

A. 12441.

Kv. Ülemjuhataja käsukiri nr. 1 — 1937 on salajane.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 2.

Tallinnas, 8. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Vabastan tegelikust kaitseväeteenistusest tervislikel põhjusil
sanitaar-major Johannes-Ferdinand Vibur'i Sõjaväe Õppeasutistest
arvates 15. jaanuarist s.a.

Alus: O.T.S. § 187 p. 3.

Õiendus: Lj. nr. 1227.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Fr. R. Kreutzwaldi
nime ENSV Rükk

Raamatukogu

124.984

Nr. 3.

Tallinnas, 9. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle ja määran teenistuse huvides arvates 11. jaan. 1937. a.:
— kolonel-leitnant Karl-Friedrich Haas'i VR 1/3 Üksikust Lennuväedivisjonist nr. 1 — Lennubaasi ülema kohustetäitjaks,
— Lennukooli ülema kohustetäitja major Hugo Jaanson'i —
Üksiku Lennuväedivisjoni nr. 1 ülema kohustetäitjaks,
— major Valfried Gutmann'i Õhukaitse Staabist — Lennukooli ülema kohustetäitjaks.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1, 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1351.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 4.

Tallinnas, 9. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuatmetniku otsusega määratud uuteks perekonnanimeks:

— kapten Rudolf Rosenbach'ile Auto-Tankirügemendist — „Velling”,

— leitnant Johann Freimuth'ile Piirivalvest — „Tali”,

— leitnant Arnold Madvark'ile 10. Üksikust Jalaväepataljonist — „Loit”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 2.

Leitnant Alfred-Hermann Palgi'le Kalevi Üksikust Jalaväes pataljonist on perekonnaseisuatmetniku otsusega määratud uueks nimeks „Aadu”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Lugeda Kaitevägede Staabi käskudetäitja ohvitseri kapten Albert Pessor'i VR III/3 õigeks perekonnanimeks „Pesur”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 4.

Lugeda leitnant Johann Tali (end. Freimuth) Piirivalvest õigeks nimeks „Juhan”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 5.

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul lipnik Joann Küla tagavaraväest arvates 28. novembrist 1936.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 1, § 4 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1403.

§ 6.

Kustutada farmatseutide nimekirjast surma puhul farmatseut
Hans Metsa pa tagavaraväest arvates 27. detsembrist 1935.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavara-
väe ohv. arvestamiseks § 1 p. 2, § 4 p. 1. .

Õiendus Lj. nr. 1490.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge de Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 5.

Tallinnas, 18. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides kapten Harald-Gustav Treeteri 4. Üksikust Jalaväepataljonist — Valga Kaitseringkonna Staapi teenistusalaste kogemuste omandamiseks arvates 1. veebruarist s.a.

Alus: O.T.S. § 161—165.

Õiendus: Lj. nr. 1261.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 6.

Tallinnas, 18. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Eduard Kongas'e Pioneeripataljonist — Lääne-Saare Kaitseringkonna Staapi, määramiseks sama staabi II jaoskonna ülema abiks arvates 20. jaanuarist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 7.

Tallinnas, 18. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Võtta tagavaraväe kaitseväeametnikkude nimekirja registreerimisele ilmunise puhul end. Vene sõjaväe sõjaaegne kaitseväeametnik Mihkel Lembit.

Alus: Juhatuskiri tagavaraväe ohv. arvestamiseks § 1 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1579.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 8.

Tallinnas, 21. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Määrata teenistuse huvides 7. Jalaväerügemendi 2. pataljoni ülema major Johannes Toming'a — sama rügemendi 1. pataljoni ülemaks arvates 31. jaanuarist s.a.

Alus: O.T.S. § 93 p. 2, § 121 p. 2, § 133 p. 1.

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides arvates 31. jaanuarist s.a.:

— major Herman-Hans-Joachim Stokkebi VR II/3 8. Üksikust Jalaväepataljonist — 7. Jalaväerügementi, määramiseks sama rügemendi pataljoniülema kohustetäitjaks,

— major Jüri Ristna 6. Üksikust Jalaväepataljonist — 7. Jalaväerügementi, määramiseks sama rügemendi pataljoniülema kohustetäitjaks.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 9.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Lugeda lahkunuks tegelikust teenistusest enese soovil:

— noorem-leitnant Richard Kriisk Kaitseliidu Tartu Malevast arvates 15. jaanuarist s. a.,

— lipnik Leonhard Kroon Kaitseliidu Võru Malevast arvates 1. detsembrist 1936,

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1660.

§ 2.

Leitnant August-Voldemar Perner'ile 1. Jalaväerügemendist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks — „Talmet“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uuteks nimedeks ja perekonnanimedeks:

— kapten Harald-Gustav Trechter'ile 4. Üksikust Jalaväepataljonist — „Henn Tajor“,

— vanem-leitnant Arved-Gustav-Vilhelm Treumund'ile Merejõudude Staabist — „Arvo Taru“,

— leitnant Arthur Lossmann'ile Kaitsevägede Staabi juurde kuuluvast Topo-Hüdrograafiaosakonnast — „Avo Laido“,

— leitnant Helmuth-Friedrich Minski'le 1. Jalaväerügemendist — „Heido Maimvere“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 4.

Lugeda kapten Johannes Koord'i al. Koorti 3. Üksikust Jalaväepataljonist õigeks perekonnanimeks — „Koort“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 10.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Tartu Ülikooli Matemaatika-Loodusteaduskonna Keemiaosakonna likvideerimise tõttu kaitseväest Ülikooli keemiat õppima läkitatud alljärgnevad ohvitserid lugeda Tallinna Tehnikainstituudi üliõpilasteks arvates 1. oktoobrist 1936. a.:

- kapten Sergei Urba — Kaitsevägede Staabist,
- leitnant Harald Künnap — Auto-Tankirügemendist,
- „ Leo Raudberg — Sidepataljonist,
- „ Ruudu Martma (end. Martinson) — 4. Suurtükiväegrupist,
- „ Martin Soots — „

Õiendus: RT 75 — 1936, Kamini ksk. nr. 294 — 1932, minu ksk. nr. 308 — 1934 ja Lj. nr. 714.

§ 2.

Läkitan leitnant Leo Raudberg'i, leitnant Harald Künnap'u ja leitnant Martin Soots'i Tartust Tallinna Tehnikainstituudi juurde keemia alal õppetööde jätkamiseks arvates 15. jaanuarist 1937. a.

Õiendus: Lj. nr. 714.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 11.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Pärast kaadri-lahingtehnilise kursuse lõpetamist raskekuulipilduja alal kapten Alfred-Ferdinand Johanson (Johansohn) 1. Jala-
väerügemendist ja kapten Rudolf-Theodor Piibe 7. Jala-
väerügemendist sooritasid Varustusvalitsuse relvatöökodades praktilised tööd
raskekuulipilduja alal mõlemad üldhindega — väga hea.

§ 2.

Kapten Rudolf-Theodor Piibe lugeda raskekuulipilduja eriala ettevalmistusega ohvitseriks arvates 23. 12. 36.

Õiendus: Minu ksk. nr. 243 — 1936 ja lj. nr 301.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 12.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Käsin võtta tarvitusele arvates 1. märtsist s. a. minu poolt 26. jaanuaril s. a. kinnitatud Ratsaväe-eeskirja II osa (R. E. II).

§ 2.

Ratsaväe-eeskirja I osa (R. E. I) § 309 lugeda maksvusetuks ja asendatuks R. E. II § 3 ja 4-ga.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 13.

Tallinnas, 26. jaanuaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Viin üle ja määran teenistuse huvides kapten Jaan Põder'i Aegnasaare Komandantuurst — Suuropi komandandi kohustetäitjaks arvates 26. jaanuarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1, § 133 p. 1 ja § 99 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1555,

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides arvates 31. jaanuarist s. a.:

— kapten Hans-Adolf Hansmann'i Merekindluste Staabist — Aegnasaare Komandantuuri — määramiseks rannapatarei nr. 10 ülemaks,

— kapten Peep Maiste Naissaare Komandantuurist — Merekindluste Staapi, määramiseks Merekindluste õppekompani ülemaks,

— kapten Nikolai Meidla Merekindluste Staabist — Naissaare Komandantuuri — määramiseks rannapatarei nr. 5 ülema kohustetäitjaks,

— kapten Friedrich-Viktor Pau Aegnasaare Komandantuurist — Merekindluste Staapi,

— leitnant Rudolf Israeli Naissaare Komandantuurist — Aegnasaare Komandantuuri,

— leitnant Hermann-Johannes Arusoo (end. Vilipson) Suuropi Komandantuurist — Naissaare Komandantuuri,

— noorem-leitnant Harry Pedaste Naissaare Komandantuurist — Suuropi Komandantuuri.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1, 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1555.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 14.

Tallinnas, 28. jaanuaril 1937.

(Kaitseväge Staap).

Alljärgnevad kaitseväge lendurõpilased, kes Lennukoolis kaitseväge tagavaraväge lendurallohvitseride kursuse lõpetanud, kinnitan kaitseväge lenduri kutses arvates 30. jaanuarist 1937.

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi
1.	Nooremallohvitser	H a g e l, Hermann
2.	„	J a a g u n d, Johannes
3.	„	K a v a, Koit
4.	„	K õ r g e m ä g i, Feliks-Voldemar
5.	„	M a r d o, Evald
6.	„	N a p a, Mart
7.	„	O t s, Raimund
8.	„	R e p n a u, Artur
9.	„	S a a r e n s, Ilmar-Kullervo
10.	„	S i e l i n g, Erich-Johann,

Õiendus: Minu ksk. nr. 75 — 1935, Kamini ksk. nr. 22 —
1932, lisa nr. 1 § 13 ja lj. nr. 1016.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 15.

Tallinnas, 4. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap.)

Avaldan teadmiseks, et 1935./36. a. talvise õppeperioodi vältusel ohvitseridelt täidetud parimate iseseisvate kirjatööde eest Kaitsevägede Staap määras järgmised auhinnad:

1. Leitnant I. Paul Sõjakoolist: „Laskemoonaga varustamise korraldamine laskurirühmas“ Kr. 60.—
2. Leitnant E. Reiman — Õhukaitse Suurtükiväe-grupist: „Motoriseeritud 76 võ patarei tegevus pommituslennukite päevasel lainelisel kallaletungil laskemoona ladudele“ „ 45.—
3. Leitnant V. Pärilin — Ratsarügemendist: „Aluseid ratsahobuse kasutamiseks rännakul“ „ 45.—
4. San.-leitnant J. Seimar (end. Siimann) — Haapsalu Garnisoni ambulantsist: „Välisanitarteenis-tus rügemendis“ „ 45.—
5. San.-major A. Taumi — Kv. Keskaigemajast: „Astigmatismus ja tema ravist Kv. Keskaigemajas“ „ 35.—
6. Leitnant A. Nõmmik — Üksikust Lennuväe-divisjonist nr. 3: „Meie kõvendatud rügemendi lahingu-rännaku kaitse teostamine õhuvaenlase vastu hävitus-lennuväe divisjoniga“ „ 35.—
7. Leitnant A. Koppel — 1. Jalaväerügemendist: „Võitlus soomusjõudude vastu pataljoni lõigus tangi-tõrje vahenditega ja jalaväel olevate abinõudega“ „ 35.—

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 16.

Tallinnas, 4. veebruaril 1937

(Kaitsevägede Staap.)

Vabariigi iseseisvuse 19. aastapäeval 24. veebruaril s. a. käsin pidada kaitseväge paraade kõigis linnades ja kohtades, kus asuvad kaitseväge üksused. Tartus ja Rakveres korraldada paraade vastavatel diviisiülematel, teistes linnades ja kohtades — kohalikkudel garnisoni-ülematel.

Väeosadel paraadidest osa võtta võimalikult täies koosseisus. Kaitseliidu üksused võtavad paraadist osa võimaluse järgi Kaitseliidu ülemalt antud korralduste kohaselt. Paraadidest võivad osa võtta ka seltskondlikud organisatsioonid.

Et võimaldada paraadidest osavõtjale õigeaegset lõunastamist, samuti rohkem vaba aega ja puhkust Vabariigi iseseisvuse päeval, paraadid pidada kõigis kohtades algusega mitte hiljem kella 1200. Ühtlasi juhin vastavate ülemate tähelepanu minu käsukirjale nr. 120—1934.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 17.

Tallinnas, 4. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap.)

Määratud teenistuse huvides kapten Juhan Madison (end. Madison) Kaitsevägede Staabi VI Osakonnast — sama osakonna juurde kuuluva ajakirja „Sõduri“ toimetajaks arvates 15. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 93 p. 2.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kv. Ülemjuhataja ksk, nr. 18 — 1937 a, trükist ei ilmu.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad

Nr. 19.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle ja määran teenistuse huvides Lennubaasi tehnikajaoskonna ülema major Kurt-Benno-Aksel Mollin'i Kaitsevägede Staabi käskudetäitjaks ohvitseriks arvates 6. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 93 p. 2, § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 20.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten Kosti Veelma Sõjakoolist — Kaitsevägede Staapi, määramiseks käskudetäitjaks ohvitseriks arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1766.

§ 2.

Käsin läkitada teenistuse huvides Kaitsevägede Staabi käskudetäitja ohvitseri kapten Kosti Veelma — Sõjakooli ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. §§ 166—168.

Õiendus: Lj. nr. 1766.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 21.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.
(Kaitseväge Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten August Nõmmik'u Sõjakoolist — Kaitseväge Staapi, määramiseks käskudetäitjaks ohvitseriks arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

§ 2.

Käsin läkitada teenistuse huvides Kaitseväge Staabi käskudetäitja ohvitseri kapten August Nõmmik'u — Jalaväe Inspektuuri ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. §§ 166—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 22.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.
(Kaitseväge Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Enn Vakkur'i (end. Vakker) Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist — Kaitseväge Staapi, määramiseks käskudetäitjaks ohvitseriks arvates 6. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 23.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.
(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Vabastan vanaduse tõttu tegelikust kaitseväeteenistusest kaitseväeametnik Karl-Eduard Jamul'i Kaitsevägede Staabi III Osakonnast arvates 1. juulist s. a.

Alus: O.T.S. §§ 191 ja 191¹.

§ 2.

Avaldan tänu kaitseväes tehtud kauaaegse töö eest kaitseväeametnik Karl-Eduard Jamul'ile tema lahkumise puhul tegelikust kaitseväeteenistusest.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 24.

Tallinnas, 6. veebruaril 1937.
(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuaemetniku otsusega määratud uuteks perekonnanimedeks:

— major Osvald Eisen'ile VR 1/3 7. Jalaväerügemendist — „Raudne“,

— kapten Karl Preibach'ile Pioneerpataljonist — „Koolme“,

— vanem-leitnant Aleksander Martinson'ile Kaitsevägede Staabist — „Marvet“,

— leitnant Georg Reinaus'ile Pioneerpataljonist — „Reinut“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 2.

Noorem-leitnant Adalbert Klaussen'ile 7. Jalaväerügemendist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks „Aadu Kavast“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Võtta eriteadlasena tagavaraväelaste nimekirja:

meditsiinalal:

arst Rudolf Müürsepp;

veterinäärilal:

loomaarst August Kriisa,

„ Ervin Teedla;

farmaatsia alal:

farmatseut Jüri Bergmann,

„ Hans-Adolf Västriik.

Alus: Juhatuskiri tagavaraväe ohv. arvestamiseks § 1 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1422.

§ 4.

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul:

— kolonel Gregor Burvikov tagavaraväest arvates 24. detsembrist 1936,

— leitnant Karl Mangus tagavaraväest arvates 28. jaanuarist 1936.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohv. arvestamiseks § 1 p. 1, § 4 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1571/1600.

§ 5.

Kustutada kv. ametnikkude nimekirjast surma puhul kaitseväe ametnik Harald Kemberg tagavaraväest 4. novembrist 1936.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohv. arvestamiseks § 1 p. 1, § 4 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1616.

§ 6.

Kustutada kaitseväeteenistus-kohustuslikkude ohvitseride nimekirjast tervislikkudel põhjustel:

- kapten Karl Lamp tagavaraväest arvates 7. augustist 1935,
- lipnik Hugo Erilane tagavaraväest arvates 14. jaan. s. a.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 2 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohv. arvestamiseks § 1 p. 1, § 4 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 777/1666.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 25.

Tallinnas, 10. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Kõrgema Sõjakooli juhtimise ja staabiteenistuse ala VII lennu kursuse lõpetasid ühes väitekirja kirjutamisega ja kaitsmisega alljärgnevad ohvitserid arvates 8. 2. 37.

Jrk.nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	V ä e o s a	Kõrgema Sõjakooli kursuse lõpetamise hinne	Väitekirja kirjutamise ja kaitsmise hinne
a) Võistluskatsetega Kõrgemasse Sõjakooli astunud:					
1	Kapt.	Breede, Feliks	5. Üks. Jalaväepatalj.	Rahuld.	Rahuld.
2	Leitn.	Kirsipuu, Harald	Üks. Lennuväediv. nr. 3	Hea	Hea
3	„	Kaseoru (end. Bir- kenthal), Peeter	Aegnasaare Komand.	Rahuld.	„
4	„	Unt, Johannes-Alfred	Kuperjanovi Part. P.	Hea	„
5	„	Õun, Olev	2. Suurtükiväegrupp	Rahuld.	„
6	„	Tiit, Vladimir	Kuperjanovi Part. P.	„	„
7	„	Bauming, Ernst- Eduard	2. Üks. Jalaväepatalj.	„	Rahuld.

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	V ä e o s a	Kõrgema Sõjakooli kursuse lõpetamise hinne	Väitekirja kirjutamise ja kaitsmise hinne
8	Leitn.	Tammemägi, Richard	Auto-Tankirügement	Hea	Hea
9	„	Hint, August	2. Suurtükiväegrupp	„	Rahuld.

b) Läti kaitseväest Kõrgemasse Sõjakooli läkitatud ühisel
alusel võistluskatsetega sisseastunudega:

10	Kapt.- leitn.	Medens, Eduard	Läti kaitsevägi	Hea	Hea
----	------------------	----------------	-----------------	-----	-----

c) Läkitatud Kõrgemasse Sõjakooli:

11	Kol.	Hellat, Jüri, VR I/2	1. Diviisi Suurtükiväe Juhatus	Rahuld.	Rahuld.
----	------	----------------------	-----------------------------------	---------	---------

Alus: Kõrgema Sõjakooli seadlus (RT 64 — 1931)

§§ 33—35.

Õiendus: Minu ksk. nr. 215 — 1934, lj. nr. 520.

§ 2.

Kõrgema Sõjakooli juhtimise ja staabiteenistuse ala VII lennu
kursuse lõpetasid väitekirja kirjutamata alljärgnevad ohvitserid
arvates 31. 8. 36.

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	V ä e o s a	Kõrgema Sõjakooli kursuse lõpetamise hinne
----------	--------	-----------------------	-------------	--

a) Võistluskatsetega Kõrgemasse Sõjakooli astunud;

1	Leitn.	Herm, Adolf	7. Jalaväerügement	Rahuld.
---	--------	-------------	--------------------	---------

b) Läkitatud Kõrgemasse Sõjakooli:

2	Kolonel	Koch, Voldemar- Karl, VR II/3	Soomusrongirügement	Rahuld.
3	Mer.-kpt.	Mere (end. Martson), Valev, VR I/3	Merejõudude Staap	„

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	V ä e o s a	Kõrgema Sõjakooli kursuse lõpetamise hinne
4	Kol.-ltn.	Vellerind, Johannes- August, VR I/3	Kaitsevägede Staap	Hea
5	Major	Lepp, Jaan, VR II/2 ja 3	Kaitseliidu Narva Maleva	„
6	„	Villemi, Paul- Aleksander VR II/3	Kaitsevägede Staabi II Osakond	Rahuld.
7	„	Krupp, Rudolf	2. Diviisi Suurtükiväe Juhatus	„

Alus: Kõrgema Sõjakooli seadlus (RT 64 — 1931)
§§ 34 ja 35.

Õiendus: Minu ksk. nr. 215 — 1934, lj. nr. 520.

§ 3.

§ 1. nimetatud ohvitseridele Kõrgema Sõjakooli ülemal anda välja diplomid Kaitseministri käsukirjaga nr. 318 — 1930 kinnitatud vormi järgi.

Alus: Kõrgema Sõjakooli seadlus (RT 64 — 1931) § 37.

§ 4.

Alljärgnevatel § 2. tähendatud ohvitseridel luban kaitsta väitekirja 1938. aastal:

1. Kol.-ltn. Vellerind, Johannes-August,
2. Major Lepp, Jaan,
3. „ Villemi, Paul-Aleksander,
4. „ Krupp, Rudolf.

Üksikasjalikke juhtnööre tähendatud ohvitseride väitekirjade kirjutamise ja kaitsmise kohta anda Kaitsevägede Staabi ülemal.

Õiendus: lj. nr. 520.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 26.

Tallinnas, 10. veebruaril 1937.

(Kaitsevägeade Staap).

Käsin läkitada kuni korralduseni alltähendatud Kõrgema Sõjakooli VII lennu kursuse lõpetanud ohvitserid kogemuste omandamiseks staabiteenistuse ametialadel arvates 15. veebruarist s. a. järgmiselt:

— kapten Feliks Breede 5. Üksikust Jalaväepataljonist — Kaitsevägeade Staabi ülema käsutusse,

— leitnant Peeter Kaseoru (end. Birkenthal) Aegnasaare Komandantuurst — 1. Diviisi Staapi,

— leitnant Harald Kirsipuu Üksikust Lennuväedivisjonist nr. 3 — Õhukaitse Staapi,

— leitnant Olev Õun'a 2. Suurtükiväegrupist — Kaitsevägeade Staabi ülema käsutusse,

— leitnant Johannes-Alfred Unt'i Kuperjanovi Partisanide Pataljonist — Sõjakooli,

— leitnant Vladimir Tiit'i Kuperjanovi Partisanide Pataljonist — 3. Diviisi Staapi,

— leitnant Ernst-Eduard Bauming'i 2. Üksikust Jalaväepataljonist — 2. Diviisi Staapi,

— leitnant August Hint'i 2. Suurtükiväegrupist — Kaitsevägeade Staabi ülema käsutusse,

— leitnant Richard Tammemägi Auto-Tankirügemendist — Vabadussõja Ajalookomitee Töökomisjoni.

Alus: O.T.S. §§ 161—165.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Kaitsevägeade Ülemjuhataja.

Nr. 27.

Tallinnas, 10. veebruaril 1937.

(Kaitsevägeade Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Alfred-Rudolf Kandre

7. Jalaväerügemendist — Sõjaväe Tehnikakooli, määramiseks käsirelvaklassi ülema kohustetäitjaks arvates 10. märtsist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1677.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 28.

Tallinnas, 10. veebruaril 1937.

(Kaitseväge Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant August Vainlo 10. Üksikust Jalaväepataljonist — Kaitseväge Staabi IV Osakonda ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. §§ 166—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 29.

Tallinnas, 11. veebruaril 1937.

(Kaitseväge Staap).

Riigivanema poolt 5. septembril 1934. dekreedina antud Kaitseisukorra seaduse täiendamise seaduse § 10² põhjal panen Kaitseväge Staabi II Osakonna ülema peale sama seaduse § 9 p. 13 ettenähtud ülesannete teostamise kaitseisukorda kuulutatud kogu maa-alal.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad

Nr. 30.

Tallinnas, 15. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten Hans Ingermaa (end. Ingermann) Tallinna Garnisoni Komandantuurst ja Vahipataljonist — 8. Üksikusse Jalaväepataljoni, määramiseks majori kompani ülemaks, arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides arvates 16. veebruarist s. a.:

- kapten Peeter Liivak'i 9. Üksikust Jalaväepataljonist — Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni,
- kapten Voldemar Vaidem'i Tallinna Garnisoni Komandantuurst ja Vahipataljonist — 10. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- kapten Voldemar Köhler'i Sõjakoolist — Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni,
- kapten Karl Parving'i VR II/3 10. Üksikust Jalaväepataljonist — Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni,
- kapten Hanno Ellam'i (end. Eilandt) Tallinna Garnisoni Komandantuurst ja Vahipataljonist — Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 31.

Tallinnas, 15. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides arvates 16. veebruarist s. a.:

- leitnant August-Voldemar Talmeti (end. Perner) 1. Jalaväerügemendist — Kaitseväge Varustusvalitsuse Relvastusosakonda,
- leitnant Arnold-Herman Koppeli 1. Jalaväerügemendist 10. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Erich Normeti 4. Üksikust Jalaväepataljonist 3. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Rudolf Taling'u (end. Nuust) 5. Üksikust Jalaväepataljonist — Skouts Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Aleksander Luudi 11 Diviisi Suurtükiväge Juhatuses — 4. Suurtükiväegruppi.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1, 2 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 32.

Tallinnas, 15. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides, arvates 16. veebruarist s. a.:

- kapten Richard Purre Lahingukoolist — Sõjakooli ja
- leitnant Evald-Otto Plisnik'u Sõjakoolist — Lahingukooli.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1832.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 33.

Tallinnas, 16. veebruaril 1937.
(Kaitsevägede Staap).

Kaitsevägede Staabi käskudetäitja ohvitser kapten Enn Vakkur (end. Vakker) on lõpetanud Läti Kõrgema Sõjakooli üldosakonna 20. jaanuaril s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1773.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 34.

Tallinnas, 16. veebruaril 1937.
(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Vabastan vanaduse tõttu tegelikust kaitseväeteenistusest kapten Kustav Jalak'a (Jalakas) — Valga Kaitseringkonna Staabist arvates 16. aprillist s. a.

Alus: O. T. S. § 191 ja 191¹.

§ 2.

Avaldan tänu kaitseväes tehtud kauaaegse töö eest kapten Kustav Jalak'ale (Jalakas) tema lahkumise puhul tegelikust kaitseväeteenistusest.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 35.

Tallinnas, 16. veebruaril 1937.
(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Aleksei Feofanov'i 9. Üksi-

kust Jalaväepataljonist — Kaitseväe Varustusvalitsuse Relvastusosakonda arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 13-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 36.

Tallinnas, 16. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Lugeda tegelikus teenistuses olevateks kindlapalgata ametikohtadel Kaitseliidu Pärnumaa Malevas järgmised tagavaraväe ohvitserid arvates 1. veebruarist s. a.:

- leitnant Nikolai Lell VR II/3,
- noorem-leitnant Ado Laul,
- lipnik Viktor Piir,
- lipnik Eduard Vilhelm Kurrik,
- lipnik Kaarel Talvet.

Alus: O. T. S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1838.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 37.

Tallinnas, 18. veebruaril 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Määrab teenistuse huvides kolonel-leitnant Eduard-Kristjan

Melts'i VR I/3 II Diviisi Intendantuurist — II Diviisi intendandi kohustetäitjaks arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja § 99 p. 2.

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides arvates 16. veebruarist s. a.:

- major Evald Ein'i II Diviisi Intendantuurist — Kaitseväe Varustusvalitsusse;
- major Paul Hinno VR I/3 Ratsarügemendist — Kaitseväe Varustusvalitsusse.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 38.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Viin üle enese soovil major Johann Mahlapuu Kaitsevägede Staabi juurde kuuluvast juhtide reservist — Kv. Varustusvalitsusse arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 133 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1911.

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides leitnant Evald Nõmm'e Kaitsevägede Staabist — Kv. Varustusvalitsuse Veterinaarosakonda arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 13-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 39.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Richard Teder'i Üksikust Mereleenualgast — Lennukooli arvates 5. märtsist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1916.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 40.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Käsin läkitada teenistuse huvides kapten Paul Raudna Auto-Tankirügemendist ja leitnant Albert Nuude 1. Jalaväerügemendist Piirivalve ülema käsutusse ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 5. märtsist s. a.

Alus: O.T.S. § 166—168.

Õiendus: Lj. nr. 1420.

§ 2.

Viin üle ametikoha ärakaotamise puhul kapten Valentin Mesipuu 5. Suurtükiväegrupist — Kv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonda arvates 16. veebruarist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 4 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1890.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 41.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uuteks perekonnanimedeks:

- major Johannes Värnik'ule Sõjakoolist — „Vermet“,
- kapten Ferdinand Villberg'ile 4. Üksikust Jalaväepataljonist — „Varilaid“,
- lipnik Arnold Steinberg'ile Sv. Tehnikakoolist — „Kivimäe“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 2.

Leitnant Rudolf-Voldemar Almann'ile Kaitseliidu Tallinna Malevast on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks „Jaak“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Lugeda alltähendatud ohvitseride õigeteks nimedeks:

- major Johannes Vermet'il (end. Värnik) Sõjakoolist — „Juhan“,
- kapten Ferdinand Varilaid'il (end. Villberg) 4. Üksikust Jalaväepataljonist — „Värdi“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 4.

Kustutada veterinäärarstide nimekirjast surma puhul loomaarst Ivan Preobraschensky tagavaraväest arvates 23. septembrist 1936.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 2, § 4 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1765.

§ 5.

Kustutada ohvitseride nimekirjast kohtuotsusel lipnik Aleksander Udrik tagavaraväest arvates 19. veebruarist 1936.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 4 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 1. § 4 p. 5.

Õiendus: Lj. nr. 1839.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Nr. 42.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitseväge Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisumetniku otsusega määratud uuteks perekonnanimeks:

- kapten Arnold-Heinrich Landberg'ile Soomusrongi-rügemendist — „Lain“,
- leitnant Johannes Parveile Piirivalvest — „Parvel“,
- lipnik Artur Adler'ile Sõjaväe Tehnikakoolist — „Aavola“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 2.

Lugeda vanem-leitnant Otto Tamme Piirivalvest õigeks perekonnanimeks „Tammo“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Lugeda leitnant Johannes Parvele (end. Parvei) Piirivalvest õigeks nimeks „Juhan“.

Õiendus: Lj. nr. 26.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 43.

Tallinnas, 4. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Käsin Auto-Tankirügemendi ülemal moodustada rügemendis kolmeliikmelise jõuvankrijuhtide katsekomisjoni.

Katsekomisjoni koosseisu määramisel kinni pidada Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste (RT 80 ← 1936) § 57 teises lõikes ettenähtud nõuetest.

§ 2.

Katsekomisjonil katsestada neid Kaitseministeeriumis ja Kaitseväes teenivaid kaitsevälasi, kes soovivad omandada jõuvankrijuhi kutsetunnistust või praktilise katse tunnistust.

Katsestamist toimetada minu poolt kinnitatud ja käesoleva käsukirja lisas avaldatud „Jõuvankrijuhi katsekavad Kaitseministeeriumis ja Kaitseväes teenivatele kaitseväelastele“ järgi, kinni pidades Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste § 58., 59., 60., 70. II ja III lõige ja 71. ettenähtud korrast.

§ 3.

Jõuvankrijuhi katse rahuldavalt sooritanud kaitseväelastele katsekomisjonil välja anda vastavalt katsele kas jõuvankrijuhi kutsetunnistus või praktilise katse tunnistus Jõuvankrite seaduse elluviimise määruste § 58 ettenähtud vormide D ja E kohaselt. Tunnistused varustada Auto-Tankirügemendi pitsoriga.

§ 4.

Sooviavaldused katsestamiseks tuleb soovijail esitada alluvuse korras oma väeosa (asutise) ülemale, kes need saadab edasi Auto-Tankirügemendi ülemale ja lepib viimasega kokku katsekomisjoni kokkutuleku aja ja koha suhtes.

§ 5.

Sõidukatseks tarvisminev jõuvanker antakse Auto-Tankirügemendist.

Kaitseväelastele, kes soovivad saada praktilise katse tunnistust, on lubatud sõidukatset sooritada isiklikul jõuvankril, kui see vastab ettenähtud nõuetele.

§ 6.

Katsekomisjoni kutsub kokku Auto-Tankirügemendi ülem tarviduse järgi, kusjuures komisjoni tööst kutsuda iga kord osa võtma Teedeministeeriumi esindaja.

Alus: Jõuvankrite seaduse (RT 45 -- 1936) § 23.

Lisa: Jõuvankrijuhi katsekavad Kaitseministeeriumis ja Kaitseväes teenivatele kaitseväelastele.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

K i n n i t a n .
4. märtsil 1937.

L i s a K v. Ülemjuhataja
ksk. nr. 43 — 1937.

J. L a i d o n e r.
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

JÕUVANKRIJUHI KATSEKAVAD KAITSEMINISTEERIUMIS JA KAITSEVÄES TEENIVATELE KAITSEVÄELASTELE.

I.

Katsekava jõuvankrijuhi kutsetunnistuse saamiseks.

A. Sõnaline osa.

1. Jõuvankritüübid tarvitamise otstarbe järgi.

2. Mootor ja selle töötamine.

Mootorist üldiselt.

Mootorite liigitus: kahe- ja neljataktilised mootorid; küttesegu-,
õli- ja gaasimootorid; ühe- ja mitmesilindrilised mootorid.

3. Küttesegumootor.

a) Töötamise põhimõte.

Kahetaktilise mootori töötamise põhimõte.

Neljataktilise mootori töötamise põhimõte.

b) Mootori osad.

— Silinder, selle ülesanne ja ehitus. Silindrite asetusviisid,
jahutamine, õlitamine, rikked ja hooldamine.

— Kolb ja kolvirõngad, nende ülesanne, ehitus, jahutamine,
õlitamine, rikked ja hooldamine.

— Kolvisõrm, selle ülesanne, ehitus, kinnitusviisid, laager-
damine, õlitamine, rikked ja hooldamine.

— Keps ja põlvlaager, nende ülesanne, ehitus, rikked ja hool-
damine. Põlvlaagri õlitamine.

- Vääntvõll, selle ülesanne, ehitus, rikked ja hooldamine. Ühe- ja mitmesilindrilise mootori vääntvõll. Vääntvõlli laagerdus. Raam- ja tugilaagrid, nende ülesanne, ehitus, õlitamine, rikked ja hooldamine.
- Hoogratas, selle ülesanne, ehitus, kinnitus ja rikked.
- Karter, selle ülesanne, ehitus ja vigastused.
- Käivitusväänt.
- * Jaotusvõll, selle ülesanne, ehitus, asetusviisid, laagerdus, õlitamine ja rikked. Ülekanne vääntvõllilt jaotusvõllile ja selle hooldamine.
- Klapid, klapivedrud ja klapiõukurid, nende ülesanne, ehitus, rikked ja hooldamine. Klappide asetusviisid. Klappide avamine ja sulgemine. Klappide ja klapiõukurite väljavõtmine. Klapi paisumisvahe reguleerimine. Klappide jahutamine.
- Sisselaske- ja väljalasketorustikud.
- Summutaja, selle ülesanne ja rikked.

c) Toitmine.

- Küttesegu ja selle koosseis mootori käivitamisel ja töötamisel.
- Karburaatori ülesanne ja töötamise põhimõte. Zenith, Marvel, Carter, Solex, Pallas ja Stromberg karburaatorite ehitus, töötamine, reguleerimine, rikked ja korrashoid.
- Eelsoojendus.
- Kütteaine juhtimine karburaatorisse nõrgumisega, survega, alasurvega ja pumbaga.
- Vaakuumparaat, selle ülesanne, ehitus, töötamine, rikked ja hooldamine.
- Kütteaine-pumbad, nende ehitus, töötamine, rikked ja hooldamine.
- Kütteainekurnad, nende ülesanne, ehitus, rikked ja hooldamine.
- Kütteaineanum, selle ehitus ja paigutus.
- Kütteaine hulga näitajad.
- Õhupuhastajad, nende ülesanne, ehitus ja hooldamine.

d) Süütamine.

- Süütamisviisid. Patareisüüteseadis ja süütamine kõrgepinge-magneetoga.
Akumulaatorite tüübid. Tina-aku ja selle ehitus. Aku näpitspinge, aku ühendamine patareiks. Aku maht. Aku laadimine ja laetavuse kontrollimine. Aku tühjendamine ja tühjenemise kontrollimine. Elektrolüüt, selle valmistamine ja kontrollimine. Areomeeter. Sulfatsioon ja selle kõrvaldamine. Aku hooldamine.
- Patareisüüteseadis: süütekatsa, katkestaja, voolujaotaja. Madala- ja kõrgepinge voolu ringid. Eelsüüte reguleerimine. Süüteseadise ühendamine mootoriga. Süüteseadise sisse- ja väljalülitamine. Rikked patareisüüteseadises ja nende kõrvaldamine.
- Kõrge- ja madalapinge-magneeto süüteseadised. Madalapinge-magneeto ehitus ja töötamine. Kõrgepinge-magneeto ehitus. Madala- ja kõrgepinge voolu indutseerimine ja ringvool. Magneeto eelsüüte reguleerimine. Magneeto-ankru ja mootori väntvõlli tiirude vahetamine. Kõrgepinge-magneeto asetamine mootorile. Magneeto rikked ja hooldamine.
- Sädemesuurendaja.
- Voolujuhtmed, nende ehitus ja hooldamine.
- Süüteküünlad, nende ehitus, asetus, valik, rikked ja hooldamine.
- Süüteseadiste kontrollimine.

e) Jahutamine.

- Jahutus ja selle viisid.
- Vesijahutus: termosifooniline ja pumbaga. Radiaator, selle ühendamine mootoriga ja kinnitamine jõuvankri raanile. Jahutusveepumbad, nende ehitus. Ventilaator. Jahutusvee temperatuuri reguleerimine ja temperatuurinäitajad.
- Jahutusvee külmumise vältimine.
- Õhkjahutus.
- Jahutusseadiste rikked ja korrashoid.

f) Õlitamine.

- Õlitamine ja selle viisid.
- Surveõlitusviis. Õlipumbad, õli surve regulaatorid ja õli surve näitajad.
- Paiskeõlitusviis.
- Segaõlitusviis.
- Õlikurnad, nende ehitus.
- Õli jahutamine mootoris.
- Õli vahetamine mootoris.
- Puuduliku õlituse välised tunnused.
- Õlitusseadiste rikked ja hooldamine.

4. Õlimootor.

a) Diiselmootor. Diiselmootori töötamise põhimõte.

- Kütteainepumbad, nende ülesanne, ehitus, töötamine ja rikked.
- Õlipihusti, selle ülesanne, ehitus, töötamine ja rikked.
- Kütteainekurnad.
- Eelpõlemis- ja akrokamber, nende ülesanne ja ehitus.
- Hõõgküüнал, selle ülesanne ja ehitus.

b) Hesselmanni mootor. Hesselmanni mootori töötamise põhimõte.

- Hesselmanni mootori töötamine. Kütteainepump ja õlipihusti.

c) Kuumpeamootor, selle töötamise põhimõte.

5. Auto materjalosa.

a) Jõuülekanne-mehhanism.

- Sidur, selle ülesanne ja tüübid. Koonussidurid. Ühe- ja mitmekettalised ketassidurid. Sidurite rikked ja hooldamine.
- Käigukast, selle ehitus, ülesanne, rikked ja hooldamine. Hammasrataslülitusega käigukast (standardkäigukast). Kahekordse otseühendusega käigukast. Käikude vahetuse seadis. Käigukasti õlitamine.

- Kardaaniühendus. Kardaaniivõll. Kardaaniüligendid, nende tüübid, rikked ja hooldamine.
- Differentsiaal, selle ülesanne, ehitus, paigutus, töötamise põhimõte, rikked ja hooldamine. Differentsiaali reguleerimine.
- Kettvedu.
- Poolteljed. Koormatud ja koormamata poolteljed.

b) Alus.

- Raam, selle ülesanne, ehitus ja vigastused.
- Vedrud: leht- ja spiraalvedrud; vedrude kinnitusviisid; vedrude hooldamine. Amortisaatorid, nende liigid, ehitus ja hooldamine.
- Veo- ja juhttelg, nende ülesanne ja ehitus. Õtstelg.
- Rataste liigid, ehitus, laagerdus, rikked ja hooldamine. Õõtsrattad.
- Rehvid, õhusurvega ja täiskummrehvid. Õhuvoolik. Kõrge ja madala õhusurvega kummrehvid. Rehvide ehitus, mõõdud, koormatus, rikked ja hooldamine. Rehvide vahtamine.

c) Juhtimis- ja käsitsemisabinõud.

- Rooliseadis, selle ülesanne, ehitus, reguleerimine ja hooldamine.
- Pidurid, nende ülesanne, ehitus, reguleerimine ja hooldamine. Klots- ja lintpidurid. Mehaanilised, hüdrauilised ja servopidurid.

d) Kere.

- Kere ülesanne, ehitus ja hooldamine.

e) Elektrivarustis.

- Dünamo. Dünamo töötamise põhimõte. Dünamo ankur, kollektor, dünamoharjad. Dünamo neutraalpind, ankru reaktsioon ja harjade paigutus. Päävoolu-, haruvoolu-, compound- ja differentsiaaldünamood. Dünamo pingere-

guleerimisviisid. Elektromagneetiline automaatlülitaja (relee). Dünamo kaitsed. Dünamo mehaanilised rikked ja hooldamine.

- Elektrivalgustusseadis. Autolaternad. Autolambid: ees-, numbri-, peatus-, sisevalgustus- ja ülevaatuslambid. Täis- ja pooltuled. Juhtmed. Kaitsed. Eeslampide reguleerimine. Volt- ja ampermeeter. Valgustusseadise rikked ja korrashoid.
- Käivitaja. Alalisvoolu elektrimootori töötamise põhimõte. Päävoolu mootor. Käivitaja ühendamise viisid. Käivitusvoolu lülitajad. Käivitaja rikked ja korrashoid.
- Käivitusdünamod.
- Signaalid. Mehaanilised ja elektrilised signaalseadised. Sünanäitajad. Signaalseadiste rikked ja hooldamine.
- Auto elektriseade skeem.

6. Jõuvankri korrashoid.

Jõuvankri ülevaatus enne ja pärast sõitu. Jõuvankri igapäevane ülevaatus ja korraldamine. Jõuvankri perioodilised ülevaatused. Jõuvankri korrashoid teel.

7. Jõuvankri käsitsemine erijuhtudel.

Jõuvankri käsitsemine sõidul libedal ja kõveral sõiduteel ja pimedas. Talitamine tuleohu, liiklemisõnnetuste ja avariide puhul.

8. Seadused ja määrused jõuvankrite ja liiklemise alal.

- Voori-eeskirja II osa tundmine jõuvankrijuhile ettenähtud ulatuses.
- Jõuvankrite seadus.
- Jõuvankrite seaduse elluviimise määrused.
- Liiklemismäärused.
- Kohaliku omavalitsuse liiklemismäärused.
- Kaitseministeeriumis ja Kaitseväes jõuvankrite ja liiklemise alal maksmapandud korraldused.
- Jõuvankrite liini- ja juhuveo korraldamise seadus.

9. Kütte- ja määrdeained.

a) Kütteained.

- Vedelad kütteained ja nende omadused. Bensiin, bensool, piiritus ja nende segud, petrooleum ja nafta.
- Kütteaine põlemine ja kütteväärtus.
- Kütteaine survekindlus. Kütteaine eriomadustest tingitud mootori kloppimine.

b) Määrdeained.

- Õlid, nende liigid, omadused ja kasutamine.

10. Tööriistad, materjalid ja tagavaraosad.

a) Jõuvankri tööriistade komplekt. Tööriistade hoidmine, hooldamine ja käsitsemine.

b) Jõuvankril kaasasveetavad materjalid ja tagavaraosad, nende hoidmine, hooldamine ja käsitsemine.

11. Mootorratta materjalosa. (Nõutakse neilt, kes soovivad saada kutsetunnistust mootorratta juhtimiseks).

a) Jõuülekande-mehhanism.

- Sidur, selle ülesanne ja tüübid. Sidurite rikked ja nende hooldamine.
- Käigukast, selle ehitus, ülesanne, rikked ja hooldamine. Käikude vahetuse seadis. Käigukasti õlitamine.
- Kettvedu.

b) Alus.

- Raam, selle ülesanne, ehitus ja vigastused.
- Rattad, nende ehitus, laagerdus, rikked ja hooldamine.
- Rehvid. Rehvide ehitus, mõõdud, rikked ja hooldamine. Rehvide vahetamine.
- Sadul, selle ehitus ja hooldamine.
- Küljevanker, selle ühendamine mootorratta külge, ehitus ja hooldamine.

c) Juhtimis- ja käsitsemisabinõud.

- Juhtraud, selle ülesanne, ehitus, reguleerimine ja hooldamine.
- Käivituspedaal.

d) Elektrivarustis.

- Dünamo, selle ehitus ja hooldamine.
- Aku, selle ehitus ja hooldamine.
- Elektri valgustusseadis. Valgustusseadise rikked ja korrashoid.

e) Mootorratta mootor.

Nõutakse mootori tundmist p. 3 ettenähtud ulatuses (küttesegumootor).

f) Mootorratta korrashoid. Mootorratta käsitlemine erijuhtudel. Seadused ja määrused jõuvankrite ja lükluse alal. Kütte- ja määrdeained. Tööriistad, materjalid ja tagavaraosad.

Loetletud alade tundmist nõutakse pp. 6, 7, 8, 9 ja 10 märgitud ulatuses.

B. Praktiline osa.

1. Jõuvankri juhtimine (sõidukatse).

- a) Auto peab olema kinnine küttesegumootoriga varustatud tõldsõiduauto, mille tühikaal on vähemalt 1000 kg.
- b) Mootorratta sõidukatse tuleb sooritada küljevankrita mootorrattal (tsiklil).

2. Jõuvankri ülevaatamine ja hooldamine.

(Praktiliselt jõuvankri juures).

a) Jõuvankri sõidukõlvulisuse kindlakstegemine.

- Juhtimis- ja käsitlemisabinõude, nagu rooli ühes seda juht-ratastega ühendava seadisega, pidurite, siduri-, ja seguklapipedaalide ja käigu lülitaja kontrollimine.
- Signaal- ja valgustusseadiste, nagu helisignaalide, suuna-näitajate, laternate j.n.e. kontrollimine.
- Jõuvankri kütte- ja määrdeaine ning jahutusvee tagavarade kontrollimine.
- Rataste ja nende rehvide kontrollimine.
- Mootori käivitamine.

b) Jõuvankri hooldamine.

Katsel kasutatava jõuvankri üksikosade tundmine, nende reguleerimine ja korrashoid.

3. Automaat-tulekaitseabinõude käsitlemine.

Oskus automaat-tulekaitseabinõusid kiirelt ja õieti käsitseda.

4. Mootorvooris kasutatavad leppemärgid ja signaalid.

II.

Katsekava jõuvankrijuhi praktilise katse tunnistuse saamiseks.

A. A u t o a l a l.

1. Jõuvankri juhtimine (sõidukatse).

Auto peab olema kinnine küttesegumootoriga varustatud tõldsõiduauto, mille tühikaal on vähemalt 1000 kg.

2. Jõuvankri ülevaatamine ja hooldamine.

(Praktiliselt jõuvankri juures).

a) Jõuvankri sõidukõlvulisuse kindlakstegemine.

— Juhtimis- ja käsitlemisabinõude, nagu rooli ühes seda juhtratastega ühendava seadisega, pidurite, siduri-, piduri- ja seguklapipedaalide ja käigu lülitaja kontrollimine.

— Signaal- ja valgustusseadiste, nagu helisignaalide, suuna näitajate, laternate j.n.e. kontrollimine.

— Jõuvankri kütte- ja määrdeaine ning jahutusvee tagavarade kontrollimine.

— Rataste ja nende rehvide kontrollimine.

— Mootori käivitamine.

b) Jõuvankri hooldamine.

Katsel kasutatava jõuvankri üksikosade tundmine, nende reguleerimine ja korrashoid.

3. Automaat-tulekaitseabinõude käsitlemine.

Oskus automaat-tulekaitseabinõusid kiirelt ja õieti käsitseda.

4. Mootorvooris kasutatavad leppemärgid ja signaalid.

5. Seadused ja määrused jõuvankrite ja liikluse alal.

— Voori-eeskirja II osa tundmine jõuvankrijuhile ettenähtud ulatuses.

- Jõuvankrite seadus.
- Jõuvankrite seaduse elluviimise määrused.
- Liiklusmäärused.
- Kohaliku omavalitsuse liiklusmäärused.
- Kaitseministeeriumis ja Kaitseväes jõuvankrite ja liikluse alal maksmapandud korraldused.

6. Jõuvankri käsitlemine erijuhtudel.

- Jõuvankri käsitlemine sõidul libedal ja kõveral sõiduteel ja pimedas.
- Talitamine tuleohu, liiklusõnnetuste ja avariide puhul.

B. Mootorratta alal.

1. Sõidukatse küljekorvita mootorrattal (tsiklil).
2. Seadused ja määrused jõuvankrite ja liikluse alal ulatuses, mis ette nähtud praktilises katses auto alal (p. 5).
3. Mootorratta käsitlemine erijuhtudel ulatuses, mis ette nähtud praktilises katses auto alal (p. 6).

N. Reek,
kindral-major,
Kaitsevägede Staabi ülem.

V. Karing,
kolonel-leitnant,
III Osakonna ülem.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 44.

Tallinnas, 8. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Harald Viirsalu Tartu Kaitseringkonna Staabist — Km. Juriskonsultuuri arvates 9. märtsist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1959.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 45.

Tallinnas, 8. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Vabastan tegelikust kaitseväeteenistusest nõrga edasijõudmise tõttu õppustes Sv. Tehnikakooli õpilased lipnikud Aleksander Rosenberg'i ja Leonid Valentin'i arvates 15. märtsist s. a.

Alus: Tehnilise ala ohv. ettevalmistamise seadlus § 26 p. 2 ja § 27.

Õiendus: Lj. nr. 96-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 46.

Tallinnas, 13. märtsil 1937.
(Kaitsevägede Staap).

Kaitseliidu Narva Maleva juurde läkitatud 1. Jalaväerügemendi leitnant Albert Nuude lugeda läkitatuks tagasi 1. Jalaväerügemendi arvates 3. märtsist s. a.

Õiendus: Minu ksk. 23. 11. 1936 nr. 240 ja lj. nr. 1420.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 47.

Tallinnas, 13. märtsil 1937.
(Kaitsevägede Staap)

Lugeda lahkunuks tegelikust teenistusest enese soovil lipnik Elmar Reimo Kaitseliidu Tartu Malevast arvates 10. veebruarist s. a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1966.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 48.

Tallinnas, 15. märtsil 1937.
(Kaitsevägede Staap).

Käsin võtta tarvitusele arvates 1. maist s. a. minu poolt 15. märtsil s. a. kinnitatud Pioneri-eeskirja II osa (PE II).

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad

Nr. 49.

Tallinnas, 16. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Lugeda vabastatuks tegelikust kaitseväeteenistusest vanaduse tõttu vanem-leitnant Otto Tammo Piirivalvest arvates 15. märtsist s. a.

Alus: O.T.S. § 191, 191¹ ja Siseministri otsus 27. I. s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1732.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 50.

Tallinnas, 18. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjade nr. 242 ja 277 — 1934 täienduseks käsin ajateenijate ja üleajateenijate üleviimisel ühest väeosast teise ja nende läkitamisel toimida järgnevalt:

1. Üleviimise puhul, välja arvatud käesoleva käsukirja p. 2 tähendatud üleviimised, ajateenijad ja üleajateenijad loetakse üle viiduks, kustutatakse senise väeosa nimekirjast ja võetakse uue väeosa nimekirja sellest päevast, millal nad senise väeosa ülema korralduse põhjal (p. 3 ja 4) olid kohustatud kohale jõudma uude väeosas, kusjuures kustutamise kuupäeval neid enam ei loeta senise väeosa nimekirjas olevateks. Juurdeläkitatud ajateenijate ja üleajateenijate üleviimise puhul väeosadel, kust juurdeläkitatud uude väeosas välja saadeti, viivitamata teatada üleviimisest väeosadele, kus üleviidud seni seisid nimekirjas, ära tähendades päeva, millal üleviidud olid kohustatud uude väeosas kohale jõudma.

2. Need ajateenijad ja üleajateenijad, kes on läkitatud teise väeosas ja kes läkitamisel oleku ajal viiakse üle kas sellesse teise või

mõnda kolmandasse väeossa, ilma et neid sinna kolmandasse väeossa välja saadetakse, loetakse üle viiduks, kustutatakse senise väeosa nimekirjast ja võetakse uue väeosa nimekirja sellest päevast, mis on määratud ülema otsuses, kelle võimuga teostus üleviimine. Kui vastava ülema otsuses ei ole määratud üleviimise päeva, siis loetakse ajateenijad ja üleajateenijad üle viiduks üleviimise otsuse tegemise päevast.

3. Ajateenijate üleviimisel ja läkitamisel saadetakse üleviitavad või läkitatavad senisest väeosast uude väeossa nimekirjaga, mis koostatakse käesoleva käsukirja lisas toodud vormi järgi kahes eksemplaris. Üleviidute või läkitatute kohalejõudmisel saadab uus väeosa teise eksemplari nimekirjast endisele väeosale tagasi, ära tähendades kaitseväelaste kohalejõudmise aja.

4. Üleajateenijate üleviimisel või läkitamisel antakse üleviitavale või läkitatavale väeosaülema allkirjaga ettekirjutus, milles tähendatakse:

- a) üleviidava või läkitatava auaste, nimi ja perekonnanimi;
- b) üleviimise või läkitamise alus või otstarve;
- d) kelle käsutusse üleviidav või läkitatav on kohustatud ilmuma ja mis ajaks (kuupäev ja kellaaeg).

Alus: Üleajateenijate teenistusseadluse (RT 19 — 1928) § 5 ja Riigikaitse rahuaegse korraldamise ja juhtimise seaduse § 28.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitseväge Ülemjuhataja.

Kv. Členujhat, ksk, nr. 50 — 1937.

üleviidavatele (läkitatavatele) kaitsevälastele.

(väeosa nimega, kuhu kaitsesvaelale üle viiakse või lasketakse)

Lisa:

(vāo-aũema alkiri)

(adjutandi alkiri)

ülemale.

ilemale.

(kuupäev ja kellaaeg)

Nimestikus tähendatud kaitsväelased ilmusid kohale

19

Nr.....

(võõrsõlema allkiri)

(adjutandi allkiri)

Nr. 51.

Tallinnas, 18. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Määrati sõjaväeteenistus-komisjonid ja nende asukohad sõjaväeringkondades arvates 1. aprillist s. a. järgmiselt:

Harju	sõjaväeringkonnas	— üks komisjon asukohaga Tallinnas.
Viru-Järva	„	— kaks komisjoni: üks — asukohaga Rakveres ja teine — asukohaga Paldiskis;
Narva	„	— kaks komisjoni: üks asukohaga Narvas ja teine — asukohaga Jõhvis;
Tartu	„	— üks komisjon asukohaga Tartus;
Valga	„	— üks komisjon asukohaga Valgas;
Võru-Petseri	„	— kaks komisjoni: üks asukohaga Võrus ja teine — asukohaga Petseris;
Pärnu-Viljandi	„	— kaks komisjoni: üks — asukohaga Pärnus ja teine — asukohaga Viljandis;
Lääne-Saare	„	— kaks komisjoni: üks asukohaga Haapsalus ja teine — asukohaga Kuressaares.

Kaitseministri ksk. nr. 64 — 1934 kaotab kehtivuse arvates 1. aprillist 1937.

Alus: Sõjaväeteenistuse seaduse (RT 15 — 1937) § 43.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 52.

Tallinnas, 18. märtsil 1937.
(Kaitsevägede Staap.)

§ 1.

Vabastan vanaduse tõttu tegelikust kaitseväeteenistusest major Peeter Plado VR II/3 — 2. Üksikust Jalaväepataljonist arvates 16. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 191 ja 191¹.

§ 2.

Avaldan tänu kaitseväes tehtud kauaegse töö eest major Peeter Plado'le tema lahkumise puhul tegelikust kaitseväeteenistusest.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 53.

Tallinnas, 23. märtsil 1937.
(Kaitsevägede Staap.)

Ratsaasjanduse levitamiseks ja arendamiseks, territoriaal-ratsaüksuste organiseerimise hõlbustamiseks ja neis väljaõppe korraldamise abistamiseks 3. Diviisi piirkonnas käsin läkitada arvates 1. aprillist s. a. kuni korralduseni kapten Johannes-Voldemar Tilli Pärnu Viljandi Kaitseringkonna Staabist — 3. Diviisi Staabi juurde, alalise asukohaga Viljandis.

Tähendatud tööalal allub kapten Till ratsaväe inspektorile.

Alus: O.T.S. § 166—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 54.

Tallinnas, 23. märtsil 1937.

(Kaitsevügede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uuteks perekonnanimeks:

- major Karl Narits'ale VR 1/3 Kaitseliidu Lääne Malevast — „Naarits”,
- noorem-leitnant Peeter Auksmann'ile 4. Üksikust Jalaväepataljonist — „Auksi”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 2.

Kapten Edgar-Herbert Klasing'ile 3. Suurtükiväegrupist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks „Enn Laasing”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 3.

Lugeda major Karl Naarits'a (end. Narits) Kaitseliidu Lääne Malevast õigeks nimeks — „Kaarel”.

Õiendus: Lj. nr. 26.

§ 4.

Võtta eriteadlastena tagavaraväelaste nimekirja veterinaar-alal:

- loomaarst Helmar-Josep Kiiver,
- loomaarst Valter Kraner,
- loomaarst Voldemar-Rudolf Mägi.

Alus: Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1815.

§ 5.

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul:

- kapten Aleksander Miller Piirivalvest arvates 7. märtsist s. a.,

— lipnik Mihail Ivanov tagavaraväest arvates 1. juunist 1933.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 1 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 1. § 4 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1914.

§ 6.

Kustutada kaitseväeteenistus-kohustuslike ohvitseride nimekirjast tervislikeks põhjustel kolonel Vladimir Janitz tagavaraväest arvates 5. jaanuarist s. a.

Alus: Kvt. seadus § 192 p. 2 ja Juhatuskiri tagavaraväe ohvitseride arvestamiseks § 1 p. 1. § 4 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1047.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri

Nr. 55.

Tallinnas, 23. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

§ 1.

Avaldan siinjuures teadmiseks ja käsitlemiseks Juhendi portupei-aspirantide valikuks ja teenimiseks väeosades.

Alus: Väeliigi ohvitseride ettevalmistamise seadlus (RT 92 — 1935) § 44 ja 49.

§ 2.

§ 1 tähendatud juhendi kinnitamisega kaotavad maksvuse minu poolt:

- 1) 06. 06. 35. kinnitatud Juhend aspirantide valikuks ettevalmistamiseks kaadriohvitseriks;
- 2) 16. 08. 35. kinnitatud Ajutised juhendid portupei-aspirantide teenistuse ja juhtimise praktika teostamise kohta väeosades.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kinnitan.
23. märtsil 1937.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kv. Ülemjuhataja.

L i s a
Kv. Ülemjuhataja ksk.
nr. 55 — 1937.

J U H E N D.

portupei-aspirantide valikuks ja teenimiseks väeosades.

(Alus: Väeliigi ohvitseride ettevalmistamise seadlus (RT 92 — 1935) § 44 ja 49).

I. Üldeeskirjad.

§ 1. Portupei-aspirant on kaadriohvitseri kandidaat. Sellena tuleb teda kasvatada ja õpetada väeosades ajavahemikul portupei-aspirandiks saamisest kuni ohvitserideklassi astumiseni.

§ 2. Portupei-aspirantide kasvatamisel ja õpetamisel tuleb erilist rõhku panna juhilt nõutavate moraalsete ja intellektuaalsete omaduste sisendamisele ja arendamisele. Sõjalise ettevalmistuse alal väeosades tuleb jõuda selleni, et portupei-aspirandid:

- 1) tunneksid põhjalikult oma väeliigi lahinguomadusi;
- 2) oskaksid ceskujulikult käsitseda ja kasutada väeliigis kasutamisel olevaid relvi ja abinõusid;
- 3) oskaksid juhtida jagu ja rühma või neile vastavaid ühikuid lahingus;
- 4) oskaksid teostada jao või sellele vastava ühiku väljaõpet.

§ 3. Portupei-aspirantide kasvatamise ja õpetamise eest on vastutavad kõik ülemad väeosaülemani kaasa arvatud. Otsene vastutus lasub allüksuse ülemal, kuhu portupei-aspirant on määratud teenima.

Vastuvaidlematu sõnakuulmine, täpisepealsus ja korralikkus on põhinõueteks portupei-aspirantide kasvatamisel.

§ 4. Kõikide ülemate kohuseks on hoolitseda, et portupei-aspirandid omandaksid võimalikult täielikke oskusi ja teadmisi sõdurite kasvatamises, õpetamises ja juhtimises.

Eriti on kohustatud kõik ülemad hoolikalt jälgima, juhtima ja kontrollima portupei-aspirantide käitumist ja tegevust nii sõdurite kasvatajatena ja õpetajatena kui oma isiklikus elus väljaspool teenistust.

§ 5. Portupei-aspirant peab olema sõdurlikkude vooruste ja omaduste eeskujuks allohvitseridele ja sõduritele nii teenistuses kui väljaspool teenistust. Täpsus ja kohusetrundus, vastuvaidlematus ja kiire käskude täitmine, aumehelikkus, seltsimehelikkus alluvate ja kaasteenijate vastu, kainus ja vähenõudlikkus ja suur omaalgatuslik teotsemisind on portupei-aspirantidele esimeseks nõudeks.

§ 6. Portupei-aspirant peab kõigekülgselt õppima tundma sõduri elu kõigi selle raskustega.

Kui tulevast kaadriohvitseri tuleb teda seltskondlikult kasvatada ohvitseriks, et ta harjuks liikuma ohvitseride seltskonnas, tutvaks väeosa ohvitseridekogu kaudu ohvitseride kommetega ja traditsioonidega. Selleks portupei-aspirandid võetakse vastu ohvitseridekogu alalisteks külalisteks, võimaldades neile kodukorra alusel kogu ruumide ja kogu poolt korraldatavate meelelahutuste kasutamist.

§ 7. Väeosaülema ja ohvitseridekogu ühiseks ülesandeks on leida ja luua võimalusi portupei-aspirantide osavõtuks ohvitseride peoõhtutest, koosviibimistest, teeõhtutest jne., millised etendavad tähtsat osa kasvatamise ja ohvitserkonnaga kontakti loomise seisukohalt. Väeosa ohvitseridel avanevad neil koosviibimistel parimad võimalused portupei-aspirantide seltskondliku kasvatus ja kommete tähelepanemiseks ja neile vajalikkude juhutuste andmiseks.

§ 8. Portupei-aspirantidele võimaldatakse kasutada ohvitseridekogude raamatukogusid ja osa võtta kogude poolt ohvitseride üldise ja sõjalise silmaringi laiendamiseks ja seltskondliku kasvatus arendamiseks korraldatavatest loengutest, kursustest jne.

§ 9. Ohvitserid on kohustatud olema portupei-aspirantidele igal pool ja alati nõudlikuks, käitumiselt ja korrektsuselt laitmatuks eeskujuks.

Väljaspool teenistust on ohvitserid kohustatud esinema portupei-aspirantide suhtes hoolitsevate ja juhataivate ülematena ja vanematena.

II. Portupei-aspirantide valik.

§ 10. Kaadriohvitseriks ettevalmistuda soovijate aspirantide valikul võetakse aluseks soovijate atestatsioon, iseloom ja võimed ning õppetulemused.

Portupei-aspirantideks võib valida aspirante, kes vastavad järgmistele tingimustele:

- 1) hariduselt vastavad ohvitserideklassi vastuvõtmise tingimustele (Väeliigi ohvitseride ettevalmistamise seadlus (RT 92 — 1935) § 51 p. 3);
- 2) atestatsiooni kokkuvõte on vähemalt hea;
- 3) vääristus allüksuse ja väeosaülemalt, mis näitab, et aspirant on kõlblik ettevalmistamiseks kaadriohvitseiks ja et ta intellektuaalselt ja moraalselt vastab juhi kõrgele kutsele (S.M. § 77—101);
- 4) tervislikult vastab ohvitserideklassi vastuvõtmise tingimustele (K.Ü. ksk. 249 — 1935);
- 5) õppetulemused näitavad, et aspirant on intellektuaalselt arenenud, omab töötahet ja huvi sõjaliste küsimuste vastu.

Õppetöö tagajärgede hindamisel võetakse arvesse keskmised hinded kolmel alal, kusjuures (12-pallise süsteemi juures):

— sõjaliste üld- ja eriainetes keskmine ei või olla alla 8,
— määrustikkude ja eeskirjade „ „ „ „ „ 9,
— riiviliste ainete „ „ „ „ „ 9.

Üksikute ainete hinded igal alal ei või olla alla 7.

§ 11. Portupei-aspirantide valikul, valimise tingimustele üheväärselt vastavuse korral antakse eesõigus:

- 1) Vabadusristi kavaleride poegadele;
- 2) Vabadussõjas langenute või Vabadussõja invaliidide poegadele;
- 3) kõrgema õppeasutise lõpetanutele.

§ 12. Aspirandid, kes soovivad jääda teenima portupei-aspirantidena, esitavad enne kooli lõpetamist sellekohase kirjaliku sooviavalduse ühes lühida elulookirjeldusega komando järjekorras Sõjakooli aspirandid Sõjakooli ülemale, Lennukooli aspirandid Lennukooli ülemale.

Sooviavalduste sisseandmise tähtaja määrab Sõjakoolile — Sõjaväe Õppeasutiste ülem, Lennukoolile — Õhukaitse ülem.

§ 13. Eelmises paragrahvis (12) tähendatud sooviavaldusele

lisatakse juurde allüksuse ülema poolt sooviavaldaja kohta koostatud atestatsioon ja vääristus ning õppetagajärjed teoreetilistes ja praktilistes ainetes.

§ 14. Sõjakooli ja Lennukooli ülemad esitavad vastavalt Sõjaväe Õppeasutiste ülemale ja Õhukaitse ülemale sooviavaldajate nimestikud, märkides keda nemad loevad vääriliseks ettevalmistamiseks kaadriohvitseriks.

Nimestikud koostatakse paremuse järjekorras, kusjuures järjekord määratakse paragrahv 10 toodud valiku alustel.

Nimestikkudes tähendatakse iga sooviavaldaja kohta atestatsiooni kokkuvõte, vääristus ja õppetulemused kolmel paragrahv 10 tähendatud alal ühes keskmise üldhindega.

Nimestikule lisatakse juurde sooviavaldajate palved ühes elulookirjeldustega, atestatsioonid ja vääristused.

§ 15. Sõjaväe Õppeasutiste ja Õhukaitse ülemate korraldusel toimetatakse nende poolt kaadriohvitseriks ettevalmistamiseks vääristatud sooviavaldajatele arstlik järelevaatus Kaitseväe Keskhigemajas eesmärgiga selgitada, kas sooviavaldajad tervislikult vastavad ohvitserideklassi vastuvõtmise tingimustele (K.Ü. ksk. 249 — 1935).

§ 16. Sõjaväe Õppeasutiste ülem ja Õhukaitse ülem saadavad vastavalt Sõjakooli ülemalt ja Lennukooli ülemalt koostatud nimestikud ühes dokumentidega (§ 14), oma vääristuse ja ettepanekuga ning arstliku järelevaatus tagajärgede lehega Kaitsevägede Staabi ülemale hiljemalt üks kuu pärast sooviavalduste sisseandmise tähtaja möödumist.

§ 17. Portupei-aspirantidena teenima jääda soovijate aspirantide nimestiku (§ 16) Kaitsevägede Staabi ülem esitab Kaitsevägede Juhatajale ühes ettepanekuga, keda tähendatud nimestikust jätta pärast sundaja ärateenimist kaitsevärke portupei-aspirantidena ettevalmistamiseks kaadriohvitseriks.

§ 18. Eelmises paragrahvis (17) tähendatud aspirantidest jäetakse teenima kaitsevärke portupei-aspirantidena kaadriallohvitseri kohtadele need, keda sundaja teenistuse lõpul vääristatakse ülendamiseks täiendusohvitseriks.

§ 19. Kaadriohvitseriks topo-hüdrograafia alal ettevalmistuda soovijate portupei-aspirantide valik teostub käeolevate juhendite

paragrahvide 10—15 alusel selle erandiga, et soovijatele, kes arstlikul järelevaatusel (§ 15) osutusi tervislikult kõlblikkudeks, korraldatakse Sõjaväe Õppeasutistes vahetult pärast arstlikku järelevaatus võistluskatsed matemaatikas (gümnaasiumi kavade ulatuses) ja joonestamises.

Võistluskatsete kavad ja hindamise alused koostatakse Kaitsevägede Staabi Topo-Hüdrograafia Osakonnas ja kinnitatakse Kaitsevägede Juhatajalt Kaitsevägede Staabi ülemale ettepanekul.

Võistluskatsete tagajärjed lisatakse juurde Sõjaväe Õppeasutiste ülemal Kaitsevägede Staabi ülemale paragrahv 16 alusel saadetavale nimestikule.

§ 20. Pärast sundaja ärateenimist portupei-aspirantidena kaitsevärke jäätavad topo-hüdrograafia ala kaadriohvitseriks ettevalmistuda soovijad aspirandid (§ 17) saadetakse eelpraktikale Kaitsevägede Staabi Topo-Hüdrograafia Osakonda kuni sundaja teenistuse lõpuni, mille järele need, kes on vääristatud ülendamiseks täiendusohvitseriks, jäetakse teenima kaitsevärke portupei-aspirantidena topo-hüdrograafia kursuse õpilastena.

III. Portupei-aspirantide teenistus väeosas.

§ 21. Kaadriohvitseride ettevalmistus toimub kahes osas: väeosades ja Sõjakoolis.

Portupei-aspirantide teenistuse eesmärgiks väeosades on:

- 1) kasvatada neid tulevasteks kaadriohvitserideks;
- 2) anda neile põhjalik teenistuspraktika jaoülemal ja rühmavanemal (lennuväes — lenduri, mereväes — spetsialisti-allohvitseri) ametikohal alluva üksuse sõjalise kasvatamise ja õpetamise alal;
- 3) täiendada ja viimistleda nende oskusi ja teadmisi relvade ja abinõude käsitlemises ja kasutamises;
- 4) täiendada ja viimistleda nende oskust jao ja rühma lahingulises juhtimises;
- 5) tutvustada neid põhjalikult sõduri ja allohvitseri eluga ja sisetee-teenistuse üksikasjadega;
- 6) abistada neid ettevalmistamisel ohvitserideklassi sisseastumiseks;
- 7) tutvustada neid kui tulevasi kaadriohvitseri ohvitseride tööga ja eluga nii teenistuses kui väljaspool teenistust.

§ 22. Portupei-aspirandid sooritavad teenistuse ja juhtimise praktikat väeosades riviallohvitseride ametikohtadel. Nende määramine staabiteenistuse ja majandusala ametikohtadele on keelatud.

§ 23. Teenistuse ja juhtimise praktika kestel portupei-aspirandid peavad teenima jaoülemana mitte üle ühe aasta ja ülejäänud aja rühmavanemana. Võimaluse korral, vakantsete rühmaülemate kohtade olemasolul, võib väeosaulema äranägemisel portupei-aspirante määrata ajutiselt täitma rühmaülema kohuseid.

Tähtsaim osa praktikast on teenistus rühmavanema ametikohal. Praktika lõppedes portupei-aspirandid peavad peensusteni tundma ja suutma täita jaoülema ja rühmavanema kohuseid sise-teenistuse, sõjalise kasvatuses ja õpetuses ning lahingulise juhtimise aladel.

§ 24. Jaoülema ja rühmavanema ametikohtadel praktikat sooritavatel portupei-aspirantidel on kõik õigused ja kohustused, mis ette nähtud neile ametiisikuile Sisemäärustikus ja Kaitseväe distiplinaarkaristuste seadluses. Peale selle on portupei-aspirantidel kõik õigused ja kohustused, mis maksavad üleajateenijate-allohvitseride kohta üldiselt.

§ 25. Portupei-aspirantide ja üleajateenijate vastastikusel läbikäimises teenistusliku vanuse küsimused lahendatakse Sisemäärustiku § 70 ja 73 alusel.

§ 26. Portupei-aspirandid, teenides üleajateenijate ametikohtadel, ei kuulu üleajateenijatekogu toetajateks ega tegevliikmeteks, vaid on ohvitseridekogude alalised külalised.

§ 27. Kõik portupei-aspirandid, välja arvatud mereväe portupei-aspirandid, peavad võimalikult esimese kaitseväes portupei-aspirandina teenimise aasta kestel sooritama Lahingukooli põhikursuse.

Topo-hüdrograafia kursuse õpilased portupei-aspirandid sooritavad Lahingukooli põhikursuse vastavalt võimalustele, kas enne või pärast õppetööd topo-hüdrograafia kursusel.

Mereväe (mereväe ja merekindluste) portupei-aspirandid peavad võimalikult esimese kaitseväes portupei-aspirandina teenimise aasta kestel sooritama ettevalmistuskursuse erikavade kohaselt. Erikava

mereväe portupei-aspirantide ettevalmistamiskursuse tarvis koostatakse Merejõududes ja kinnitatakse Kaitsevägede Juhatajalt Kaitsevägede Staabi ülema ettepanekul.

§ 28. Vastavalt kaadri täiendusõppuste iseloomule võtavad portupei-aspirandid osa nii ohvitseride kui allohvitseride täiendusõppustest. Missugustest täiendusõppustest portupei-aspirandid on kohustatud võtma osa määrab väeosaülem.

Eraldi tuleb portupei-aspirantidele korraldada vene keele kursusi vanemate vene keelt mõistvate ohvitseride juhtimisel. Vene keele kursusi võib korraldada koos väeosa nooremate ohvitseridega, kui neile täiendusõppuste korras niisugused kursused ette nähtud.

§ 29. Portupei-aspirandid peavad võtma osa kõikidest selles väeliigis, kuhu portupei-aspirant kuulub, toimuvatest pikemaajalistest kordamisõppustest.

Kordamisõppustel tuleb portupei-aspirante määrata eeskätt vabadele rühmaülemate ja rühmavanemate kohtadele või vajaduse korral abijõududeks kaadriohvitseridele õppuste korraldamisel ja läbiviimisel.

Portupei-aspirantide koondamist kordamisõppustele teostab diviisi või vastava väekoondise piires diviisi või vastava väekoondise ülem, üle kaitseväge Kaitsevägede Staabi ülem.

§ 30. Portupei-aspirantide ettevalmistamise korraldamine ja juhtimine ohvitserideklassi sisseastumise võistluskatseteks lasub kaitseringkondade staapidel.

Kaitseringkondade ülemate poolt määratakse igas garnisonis, kus teenivad portupei-aspirandid üks vilunud ohvitser, võimaluse korral KS ohvitser, kelle ülesandeks on portupei-aspirantide ettevalmistustöö juhtimine, kontrollimine, tarviliku kirjanduse kättejuhatamine ja vajaliku järeleaitamise teostamine.

Tallinna Garnisonis tuleb vastavatel ülematel määrata portupei-aspirantide ettevalmistustöö juhtimiseks ohvitserid eraldi 3. Diviisi väeosade, Sidepataljoni, Sõjaväe Õppeasutiste, Merejõudude ja Õhukaitse tarvis.

§ 31. Tarbe korral, kui diviisi või vastava väekoondise ülem seda peab tarvilikuks ja kui selleks võimalusi, võib diviisis või väekoondises teenivaid portupei-aspirante koondada, nendele ühiste õppuste

korraldamiseks kestusega kokku mitte üle kolme kuu portupei-aspirandi väeosas teenimise aja vältel.

§ 32. Portupei-aspirantide ettevalmistustöö edukuse tõstmiseks vabastatakse nad teenistuskohuste täitmisest kolme kuu kestel enne ohvitserideklassi sisseastumiseks korraldatavate võistluskatsete algust. Portupei-aspirantide iseseisva ettevalmistustöö kontrollimine ja neile vajalikkude juhatuste ning näpunäidete andmine lasub paragrahv 30 tähendatud ohvitseridel.

Ettevalmistustöö kestel võivad portupei-aspirandid esõigustatud korras kasutada väeosade raamatukogusid neile vajalikkude raamatute saamiseks.

Teenistuskohuste täitmisest vabastatakse portupei aspirante ainult üks kord nende väeosas teenimise aja kestel.

IV. Portupei-aspirantide hindamine.

§ 33. Teenistuse ja juhtimise praktika lõpul portupei-aspirandid atesteeritakse Kaitseväelaste atesteerimise seadluse alusel, kusjuures eriliselt hinnatakse nende kõlblikkust ettevalmistamiseks kaadriohvitseriks.

V. Lõppeeskirjad.

§ 34. Käesolev juhend on maksev kõigi väelike kohta. Väelikes, kus üksuste nimetused juhendis antud nimetustest lahku lähevad, tuleb neid viimastele kohaldada vastavalt Sisemäärustiku § 193.

N. Reek,
kindral-major,
Kaitsevägede Staabi ülem.

A. Luts,
major,
VI Osakonna ülema kt.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukiri.

Nr. 56.

Tallinnas, 23. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Avaldan siinjuures teadmiseks ja käsitlemiseks Juhendi Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali komitee tegevuseks.

Alus: Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali seadus (RT 67 — 1936) § 11 p. 2.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Kinnitan.
23. märtsil 1937.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kv. Ülemjuhataja.

L i s a
Kv. Ülemjuhataja ksk.
nr. 56 — 1937.

J U H E N D

Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali komitee tegevuseks.

Alus: Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali seaduse
(RT 67 — 1936) § 11 p. 2.

I. peatükk.

Juhendi ulatus.

§ 1. Käesolev juhend määrab kindlaks Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali (S.K.E.K.) komitee tegevuse raamid sõjateadusliku kirjanduse edendamise ja levitamise alal ning asjaajamise korra kapitali valitsemise alal.

2. peatükk.

Sõjateadusliku kirjanduse edendamine ja levitamine.

1. jagu.

Üldeeskirjad.

§ 2. Eesti algupärase sõjateadusliku kirjanduse edendamiseks ja levitamiseks S.K.E.K. komitee:

- 1) toetab sõjateaduslikkude küsimuste uurimist ning sõjateaduslikkude kirjatööde kirjastamist ja väljaandmist;
- 2) algatab ja ergutab sõjateaduslikkude teoste kirjastamist ja levitamist;
- 3) auhindab sõjateaduslikke teoseid.

2. jagu.

Toetuste andmine.

1. jaotis.

Sõjateaduslikkude uurimistööde toetamine.

§ 3. Sõjateaduslikkude uurimistööde toetamist otsustab S.K.E.K. komitee. Toetus võib olla ainult ühekordne ja ei või ületada 1.000 krooni.

Toetust võib anda isikutele, kes on näidanud, et nad on suuteli-
sed teaduslikuks tööks. Samuti võib mõnel juhul toetust määrata ka
asutistele, kui seal on teostumas asutise töökavaat väljaspoole ulatuv
sõjateaduslik uurimus.

§ 4. Toetuse saamiseks isik või asutis peab esitama sooviavalduse,
kus oleks üksikasjalikult märgitud:

1) toetust sooviva isiku või asutise senised tootulemused vastava
töö alal;

2) sõjateadusliku uurimuse eesmärk ja tähtsus;

3) uurimuse suund, ulatus ja kestus;

4) kulude kalkulatsioon ja soovitava toetuse suurus.

§ 5. Toetuse andmise otsustab komitee hiljemalt kaks kuud pärast
sooviavalduse saamist.

Komitee otsuses märgitakse ka kohustuse aegu S.K.E.K. vastu,
mida toetuse soovijal tuleb komiteele kirjalikult anda enne toetuse kätte-
saamist.

2. jaotis.

Sõjateaduslike teoste kirjastamise toetamine.

§ 6. Sõjateaduslike teoste kirjastamise toetamist otsustab
S.K.E.K. komitee. Toetus ei või olla üle poole kirjastamise üldkuludest.

Toetust võib anda ainult ülekaitseväelise tähtsusega sõjateadusli-
kude teoste kirjastamiseks.

§ 7. Toetuse saamiseks isik või asutis peab esitama sooviavalduse
ühes teose masinalkirjutatud käsikirjaga. Sooviavalduses tuleb tä-
hendada:

1) kirjastamise üksikasjalik kalkulatsioon;

2) eksemplari arvatav hind;

3) ettetellijate arv ja levitamise kava ning tasuvuse kalkulatsioon
(äri-kasu, honorar);

4) soovitava toetuse suurus.

§ 8. Enne toetuse andmise otsustamist komitee lepib kirjastajaga
kokku selles, kuipalju trükitud teose eksemplare kirjastaja on kohus-
tatud toetuse arvel tasuta andma S.K.E.K. omanduseks.

§ 9. Toetuse andmise otsustab komitee hiljemalt kahe kuu jook-
sul pärast § 8 tähendatud kokkuleppe saavutamist.

Toetuse annab komitee kirjastajale välja hiljemalt kahe nädala jooksul pärast kokkulepitud arvu trükitud teose eksemplaride kättesaamist, kirjastamise üldkulude kohta kirjastaja poolt arvete ettenäitamisel.

§ 10. Juhul, kui kirjastajana esineb kaitseväge asutis, võib komitee määrata kirjastajale toetust sõltumatult § 7–9 eeskirjadest.

3. jaotis.

„Sõjateadlase“ toetamine.

§ 11. Ajakirja „Sõduri“ kirjastusel ilmuva sõjateadusliku kirjanduse kogu „Sõjateadlase“ väljaandmiseks tarvisminev toetussumma eelseisva aasta peale Kaitsevägede Staap teatab S.K.E.K. komiteele iga aasta 1. aprilliks.

§ 12. S.K.E.K. komitee assigneerib „Sõjateadlase“ väljaandmiseks vajaliku toetuse „Sõduri“ toimetusele hiljemalt kaks nädalat pärast üksikande ilmumist. Seejuures toetus ei või olla üle poole üksikande väljaandmise üldkuludest.

§ 13. „Sõduri“ toimetuse on kohustatud igast väljaantud „Sõjateadlase“ andest andma kaks eksemplari komitee arhiivi.

3. jagu.

Kirjastamiste algatamine ja ergutamine ning teoste levitamine.

1. jaotis.

Kirjastamiste algatamine.

§ 14. Kirjastamist vajavate sõjateaduslikkude teoste muretsemiseks S.K.E.K. komitee:

1) algatab vajalikkude teoste koostamist konkreetse tööülesande andmisega teatavale isikule või kollektiivile, kusjuures koostamise tingimused määratakse kokkuleppega;

2) omandab ostu teel valmis käsikirju autoreilt.

§ 15. S.K.E.K. komitee algatusel koostatud või komiteele pakutud ja komitee poolt kirjastamiseks kõlblikuks tunnustatud sõjateadus-

liku teose käsikirja ühes autori õigustega omandab komitee ostu teel kokkuleppel koostajaga, pärast komitee sellekohast otsust.

§ 16. Komitee poolt ostu teel omandatud teoste kirjastamist ja levitamist komitee korraldab vastavate asutiste või ajakirja „Sõduri“ kaudu.

§ 17. Teoste kirjastamisel ja levitamisel ajakirja „Sõduri“ kaudu, kirjastatava teose trükisuurus ja üksikeksemplari müügihind määratakse kokkuleppel S.K.E.K. komitee ja „Sõduri“ toimetuse poolt.

Teose tegelikud kirjastamiskulud tasub komitee „Sõduri“ toimetusele hiljemalt kahe nädala jooksul pärast teose trükist ilmunmist, kulude aruande ja vastavate arvete esitamisel „Sõduri“ toimetuse poolt.

Trükitud teosed arvestatakse „Sõduri“ toimetuses, kes neid ka alal hoiab ja levitab. Müügist saadud summad „Sõduri“ toimetusele kannab S.K.E.K. tegevuskapitali arvele, kusjuures 25% iga eksemplari müügihinnast jääb „Sõduri“ toimetusele tasuks ja levitamise kulude katteks.

2. jaotis.

Levitamine.

§ 18. S.K.E.K. komitee võib osta väärtuslikke sõjateaduslikke teoseid ja neid levitada komiteelt määratud otsuse kohaselt kas tasuta, alandatud hinnaga või täishinnaga.

§ 19. Komitee poolt ostetud sõjateaduslike teoste arvestamine ja levitamine toimub „Sõduri“ toimetuse kaudu. Teoste müügist saadud summad „Sõduri“ toimetusele kannab S.K.E.K. tegevuskapitali arvele.

Teoste levitamiskulud tasub S.K.E.K. komitee „Sõduri“ toimetusele vastavate arvete ettenäitamisel.

3. jaotis.

Ergutusrahad.

§ 20. S.K.E.K. komitee võib sõjateaduslike teoste autoritele maksta ergutusraha.

§ 21. Ergutusraha võib maksta tingimusega, et autor annetab komiteele 2 eksemplari teosest, mis põhjustas ergutusraha maksmise otsustamist.

4. jagu.

Auhindamised.

1. jaotis.

Üldeskirjad.

§ 22. Eesti algupäraste sõjateaduslikkude teoste autorite tunnustamiseks ja tiivustamiseks edaspidisele tööle kui ka nende töötingimuste soodustamiseks S.K.E.K. komitee toimetab sõjateaduslikkude teoste auhindamist.

§ 23. Auhindamist komitee teostab kahel viisil:

1) komitee poolt valitud või komiteele esitatud teoste hindamise näol — avaliku võistluseta;

2) korraldades teoste saamiseks võistlusi.

2. jaotis.

Auhindamised võistluseta.

§ 24. Auhindamiseks esitatavad teosed tuleb saata S.K.E.K. komiteele hiljemalt 1. jaanuariks, kui komitee selleks pole määranud eritähtpäeva.

§ 25. Auhindamisele kuuluvad ainult eestikeelsed, Eesti Vabariigi kodanikelt koostatud ja seni auhindamata sõjateaduslikud teosed, mis küsimuste tähtsusega ja käsitelu põhjalikkusega tunduvalt rikastavad meie algupärast sõjakirjandust ja on seega meie sõjalise mõtlemisviisi arenemiskäigu tähisteks.

Auhindamiseks esitatud teosed võivad olla käsikirjas masinaltrükitud lehtedel või trükitud. Teos tuleb esitada neljas eksemplaris.

Auhindamiseks esitatud, kuid auhindamata jäänud teosed võivad tulla uuele auhindamisele ainult siis, kui nad on sisuliselt põhjalikult ümber töötatud, nii et neid võib võtta uue tööna.

§ 26. Auhindamiseks esitatud tööd S.K.E.K. komitee vaatab läbi kuue kuu jooksul.

§ 27. Iga aasta S.K.E.K. võib anda välja ühe auhinna eelarves selleks ettenähtud summa suuruses. Juhul kui S.K.E.K. komitee ei leia auhindamiseks väärilist teost, auhind jääb välja andmata. Erilistel

juhtudel, kui auhinna vääriliseks tunnustatud töid on rohkem kui üks, võib S.K.E.K. komitee esineda Kaitseväge Juhatajale ettepanekuga määrata rohkem kui üks auhind, kui selleks on olemas vastavad summad.

§ 28. Auhindamiseks esitatud või komitee poolt auhindamiseks valitud tööd (§ 23 p. 1) on komitee liikmed kohustatud läbi vaatama ja oma seisukoha nende sisulise väärtuse kohta esitama komitee esimehele.

§ 29. Juhul kui auhinnatavad teosed käsitlevad eriküsimusi, milledes komitee liikmed ei ole küllalt kompetentsed, siis tööd antakse komitee esimehe korraldusel läbivaatamiseks komitee poolt valitud erapooletutele eriteadlastele. Tasu eriteadlastele makstakse komitee summadest kokkuleppel eriteadlastega.

Eriteadlasteks võivad olla isikud, kes on suutelised ja kompetentsed täitma nende peale pandavaid ülesandeid ja kellele töid ei leidu auhinnatavate tööde hulgas.

§ 30. Juhul kui auhinnatavate teoste seas on komitee liikmelt koostatud töö, siis tööde läbivaatamist tema asemel teostab tema asetäitja.

§ 31. Tööde auhindamine toimub komitee koosolekul, pärast tööde läbivaatajate eriteadlaste arvamise ärakuulamist.

Koosoleku otsus pärast kinnitamist avaldatakse Kaitseväge Juhataja käsukirjas ühes autori nime, teose pealkirja ja auhinna suuruse äranäitamisega.

§ 32. Juhul, kui kaks või rohkem tööd on ühevõrra väärilised auhindamiseks, antakse auhind tööle:

1) mis kujutab endast täiesti iseseisvat uurimust;

2) mis rikastab meie algupärast sõjakirjandust küsimuste selge ja täielise sõjateadusliku käsitluga.

3. jaotis.

Auhindamised võistluste alusel.

§ 33. Eesti algupärase sõjakirjanduse rikastamiseks ja sõjateadusliku mõtlemisviisi edendamiseks tähtsamates ja akuutsemates riigikaitselistes küsimustes S.K.E.K. komitee korraldab sõjateaduslike kirjatööde võistlusi.

§ 34. Võistlusest võivad osa võtta kõik Eesti Vabariigi kodanikud.

§ 35. S.K.E.K. komiteel on õigus kuulutada välja aastas ainult ühe võistluse.

§ 36. Sõjateaduslike kirjatööde võistluse S.K.E.K. komitee kuulutab välja iga kord avalikult, järgmiste tingimuste äratähendamisega:

- 1) teema;
- 2) kirjatöö esitamise tähtaeg ja kord;
- 3) kirjatöö väline vorm ja vajaduse korral ka sisuline külg;
- 4) kirjatöö lehekülgede arv;
- 5) komiteele esitavate eksemplaride arv;
- 6) auhind või auhinnad ning nende määramise ja väljaandmise kord;

7) tingimus, et võistlusel auhinnatud teose autoril, kellele on määratud rahaline auhind, tuleb oma autoriõigus loovutada S.K.E.K. komiteele;

- 8) muud komitee poolt vajalikuks peetud andmed.

§ 37. Võistlusel auhinna vääriliseks tunnustatud teoste autoritele võidakse auhindadeks (§ 36 p. 6) määrata:

- 1) kiitusekirju;
- 2) kiituse avaldamist Kaitseväge Juhataja käsukirjas;
- 3) rahasummat, igakordseks võistluseks komitee poolt määratud suuruses.

Rahalise auhinnaga võib ühendada üht või mõlemat eelpool tähendatud kiituseavaldamise viisi.

§ 38. Eelmise (37) paragrahvi p. 1—3 tähendatud auhindade saajaid komitee võib esitada veel Kaitseväge Juhatajale:

- 1) ettepanemiseks teenetemärkide saamiseks;
- 2) läkitamiseks välismaale hariduse täiendamise otstarbel;
- 3) stipendiumi määramiseks, auhinnasaajale kodu- või välismaal edasiõppimise võimaldamiseks.

§ 39. Sõjateaduslike kirjatööde võistlustel auhinnatud tööd võib S.K.E.K. komitee lubada avalikule kaitsmisele S.K.E.K. komitee ettepanekul Kaitseväge Juhataja poolt määratud oponentide ees.

§ 40. Võistlustööde auhindamist toimetab S.K.E.K. komitee, kohaldades käesoleva juhendi § 26, 28—32 eeskirju.

3. peatükk.

Komitee asjaajamine.

§ 41. S.K.E.K. komitee asjaajamine toimub Riigiasutiste asjaajamise juhtnöörides ettenähtud korra kohaselt.

§ 42. S.K.E.K. komitee kirjavahetus toimub Kaitseväge Staabi VI Osakonna kaudu, kus see registreeritakse ja kantakse lauajuhendisse ühe ja sama numbri all, märkides lauajuhendi numbri juurde sissetulnud või väljaläinud kirjade erinumbri.

§ 43. S.K.E.K. komitee arhiivi korraldab ja hoiab alal Kaitseväge Staabi VI Osakond.

S.K.E.K. kuuluvad käsikirjad ning levitamisele mittekuuluvad raamatud, brošüürid jne. arvestatakse ja hoitakse alal Kaitseväge Staabi VI Osakonnas.

§ 44. S.K.E.K. komitee kirjavahetus kannab komitee nurgatemplit ja toimub kapitali nimel.

§ 45. S.K.E.K. komitee kirjavahetusele kirjutavad alla komitee esimees ja sekretär.

§ 46. S.K.E.K. pitsat hoitakse alal komitee sekretäri käes. Nurgatempel, teised vajalikud templid ja muud kantsleitarbed hoitakse alal Kaitseväge Staabi VI Osakonnas.

§ 47. Komitee sekretäri ülesandeks on:

- 1) asjaajamine;
- 2) tegevuskava ja tegevusaruande kava koostamine;
- 3) koosolekute protokollide koostamine;
- 4) komitee poolt tema peale pandud muude ülesannete täitmine.

§ 48. Komitee laekahoidja ülesandeks on:

- 1) raharaamatute pidamine ning rahaala käsitleva kirjavahetuse ja dokumentide korraldamine;
- 2) eelarve koostamine;
- 3) rahaaruande koostamine;
- 4) rahaliste operatsioonide teostamine.

N. Reek,
kindral-major,
komitee esimees.

Komitee liikmed:

H. Brede,
kindral-major,

A. Kasekamp,
kolonel.

A. Luts,
major.

Kaitsevägede Ülemjuhataja käsukirjad.

Nr. 57.

Tallinnas, 24. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Karl Roovet'i Üksikust Lennuväedivisjonist nr. 1 — Lennukooli arvates 1. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 2066.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Nr. 58.

Tallinnas, 27. märtsil 1937.

(Kaitsevägede Staap).

Käsin läkitada leitnant Leonhard Teder'i 3. Suurtükiväegrupist Riigivanema käsutusse ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 5. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 167—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Kaitsevägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 59.

Tallinnas, 2. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan auto-tanki ala ohvitseride ettevalmistamise kursuse õppejõudude ülesannete täitmisest kapten Hugo Kulver'i — Auto-Tankirügemendist ja leitnant Andres Kalmus'e — Sõjavägede Staabist ja määran nende asemele õppejõuks leitnant Voldemar Issako — Sidepataljonist, kõik arvates 15. märtsist 1937.

Õiendus: minu ksk. nr. 187 — 1936 a. ja lj. nr. 601.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 60.

Tallinnas, 5. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Arvu Aruoja 4. Suurtükiväegrupist — 2. Diviisi Suurtükiväe Juhatusse arvates 10. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1965.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 61.

Tallinnas, 7. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Johannes-Alfred Unt'i Kuiperjanovi Partisanide Pataljonist — Sõjakooli arvates 7. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 62.

Tallinnas, 10. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Eelmiste aastate eeskujul korraldab „Kindral Laidoneri nimelise invaliidide kapitali komitee“ ka käesoleval aastal invaliidide ja langenud sõjaväelaste vaeslaste toetuseks üleriiklikud korjanduspäevad linnades ja maal mai, juuni ja juuli kuudel.

Korjanduse läbiviimise juhtimist ja korraldamist on palutud võtta endale linnapäid ja maavalitsuste esimehi.

Pidades silmas, et need korjanduspäevad on kujunenud ühtlasi meie invaliidide eest hoolitsemise ja nende austamispäevadeks, käsin garnisoniülematel, rääkides kokku kohapealsete korjandus-juhatajatega korjanduspäevade kohta, korraldada neil päevil võimaluste piirides sõjaväe paraade ja tulla vastu ning aidata kaasa korjandus-juhatajatele korjanduse läbiviimisel.

On soovitatav, et paraadidest ja korjanduse korraldamisest võtaks osa ka Kaitseliit.

Õiendus: Lj. nr. 62.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 63.

Tallinnas, 10. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Luban vanem-leitnant Jaen K l a a r'i VR I/3, II/2 ja 3 Kaitseliidu Peastaabist teenistustasuta erakorralisele puhkusele kuni üheks aastaks arvates 15. aprillist s.a.

Alus: O.T.S. § 182.

Õiendus: Lj. nr. 1993.

§ 2.

Käsin läkitada teenistuse huvides vanem-leitnant August Vares'e Merejõudude Staabist — Kaitseliidu ülema käsutusse ajutiseks teenimiseks arvates 7. aprillist s.a. kuni vanem-leitnant Jaen Klaar'i teenistustasuta erakorraliselt pubkusest tagasiilmnuniseni.

Alus: O.T.S. § 166—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 64.

Tallinnas, 12. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Piirivalve ülema käsutusse läkitatud Auto-Tankirügemendi kapten Paul Raudna lugeda läkitatuks tagasi Auto-Tankirügemendi arvates 6. aprillist s.a.

Õiendus: Minu ksk. 4.03. s.a. nr. 40 § 1 ja lj. nr. 1420-36.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 65.

Tallinnas, 15. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Juho Taimre (end. Tsän-gov) 2. Üksikust Jalaväepataljonist — Tartu Sõjaväeringkonna Staapi arvates 16. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 2031 — 36.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 66.

Tallinnas, 15. aprillil 1937.
(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Henn T a j u r'i (end. Treeter) 4. Üksikust Jalaväepataljonist — Valga Sõjaväeringkonna Staapi arvates 16. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.
Õiendus: Lj. nr. 79.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 67.

Tallinnas, 15. aprillil 1937.
(Sõjavägede Staap).

Luban vanem-leitnant Arvo T a r u (end. Treumund) Merejõudude Staabist teenistustasuta erakorralisele puhkusele kuni üheks aastaks arvates 21. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 182.
Õiendus: Lj. nr. 1993—36.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 68.

Tallinnas, 15. aprillil 1937.
(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisumetniku otsusega määratud uuteks perekonnanimedeks:

— kapten-major Maks-Konrad L a i v i n'ile Merejõudude Staabist — „Lee”,

— vanem-leitnant Adolf-Reinhold-Vilhelm Orberg'ile Sõjavägede Staabi juurde kuuluvast Topo-Hüdrograafia Osakonnast — „Orgna”.

Õiendus: Lj. nr. 11.

§ 2.

Leitnant Jernalt Kuhlbaeh'ile 1. Suurtükiväegrupist on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks „Jaak Külmoja”.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 3.

Kapten Voldemar-August Veske'le 5. Suurtükiväegrupist on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uueks nimeks — „Valdo”.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 69.

Tallinnas, 20. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Sidepataljoni õppekompani telefoniklassi kursuse lõpetasid 25. märtsil s. a. järgmised juurdelähetatud üleaajateenijad-allohvitsid:

Jrk. nr.	Auaste	Perek.- ja eesnimi	Hinne	Missugusest väeosast
1	V. a.-o.	Ertis, Johannes	Väga hea	10. Üksikust Jalaväepatalj.
2	„	Pärn, Ants	„	Suuropi Komandantuurst
3	„	Rooveer, Roman	Hea	3. Suurtükiväegrupist
4	„	Üleoja, Rudolf	Rahuld.	1. „
5	„	Pärkmann, Andrei	„	Õhukaitse „
6	„	Reinvald, Augustin	„	9. Üksikust Jalaväepatalj.
7	N. a.-o.	Mölder, Karl	„	1. Jalaväerügemendist
8	Kapral	Nebel, Karl	„	Üksik. Lennuväedivisj. nr. 1

Õiendus: minu ksk. nr. 260 — 1936 a.

§ 2.

Eelmises (§ 1.) tähendatud üleajateenijad-allohvitserid läkitada tagasi oma väeosadesse, välja arvatud üleajateenija v. a.-o. Rudolf Üleo ja 1. Suurtükiväegrupist ja üleajateenija v. a.-o. Roman Rooveer 3. Suurtükiväegrupist, kellede läkitamise tähtaega pikendan kuni 1. juulini s. a. — Sidepataljoni õppekompani raadioklassi kursuse läbivõtmiseks.

Õiendus: Sõjaväe sideülema nr. 40.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 70.

Tallinnas, 20. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle enese soovil noorem-leitnant Mart Rink'i Tallinna Garnisoni Komandantuurst ja Vahipataljonist — 2. Üksikusse Jala-
väepataljoni arvates 25. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 2,

Õiendus: Lj. nr. 2109³⁶.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 71.

Tallinnas, 21. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan enese soovil tegelikust sõjaväeteenistusest kapten Ludvig-Siegfried Triiki ja koolivelsker leitnant Vladimir Kallas'e — Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist arvates 25. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 187 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 6-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käsikirjad

Nr. 72.

Tallinnas, 23. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Luban teenistustasuta erakorralisele puhkusele kuni üheks aastaks arvates 26. aprillist s. a.:

- kapten Konstantin-Johannes Tingas'e Aegnasaare Komandantuurist ja
- kapten Aleksander Zemeli 1. Suurtükiväegrupist.

Alus: O. T. S. § 182.

Õiendus: Lj. nr. 1993³⁶.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 73.

Tallinnas, 24. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides arvates 1. maist s. a.:

- leitnant Ilmar Paul'i Sõjakoolist — 4. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Oskar Põder'i 1. Jalaväerügemendist — Sõjakooli.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 112.

§ 2.

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant Otto-Andreas Kommusaar'e 7. Jalaväerügemendist — Sõjavägede Staabi VI Osakonda ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 1. maist s. a.

Alus: O. T. S. § 166—168.

Õiendus: Lj. nr. 111.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 74.

Tallinnas, 27. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Pikendan 9. Üksiku Jalaväepataljoni kapten Märt Tähiste läkitamist Kaitseliidu Pärnumaa Malevasse ajutiseks teenimiseks kuni Kõrgema Sõjakooli VIII lennu kursuse lõpuni.

Alus: O.T.S. § 166—168.

Õiendus: Minu ksk. 30.05.1934 nr. 92 ja lj. nr. 114.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 75.

Tallinnas, 27. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Riigivanema otsusega 23. aprillist s. a. nr. 264 Tallinna-Harju Prefektuuri politsei tehnilise jaoskonna komissariks määratud kapten Evald-Karl Paulberg'i Auto-Tankirügemendist käsin läkitada Sise-ministri käsutusse.

Kapten Paulberg on eeltähendatud ametikohale määratud arvates 24. aprillist s. a.

Alus: O.T.S. § 226¹.

Õiendus: Lj. nr. 172.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 76.

Tallinnas, 28. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin 1938 a. Kõrgemasse Sõjakooli vastu võtta ohvitseri ettevalmistamiseks:

- juhtimise ja staabiteenistuse alal IX lennu ja
- sõjamajanduse alal II lennu.

Võistluskatsed korraldada 1938 a. aprilli- ja maikuus.

A l u s: Kõrgema Sõjakooli seadluse (RT 64 — 1931) § 3 ja Kaitseministri ksk. 1933 a. nr. 343 § 3.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 77.

Tallinnas, 28. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin avada Lennukoolis järjekordse lennuväe aspirantide kursuse arvates 1. novembrist 1937.

Lennuväe aspirantide kursusele võtta vastu kuni 20 õpilast.

Õhukaitse ülemal korraldada lennuväe aspirantide kursusele astuda soovijatele katsed ja arstlik järelevaatatus käesoleva aasta juunikuus.

A l u s: Väeliigi ohvitseride ettevalmistamise seadluse (RT 92 — 1935) § 32 ja 33.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 78.

Tallinnas, 28. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada alates 3. maist 1. augustini s. a. Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnas laskemoona alal töötavatele üleajateenijatele ja eraisikutele laskemoona tööde alal ettevalmistamiseks kursuse alluvusega Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna ülemale.

§ 2.

Kursuse õppekava koostada Sv. Varustusvalitsusel ja esitada minule kinnitamiseks.

Kursuse ülemaks määran kapten Ernst Ruusaauk'i Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoonaladudest.

§ 3.

Kursuse õppejõududeks määran järgmised ohvitserid ja riigiteenijad, kellel täita õppeülesandeid kursusel oma otseste teenistuskohuste täitmise kõrval:

Jrk. nr.	Auaste	Ees- ja perekonnanimi	A s u t i s	Õppeala
1	Kapten	Ernst <i>Ruusaauk</i>	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoonalaod	Laskemoona alalhoidmine, korraldamine ja tulekaitse
2	San.-kapten	Hans-Karl <i>Tsirk</i>	Nõmme garnisoni ambulants	Esmaabi
3	Leitnant	Aleksei <i>Feofanov</i>	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakond	Käsirelvade laskemoon
4	Riigiteenija-vabateenija	Verner <i>Palmberg</i>	„	Gaasiasjandus
5	„	Herbert <i>Leesmaa</i>	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoona töökoda	Suurtükilaskemoon, inseneriväe lõhkevärustus, lennupommid, käsi- ja viskegranaadid
6	N.-leitn.	Egon-Eduard-Kristjan <i>Nurmet</i>	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoonalaod	Arvepidamine laske- moona alal

§ 4.

Kursusele käsin määrata Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoonaladudest ja -töökojast üleajateenijaid, riigiteenijaid, vabateenijaid ja päevatöölisi Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna ülema määramisel kuni 50 isikut.

§ 5.

Õpperuumid anda Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnal. Õppetöö korraldamiseks vajalikud õppevahendid, abijõud, kirjandus ja materjal Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnal.

§ 6.

Kursuse õppejõududele luban maksta tasu sõjaväeliste erikursuste õppejõudude tasu seadluse (RT 58 — 1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 79.

Tallinnas, 28. aprillil 1937.

(Sõjavägede Staap).

1. Kevadise koolinoorsoo riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse eripäevad kesk- ja kutsekoolide meesõpilastele korraldatakse käesoleval aastal 2. juunist kuni 12. juunini, mõlemad kuupäevad kaasa arvatud. Pühapäeval 6. juunil õppusi ei peeta.

2. Kevadise koolinoorsoo riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse eripäevade ettevalmistamise, juhtimise ja kontrollimise kohtadel panen sõjaväeringkondade ülemate peale, kellel toimida minu 1934 a. käsu-kirjas nr. 75 p. 3 antud juhiste kohaselt.

Diviisiülematel aidata kõigiti kaasa kevadise koolinoorsoo riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse eripäevade edukaks läbiviimiseks ja teostada õppuse kontrolli enda äranägemisel üldises korras.

3. Käsin määrata sõjaväest vajalikul arvul õppejõude (ohvitseri, üleajateenijaid-allohvitsere, p.-aspirante, aspirante ja keskkooliharidusega või sellele vastava kutsekooli haridusega õppekompani lõpetanud ajateenijaid) ja anda tasuta kasutamiseks õppevälju, ruume, laskeradu ja muud vajalikke õppeabinõusid kevadise koolinoorsoo riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse teostamiseks. Õppejõudude üksikasjalik jaotus ja nende kohaleihumise kord määrata kindlaks Sõjavägede Staabi ülemal.

4. Sõjaväest määratavatele õppejõududele, kes lähetatakse väljapoole oma alalist asukohta, tasutakse sõidu- ja lähetuspäevarahad Haridusministeeriumi poolt Ametisõitude tasu seaduse (RT 33 — 1935, RT 29 — 1937) alusel.

5. Väljapoole oma garnisoni lähetatud õppejõudude (üleajateenijate-allohvitsere, p.-aspirantide, aspirantide ja õppekompani lõpe-

tanud ajateenijate) korteritesse paigutamise, aspirantide ja õppekompani lõpetanud ajateenijate toitlustamise ja õpilastele lõunasöögi korraldamise panen vastavate garnisoniülemate peale. Kohtades, kus sõjaväe garnisonid puuduvad, sõjaväest määratud õppejõudude korteritesse paigutamist, aspirantide ja õppekompani lõpetanud ajateenijate toitlustamist ja õpilastele lõunasöögi valmistamist korraldavad koolid kaitseliidu ja teiste seltskondlikkude organisatsioonide kaasabil.

Haridusministeerium annab väeosadele iga lõunasöögist osavõtja õpilase kohta kuni 20 senti päevas.

6. Garnisoniarstidel korraldada sõjaväeringkondade ülematelt saadud juhiste kohaselt riigikaitselise kasvatuses ja õpetuses eripäevade õppuse ajal ja õppusest tingitud haigusjuhtudel õppusest osavõtjatele õpilastele arstiabi andmist ja tarbe korral nende tasuta ravimist sõjaväe ravimisasutistes.

Alus: Õppeasutistes riigikaitselise kasvatuses ja õpetuses korraldamise määrus (RT 69 — 1934) § 14.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 80.

Tallinnas, 3. mail 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Auto-Tankirügemendi juures korraldatud auto-tanki ala ohvitseride ettevalmistamise kursuse lõpetasid 30. aprillil s. a.:

Jk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa	Missuguse tagajärgel lõpetanud
1	Kapten	<i>Pütsepp, Hans</i>	Auto-Tankirüg.	Väga hea
2	„	<i>Mardiste, Eduard-Johannes</i>	„	Väga hea
3	Leitn.	<i>Tekkel, Hans-Erich</i>	„	Väha hea
4	Kapten	<i>Sillar, Boris</i>	„	Hea
5	„	<i>Raudna, Paul</i>	„	Hea
6	„	<i>Padar, Andres</i>	„	Hea
7	„	<i>Kess, Julius</i>	4. Suurtükiväegr.	Hea
8	Leitn.	<i>Kallaste, Juhan</i>	2. „	Hea
9	„	<i>Teder, August</i>	7. Jalaväerüg.	Hea
10	„	<i>Lehola (end. Lesdorf), Peet</i>	Ratsarügement	Hea
11	„	<i>Vihm, Erich-Leopold</i>	Tallinna Garnisoni Komandantuur ja Vahipataljon	Hea
12	„	<i>Veelmaa, Valdemar-August</i>	1. Jalaväerüg.	Hea

Õiendus: Minu käskkiri nr. 187 — 1936 a.

§ 2.

§ 1 jk. 1—6 loetletud ohvitserid viin üle jalaväe väeliigist soomusväe väeliiki auto-tanki alal.

Alus: O.T.S. § 12, 138 ja 139.

§ 3.

§ 1 loetletud ohvitseridele luban 7 päeva erakorralist puhkust.

Alus: O.T.S. § 182.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 81.

Tallinnas, 4. mail 1937.

(Sõjavägede Staap).

Toimetatud juurdlustest selgub, et Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni juurde läkitatud 2. Üksiku Jalaväepataljoni noorem-leitnant Märt Rink viibis 25. aprillil s.a. öhtul viinastanud olekus ühes kahe üleajateenijaga sõjaväevormis Nõmmel asuvas restoranis „Talveaed“, kus sõjaväelastel on keelatud sõjaväevormis viibimine. Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni leitnant Karl Kevend, kel oli andmeid eeltähendatud sõjaväelaste viibimisest restoranis, läks tähendatud restorani ja palus teenija kaudu noorem-leitnant Rink'i enese juurde ilmuda, et nõuda tema ja üleajateenijate lahkumist restoranist. Noorem-leitnant Rink, kes viibis ühes üleajateenijatega restorani kabinetis, kuuldes teenijalt, et teda keegi sõjaväelane kutsub, ei ilmunud kutse peale, vaid lahkus restoranist akna kaudu, seejuures öeldes üleajateenijatele, et nad salgaksid tema, noorem-leitnant Rink'i, viibimist restoranis. Mõne minuti pärast lahkusid restoranist akna kaudu ka üleajateenijad.

Hiljem kohtas leitnant Kevend noorem-leitnant Rink'i tänaval ja, kuulutades viimase arreteerituks, käskis teda enesega kaasa tulla garnisoni komandantuuri. Seda käsku noorem-leitnant Rink ei täitnud. Ka jättis noorem-leitnant Rink täitmata Tallinna garnisoni komandandi käsu ilmuda komandantuuri, mille temale vähe hiljem edasi andis leitnant Kevend. Noorem-leitnant Rink ilmus komandantuuri alles siis, kui temale käsu andis garnisoni komandant, kes isiklikult sõitis kohale.

Garnisoni komandandi vastavale küsimusele noorem-leitnant Rink alul eitas nii restoranis viibimist kui ka seda, et temale oleks leitnant Kevendi poolt antud käsku komandantuuri ilmuda.

Eeltähendatud juhtum näitab, et noorem-leitnant Rink'il on vähe arusaamist ohvitserikutse väärakusest, et temal puuduvad distsipliinitunne, ausameelsus ja julgus ja et ta oma käitumisega annab noorematele väga halba eeskujut.

Noorem-leitnant Rink on varemalt distsiplinaarkorras karistatud joobnud olekus jämedalt distsipliinirikumise ja ebasünda käitumise pärast.

Ohvitser, kelle distsipliinitunne on nõrk, kes alkoholitarvitamisel ei suuda enese üle valitseda ja kelle käitumine ei vasta ohvitserikutse väärakusele, ei ole kõlblik tegelikku sõjaväeteenistusse rahuajal. See pärast vabastan teenistuse huvides tegelikust sõjaväeteenistusest noorem-leitnant Mart Rink'i 2. Üksikust Jalaväepataljonist arvates 4. maist s. a.

Alus: O. T. S. § 188 p. 3.

Õiendus: Lj. nr. 12-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 82.

Tallinnas, 29. aprillil/4. mail 1937.

§ 1.

Võtta käsitlemiseks, l. maist s. a. arvates, siinjuures avaldatav „Jalaväe Eeskirja“ I osa (§ 217) lisa nr. 4 muudatusena: „Ohvitserimõõga kandmine ja käsitsemine“ (JEI, L. 4 — 1937).

§ 2.

1. Käsin sv. üksuste ülemaid korraldada katseid, vaatusi ja praktilisi õppusi ning kontrollida, et sõjaväelise esinemise ja viisakuse (seisang, liikumine, tervitusvõtted, käitumine jne.) nõudeid vastavate reeglite kohaselt kõigiti täpsalt täidetakse.

2. Selle käsu kindlakorraline täitmine peab kujunema kõigile sõjaväelastele meeldivaks traditsiooniliseks harjumuseks, arendades sisemist sidet ja distsipliini ning kohusetunnet ja teisi sõjaväelasele esmajärguliselt vajalikke omadusi ning praktilisi oskusi.

3. Alus-juhisteks ülaltoodud nõude täitmisel on eeskätt:

— Sisemäärustiku esimene osa, kus omavad erilist tähtsust §: 9, 11, 13, 38, 50, 51, 55—58, 71, 88—101, 113—115, 116—133, 142—152, 164—168 ja 171—183.

— Jalaväe Eeskiri I osa § 1—43.

— Üldine Õppekava I osa (ÜÕ4), lhk. ja sisujaotused: 9; 10, kaks esilõiku; 13, E.—20, 3 esilõiku; 24, D.—27, neli esilõiku; 29, D.—31, seitse esilõiku; 47—60; 85, 9.—106, 11.

— „Ohvitserimõõga kandmine ja käsitsemine“ (JEI, L. 4 — 1937).

— Juhendid ohvitseride ja allohvitseride täiendusõppusteks (J. Õ. ja A. Õ.) § 1—16, 59—63, 137—153 jne.

§ 3.

Sõjaväe üksuste (asutiste) ülematel, samuti ohvitseride- ja üleajateenijatekogude juhatustel hoolitseda ja tegelikult korraldada, et kaadri sõjaväelaste riiete, jalatside jm. isiklike tarvete muretsemine oleks organiseeritult soodus, s. o. hõlpsasti kättesaadav nii talitluselt kui ka hinnalt.

Lisa: § 1 nimetatud.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk.nr.82 - 1937.
lisa saadetakse täiendavalt.

In Shalimar
#29 lin

OHVITSERIMÕÕGA KANDMINE JA KÄSITSEMINE.

A. Üldised nõuded.

1. **Mõõga pikkus** peab olema kokkukõlas mõõgakandja kasvuga. Ohvitserimõök on normaal-pikkusega, kui selle hoidmisel seisangus „valvel“ (p. 8) mõõgatupe ots on kämbal-laiuselt maast lahti.

2. **Mõõgaga tenistusse minekul** tuleb mõök üle vaadata ja vajaduse korral korda seada. Ülevaatusel teostamisel tuleb silmas pidada järgmist:

- mõök ühes tupe ja kanderihmade mettallosadega peab olema haljas-poleeritud puhas (roostest, määrdet jne.);
- mõõgaraud peab püsima tupes sellise pingega, et käepidemest tõstes ta tupest ei eralduks;
- vööle asetatud mõõga esimene kanderihm peab olema sirge sel juhul, kui mõõka hoida horisontaalselt, vabalt allastatud vasakus käes; mõõga tagumine kanderihm kergesti pingutatuna peab võimaldama mõõga hoidmist otse oma ees seisangus „vabalt“ (p. 11).

3. **Enne mõõgaga teenistusse minekut** tuleb hoolega harjutada mõõga käsitlemisvõtteid nii iseseisvalt kui ka meeskonna (õppegrupi) koosseisus asjatundliku instruktori juhatusel.

Eriti tuleb silmas pidada ühtlase, väarika ja nágusa esinemise vajadust pidulikkudel juhtudel (SM § 112 ja 113).

4. **Mõõga käsitemisvõtted** koosnevad üksikutest taktliigutustest, **tehetest**, mis on vajalikud mõõga järk-järguliseks viimiseks ühest asendist teise.

Üksikud tehted (taktliigutused) sooritatakse äärmiselt kiirete liigutustega ja eraldatakse üksteisest hetkeliste pausidega; jõudes uude asendisse, mõõk peab asetsema reeglipäraselt ja peatuma järsult.

5. Võtete täitmisel käskluste järgi tuleb hoiduda ennakusest, s. o. võtet (tehet) ei tohi alustada enne, kui käskleja juht vastava käsklussõna on lõplikult hääldanud.

6. Püstolitupp *) asetatakse esinduslik-pidulikel juhtudel vabalt allalastud parema käsivarre (puusakondi) taha nii, et tupe esikülj kergesti puudutaks kätt tagantpoolt.

7. Tervitusvõtete üheaegse ja ühtlase täitmise saavutamiseks suure meeskonnaga aval väljakul on parimaks abinõuks sooritada tehteid käskleja üldjuhi järgi (temaga üheaegselt).

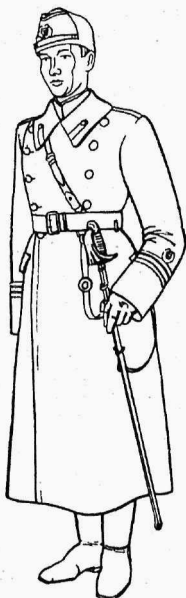
B. Mõõga kandmine.

8. Vööle asetatud tupes mõõga põhihoidmisviis seisangus „Valvel“ (SM § 116—127 ettenähtud juhtudel jne.) on järgmine (joon. 1):

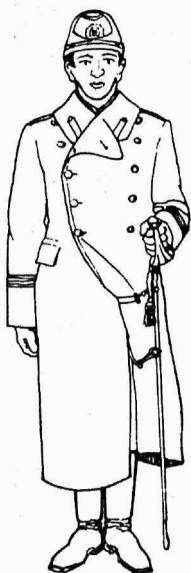
— vabalt allalastud vasak käsi haarab tuppe ülemise rihmarõnga alt esimese

*) Tupes püstolit kantakse tavaliselt ainult ravis ja toimkonnas (nii mõõgaga kui ka mõõgata).

ja keskmise sõrmega väljaspoolt ja pöidlaga seespoolt; väikesõrm koos nimetissõrmega toetub tupe selg-ser-vale;

Joon. 1.

Joon. 2.

- mõõga käepide, käekaitsega ettepoole, asub käerandmest eespool;
 - tupe alumine ots (küljelt vaadatuna) on jalakanna kohal ja maast lahti, oleva mõõga pikkusest ja mõõgakandja kehakasvust (vt. p. 1);
 - parem käsi on vabalt alla lastud.
- 9. Mõõga kandmisel palitu all (joon. 2):**
- vasak käsi haarab mõõka käepidemest

(käekaitse ettepoole), pöidlaga seespoolt ja sõrmedega väljaspoolt; mõõga käepideme otskääne toetub esimesele sõrmele;

- vasak käsi on küünarnukist kõverdatud ja hoitud nii, et mõõgapära asuks puusa kõrgusel ja et küünarnukk oleks tihe-
dasti vastu puusa;
- vabalt rippuva (püstloodis) mõõga (tupe) ots on vasaku jalaninaga ühel joonel ja kämbla laiuse võrra sellest vasakul;
- palituhõlm on vabalt voidituna mõõga kanderihmade ja tupe selg-serva taga;
- parem käsi on vabalt alla lastud.

M ä r k u s. Seda hoidmisviisi võib kasutada ka seisangus „vabalt“ (väljaspool rivi), toetades soovikorral tupe otsa maha.

10. Esinemisel paljastatud peaga (parem käsi kindata).

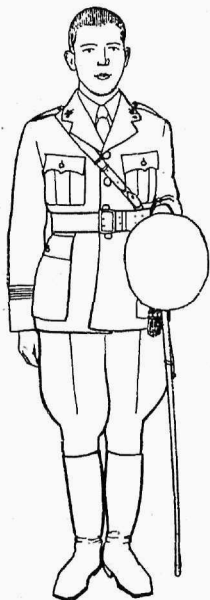
a) Suvimütsiga (joon. 3):

- mõõga hoidmine on üldiselt sama, nagu eelmises punktis (p. 9) kirjeldatud, kuid erinevusega, et mõõga käepidet haaravad ülalt osast ainult väike- ja nime-
tissõrm, kusjuures käepideme otskääne toetub väikesele sõrmele, et vabastada esimest ja keskmist sõrme ning põialt mütsi hoidmiseks;
- paremast käest võetud kinnas (ranne nõõbitud) on keeratud lapiti ümber mütsinoka; randme osa noka peal ja nõõp vastu nokka. Vasaku käe põial hoiab mütsinokka ühes kindaga kesk-

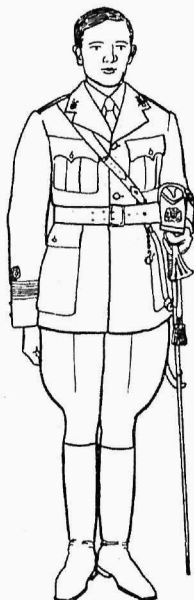
kohalt ja pealt; esimene ja keskmise sõrm toetavad mütsinokka (ühes kindla sõrmikosaga) altpoolt;

— eest vaadatuna asub mütsipõhi otse ettepoole, keskkohaga mõõgatera kohal.

b) Talimütsiga (joon. 4):

Joon. 3.

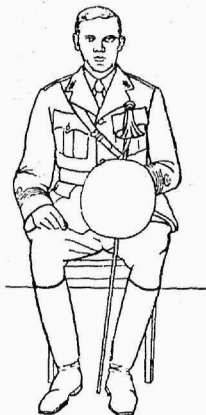
Joon. 4.

— mõõga hoidmine nagu kirjeldatud p. 10 a;

— müts on käes serviti, põhjaga üles- ja märgiga ettepoole; parema käe kinnas on keeratud lapiti ümber mütsi alumise serva keskkoha, randmega väljapoole (nagu suvimütsi juures);

- vasaku käe esimene ja keskmine sõrm haaravad mütsi kinda kohalt ja seespoolt, surudes seda vastu peopesa ja mütsi väljaspoolsel küljel asuvat ettepoole sirutatud (mütsi rihma peal) pöialt.

c) Istudes (joon. 5):

Joon. 5.

Joon. 6.

- mütsi (ühes kindaga) hoidmine nagu kirjeldatud p. 10 a ja b;
- jalakannad on umbes labajalalaiuselt ja põlved kahe labajala laiuselt lahus; sääred on (kõrvalt vaadatuna) püstloodis;
- mõök on peaaegu püstloodis ja teraga ettepoole; tupeots on toetatud jalakannade vahele maha, tupe väliskülg on toetatud vastu vasakut reit;

- mõõka hoiavad vasaku käe väike- ja nimetissõrm ning pihupäkk ülalpoolt alumist kanderõngast; vasaku käe ranne toetub reiele.

M ä r k u s. Esinemisel paljastatud peaga, ilma mõõgata, hoitakse peakatet üldiselt samuti kui esinemisel mõõgaga, kuid vabalt allalastud (istudes: põlvele toetatud) vasakus käes; püsti seistes suvimütsi hoitakse põhjaga vasakule ja nokaga ülespoole; nokk ühes kindaga on pöidla (altpoolt) ja kõverdatud esimese sõrme nuka vahel.

11. Vööle asetatud tupes mõõga hoidmine seisangus „vabalt“ (joon. 6):

- mõõk on otse oma ees püstloodis, tera paremale; tupeots toetub maha jalaninade valhe keskkohal ja nendest umbes labajalalaiuselt eespool;
- pihud (parem vasaku peal) toetuvad käepideme otsale.

12. Harilikul liikumisel nii rivis kui ka väljaspool rivi (joon. 7):

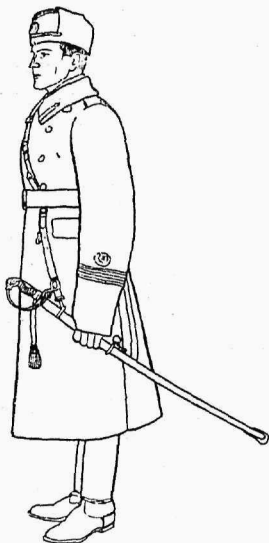
- vabalt allalastud vasak käsi haarab mõõka rihmarõngaste vahekohtalt, sõrmedega väljas- ja pöidlaga seespoolt;
- mõõga käekaitse asub vasaku käe sõrmedest (kõrvalt vaadatuna) umbes kämbla laiuse võrra kõrgemal.

C. Mõõga käsitsemine.

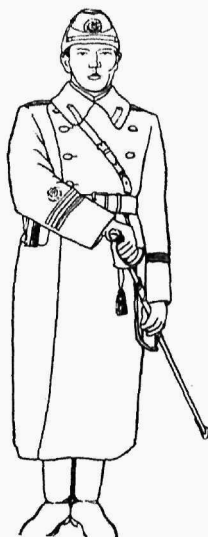
13. „TERVITUSEKS — VALVEL!
PAREMALE (VASAKULE, KESKELE)—
VAAT!“

a) Eeltõmme mõõga vabastamiseks tupest täidetakse kahe tehtega eelkäskluse „TERVITUSEKS“ järele.

Esimene tehe (joon. 8).

Joon. 7.

Joon. 8.

Vasak käsi haarab mõõgatuppe ülemise rihmarangest alt ja, keerates käekaitset poolpöördes-paremale, tõstab ning kallutab käepidet veidi ettepoole-üles (vöö kõrgusele); parem käsi samal hetkel haarab kindlalt käepidemest sõrmedega väljas- ja põidlaga seespoolt; põial kõverdub ümber käekaitse serva.

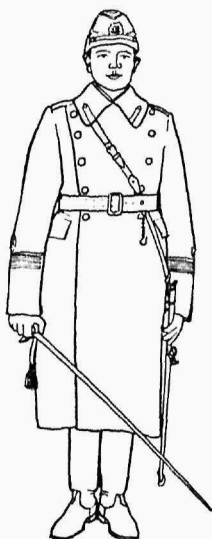
Teine tehe.

Parem käsi, toetades vastu keha, püsib ko-

hal, kuna vasak käsi järsu liigutusega tõmbab mõõgatuppe allapoole, paljastades mõõgarauda umbes kahe kämbla laiuselt (vasak käsi allapoole välja sirutatud).

Joon. 9.

Joon. 10.

b) **Eelvõte ja tervitusasend** täidetakse kahe tehtega täitekäskluse „VAAT!“ järele.

Eelvõte (esimene tehe, joon. 9).

Vasak käsi, surutud vastu külge, püsib kohal; parem käsi tõmbab mõõga tupest, suuna-

tes käepidet paremale-üles lauba kohale, kämb-la võrra laubast ettepoole, kusjuures käsi kõ-verdub randmest; peatamatult järgneva käe-painutusega randmest ja küünarnuki langeta-misega vastu külge, parem käsi keerab mõõga keha keskjoone ette püstloodi, ots ülespoole, tera vasakule; käekaitse lõua kõrgusel ja te-mast umbes kämb-la laiuse võrra eespool; pöidla ots on käekaitse omapoolsel serval; õlad ühekõrgusel.

Mõõga keeramisel asetada vasak käsi mõõ-gatupega nii, nagu see kirjeldatud p. 8.

Tervitusasend (teine tehe, eelvõttest ter-vituseks paigal, joon. 10).

Parem käsi mõõgaga langetada kiiresti ja nii, et allalastud käepihk jääks parema reie juurde, mõõgatera enda poole ja mõõgaots vasaku jala ninast vasakule ning kämb-la laiuse võrra sellest kõrgemale.

c) **Pea pööratakse tervitatava poole täite-käskluse „VAAT!“ järele** koos mõõga viimi-sega tervitusasendisse.

M ä r k u s. Ratsa olevad ohvitserid lange-tavad mõõga tervitusasendisse nii, et vabalt allalastud pare-ma käe pihk asuks parema reie taga, mõõgaraud parema kan-nuse taga ja mõõgatera pöör-dud hobuse poole.

14. Tervitamine mõõgaga paigal lõpeb käskluse järele:

„MÕÕGAD — TUPPE!“

Esimene tehe (joon. 11).

Täitekäskluse „TUPPE!“ järele tõsta mõõk (käe väljasirutamisega) püstloodi, otsaga üles-

poole, teraga vasakule; käepihk veidi kõrgemal peast ja kämbla laiuse võrra laubast eespool; samal ajal vasaku käega viia mõõgatupe suue ettepoole-üles (umbes vöörihma kõrgusele).

Teine tehe (joon. 12).

Joon. 11.

Joon. 12.

Keerata mõõgaots parema käe randme painutamisega tupe suunas vasakule-alla nii, et mõõgaselg jääks vastu rinda; ühtlasi suunata vaade (pea asendit muutmata) tupe suudmele ja mõõgaotsale.

Kolmas tehe.

Vasaku käe ettevaatlikult-aeglase liigutusega juhtida tupe suue mõõgaotsale ja lükata ots sisse; parema käega vajutada mõõk tuppe nii sügavale, et parema käe küünarvars jääks ristloodis rinna kõrgusele ja suunata vaade (pöörata pea) otse.

Neljas tehe.

Parema ja vasaku käe vastastikuse, järsult-hoogsa liigutusega pista mõõk lõplikult tuppe.

Viies tehe.

Viia käed ja mõõk põhiseisangusse (vt. p. 8).

M ä r k u s. Käigul sooritatakse selle võtte kõik tehted üheaegselt vasaku jala järjekordsete sammudega, peale teise tehte (eelvõttel mõõgaotsa langetamine), mis sünnib üheaegselt vasaku jala sammule järgneva parema jala sammuga.

15. „MÕÕGAD — ÕLALE!“

Eelkäskluse „MÕÕGAD“ järele teha eeltõmme p. 13 a kohaselt.

Pärast täitekäsklust „ÕLALE!“ paljastada mõõk ja asetada see õlale kahe tehtega.

Esimene tehe täita nagu kirjeldatud p. 13 b (eelvõte).

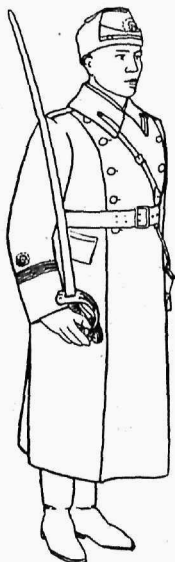
Teine tehe (joon. 13).

Lasta parem käsi alla nii, et mõõgaraud jääks seljaga vastu õlavart, väljaspool paremat õlanukka; tera suunda otse ettepoole ja käepidet hoida vastu parema reie väliskülge; käepidet haarata esimese sõrmega paremalt-eest (väljaspoolt) ja pöidlaga vasakult (seespoolt); keskmise ja väikese sõrme otsad toetavad käe-

pideme otskäännet altpoolt ja nimetissõrm eespoolt; parem käsi on vabalt alla lastud.

16. Tervitus mõõgaga paraadimarsil.

Paraadi korras ettenähtud (tähistatud-) kohal tõstetakse mõõk üheaegselt vasaku jala sammuga eelvõttesse (p. 13 b); tervitusasen-

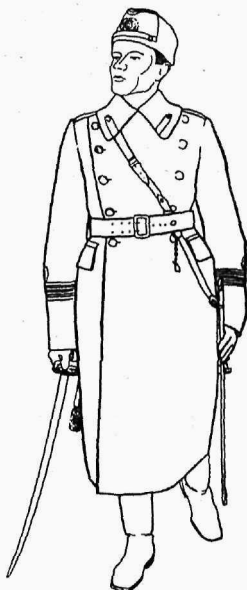
Joon. 13.

disse langetatakse mõõk ühe tehtega (joon. 14) samuti vasaku jala sammuga üheaegselt ja ühtlasi pööratakse pea*) järsu liigutusega tervitatava poole; peapööre suureneb pidevalt-

*) Mõõgaga tervitajale juhile järgnev meeskond pöörab pead tervitatava poole juhi mõõga langetamisele järgneva vasaku jala sammuga.

voolsa liigutusega tervitatava kohale jõudmiseni.

Tervitusasendis käigul (joon. 14) hoitakse mõõka allalastud paremas käes, tera enda poole, ots ettepoole-alla, maast kämbla laiuse võrra kõrgemal ning parema jala ninast umbes

Joon. 14.

kahe kämbla laiuse võrra väljaspool (vastu keha surutud käevarrega ühel joonel, eestvaadatuna).

Märkus. Ratsa olevad ohvitserid langevad mõõga tervitusasendisse samuti nagu see kirjeldatud p. 13 märkuses.

Tervitatavast möödumisel (ettenähtud kohal) mõõk tõstetakse eelvõttesse (p. 13 b), võetakse õlale (p. 15) ja asetatakse tuppe (p. 14-) liikumisel paraadi määrustes ettenähtud tähistatud kohale jõudmisel.

D. Tervituskord paraadil mõõgata (mõõk tupes).

17. Käsi hoitakse tervituseks (ka pealtvaatajad sõjaväelased):

- paraadi vastuvõtja tervituseks, alates paraadi juhataja täitekäsklusest; paraadi pealtvaatajad sõjaväelased lasevad käed alla pärast paraadi vastuvõtja möödumist, jäädes seisangusse „valvel“ kuni paraadi juhataja vastava käskluseni („Mõõgad — tuppe!“ jne.). Paraadirivis olevad sõjaväelased toimivad GM § 523 kohaselt;
- hümmi, elaguhüüete jne. ja paraadi vastuvõtja soovsõnadele vastuste ajal;
- paraadimarsil järjekordselt möödaliikuva meeskonna juhi mõõga allalaskmisest (käetõstmisest tervituseks) kuni temale järgneva meeskonna esimese rea möödumiseni paraadi vastuvõtjast.

M ä r k u s. Kõige otstarbekohasem on siin toimida paraadi vastuvõtja (sõjaväe kõrgema juhi) järgi, s. o. temaga üheaegselt.

18. Kõnede puhul kätt tervituseks ei hoita. Paraadi vastuvõtja kõne puhul seisavad sõjaväelased (pealtvaatajad) seisangus „valvel“.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 83.

Tallinnas, 7. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kutsun riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse instruktori leitnant Mihail Veski ajutiselt Haridusministeeriumist Kalevi Üksiku Jala-
väepataljoni juurde õppustele arvates 11. juunist 22. juunini s. a.

Alus: O. T. S. § 215.

Õiendus: Lj. nr. 25-sal.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 84.

Tallinnas, 7. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kutsun Haridusministeeriumist sõjaväe laagritesse juhtimise
praktika omandamiseks alljärgnevad riigikaitsealise kasvatuse ja
õpetuse instruktorid:

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Mis väeosa juurde	Läkitamise kestus
1.	Leitnant	Lehola (end. Lõmmikson), Elmar	1. Jalaväerüg.	01.07.—01.08.37.
2.	„	Grahv, Peeter		„
3.	„	Milles, Georg	7. Jalaväerüg.	„
4.	„	Rosin, Emil-August	„	„
5.	„	Tartlan, Valdek	Auto-Tankirüg.	„

Alus: O. T. S. § 215,

Õiendus: Lj. nr. 198.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 85.

Tallinnas, 7. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Mõni päev tagasi on Tallinna Linnavalitsus pöördunud Sidepataljoni ja Pioneerpataljoni ülemate poole palvega lubada 3. ja 4. juunil s. a. korraldatava piimandus- ja liiklemisloenduse läbiviimisel loendajateks sõdureid. Sidepataljoni ülema aj. k. t. major Otto Karell on enese seletuse järgi teatanud Linnavalitsusele, et tema võib anda eeltähendatud ajal ja otstarbeks 70 sõdurit, kui Sõjavägede Staabi ülem on sellega nõus. Samuti on Pioneerpataljoni ülema aj. k. t. kapten Erich Möldre lubanud anda 4. juunil loendajateks 20 sõdurit, kui 3. Diviisi ülem on sõdurite andmisega nõus. Seejuures kapten Möldre Sõjavägede Staabi ülema abi kolonel O. Plaks'i järeleparimisele ei teadnud isegi vastata, kes tema poole vastava palvega telefoni teel pöördus ja kellele ta vastava lubaduse andis.

Eeltähendatud ülemate säärane teguviis on täiesti lubamatu.

Sõjaväelaste määramine väljapoole sõjaväge niisuguste ülesannete täitmiseks, mis kehtivate seaduste, seadluste, määruste või eeskirjade järgi ei kuulu sõjaväelaste teenistusalaste ülesannete hulka, võib teostuda vaid vastavalt alluvusele Sõjavägede Ülemjuhataja, Sõjavägede Juhataja või Sõjaministri otsusel, kuna neile alluvad ülemad ei saa olla igakord teadlikud kõrgemate juhtide kavades sõjaväelaste kasutamiseks ühel või teisel ajal. Seepärast ei või ka väeosaülemad anda nende poole pöördunud ameti- või eraisikutele mingit lubadust, ehkki tingimusi, sõdurite määramiseks mõnesuguste ülesannete täitmiseks väljaspool sõjaväge. Säärase lubaduse andmine Sõjavägede Ülemjuhataja, Sõjavägede Juhataja või Sõjaministri teadmiseta alluvate ülemate poolt eriti aga rikub sõjaväe juhtide ja riigi-, omavalitsus- või eraasutiste või organisatsioonide vahetkorda, sest eeltähendatud asutised või organisatsioonid saades, näiteks, väeosaülemalt lubaduse, kuigi tingimusi, sõdurite andmiseks mõnesuguseks otstarbeks, arvestavad seda mitmesugustel eeltöödel ja juhul, kui kõrgemad sõjaväe juhid ei saa täita alluva ülema poolt antud lubadust, tekitab see vastavates asutistes ja organisatsioonides arusaamatusi ja väärtõlgitsusi.

Avaldan Sidepataljoni ülema aj. k. t. major Otto Karell'ile ja Pioneerpataljoni ülema aj. k. t. kapten Erich Möldre'le noomituse selle eest, et nemad lubasid anda Tallinna Linnavalitsusele 3. ja 4. juunil s. a. sõdureid loendajateks piimandus- ja liiklemisloendusel, ilma et oleksid ära oodanud Sõjavägede Juhataja nõusolekut sõduri määramiseks.

Juhin kõigi ülemate tähelepanu eeltoodule ja nõuan, et väeosa- ja kõrgemad ülemad hoiduksid andmast riigi-, omavalitsus- või eraasutistele või organisatsioonidele mingeid lubadusi sõjaväelaste määramiseks eeltähendatud asutiste või organisatsioonide abistamiseks, kui abistamine ei ole ette nähtud vastavates seadustes, seadlustes, määrustes või eeskirjades, vaid nende poole pöördumisel vastavate palvetega soovitaksid asutistel ja organisatsioonidel pöörduda Sõjavägede Staabi poole, kes küsimuse minule või Sõjaministrile otsustamiseks ette kannab.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 86.

Tallinnas, 7. juunil 1937.
(Sõjavägede Staap).

Minu ksk. 10.02. s. a. nr. 26 ja Sõjavägede Juhataja ksk. 20.05. s. a. nr. 13 loendatud ohvitserid lugeda läkitatuteks käskkirjades tähendatud väeosadesse ja asutistesse ajutiseks teenimiseks arvates nende läkitamise algsäevast.

Alus: O.T.S. § 166—168.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 87.

Tallinnas, 9. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Eemaldan ajutiselt Skouts Üksiku Jalaväepataljoni ülema ametikohalt kolonel-leitnant Rudolf Krapp'i (Krappe) arvates 9. juunist s. a.

Alus: Sv. Distsiplinaarkaristuste seadlus § 29.

Õiendus: Lj. nr. 573.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 88.

Tallinnas, 9. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten Ralph-Aleksander Kolga 3. Suurtükiväegrupist — Sõjakooli arvates 16. juunist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 557.

§ 2.

Pioneerpataljoni major Nikolai-Elmar Thar'i läkitamist Inse-
neriväe Inspektuuri juurde pikendan kuni 12. oktoobrini s. a.

Alus: O.T.S. § 166—168.

Õiendus: Minu ksk. 10.12. 36. nr. 250 ja lj. nr. 1139³⁶.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 89.

Tallinnas, 16. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten Villem Raus'i 2. Diviisi Staabist — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonda arvates 16. juulist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2. ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 498.

§ 2.

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest enese soovil lipnik Arnold Perend'i — 7. Jalaväerügemendist arvates 1. juulist s. a.

Alus: O.T.S. § 187 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 623.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 90.

Tallinnas, 19. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Lugeda tegelikus teenistuses olevaks reserv noorem-leitnant Heldur Haljaste Kaitseliidu Tartu Malevas kindlapalgata ametikohal arvates 16. juunist s. a.

Alus: O. T. S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 729.

§ 2.

Administratiiv-kapten Hindrek Luukas'ele (Lukas) Tallinna Garnisoni orkestrist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks — „Luhari“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 3.

Leitnant Rudolf-Heinrich Tanverk'ile 1. Jalaväerügemendist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks „Ruttar Talva“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 4.

Lugeda Sõjaväe Tehnikakooli ülema kolonel-leitnant Artur Normak'i õigeks nimeks „Artur-Bernhard“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 91.

Tallinnas, 22. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin läkitada erialaste teadmiste täiendamiseks sideala ametikohtadel teenivaid või sideala ametikohtadele määrata kavatsitavaid üleajateenijaid-allohvitsere Sidepataljoni õppekompani kursuse läbivõtmiseks alljärgnevalt:

Jrk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa	Missugusesse klassi
1	N.a.o.	Kentel, Valter	1. Jalaväerügement	Telefoniklassi
2	V.a.o.	Selliov, Albert	4. Üksik Jalaväepat.	„
3	„	Miller, Johannes	Soomusrongirügement	Telegraafiklassi
4	N.a.o.	Soomre, Roman	5. Üksik Jalaväepat.	Randioklassi
5	„	Künnap, Elmar	2. Üksik Jalaväepat.	„
6	Kapral	Hanson, Aleksander	7. Jalaväerügement	„
7	N.a.o.	Annuk, Hindrek-Julius	Auto-Tankirügement	„
8	V.a.o.	Kuningas, Harry	Pioneripataljon	„
9	„	Roosaar, Juhan	4. Suurtükiväegrupp	„
10	„	Pähn, Kristjan	Naissaare komand.	„

Kursusele määratud üleajateenijatel-allohvitserial ilmuda Sidepataljoni ülema käsutusse 30. juunil s. a. k. 0800.

§ 2.

Kursuse kestuseks määratakse telefoni alal — 3, telegraafi alal — 4 ja raadio alal — 6 kuud.

Vajalikud juhised õppetöö läbiviimiseks anda Sõjavägede Staabi ülema.

§ 3.

Kursusele lähetatud üleajateenijatele-allohvitserial paevaraha tasutakse Sõjavägede Staabi VI Osakonna eelarve § 2-a krediidist Sõjaväelistel kursustel ja staazil viibivate paevarahade seadluse alusel (RT 80 — 1935).

§ 4.

Kursusele lähetatud üleajateenijatele-allohvitseridele elamiseks vajalikud ruumid anda Sidepataljonil.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 92.

Tallinnas, 22. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Vabastan vanaduse tõttu tegelikust sõjaväeteenistusest kapten Adolph Brahmänn'i VR II/3—7. Jalaväerügemendist arvates 31. juulist s. a.

Alus: O. T. S. § 191 ja 191¹.

§ 2.

Avaldan tänu sõjaväes tehtud kauaaegse töö eest kapten Adolph Brahmänn'ile tema lahkumise puhul tegelikust sõjaväeteenistusest.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 93.

Tallinnas, 22. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Vabastan vanaduse tõttu tegelikust sõjaväeteenistusest kapten Kristjan Leinola — 7. jalaväerügemendist arvates 1. augustist s. a.

Alus: O. T. S. § 188 p. 1 ja 191.

Õiendus: Lj. nr. 757.

§ 2.

Avaldan tänu sõjaväes tehtud kauaaegse töö eest kapten Kristjan Leinola'le tema lahkumise puhul tegelikust sõjaväeteenistusest.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 94.

Tallinnas, 29. juunil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lugeda Merelaevastiku Divisjoni koosseisus tegevusse astunuks allveelaev „Kalev“ arvates 12. märtsist s. a. ja allveelaev „Lembit“ arvates 14. maist s. a.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 95.

Tallinnas, 5. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Viin üle teenistuse huvides kapten Kuulo Kutsar'i 5. Suurtükiväegrupist — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonda arvates 5. juulist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 524.

§ 2.

Lugeda lahkunuks tegelikust teenistusest enese soovil:

- noorem-leitnant Viktor Sade Kaitseliidu Viru Malevast arvates 25. juunist s. a.,
- lipnik Paul Vassil VR II/3 Kaitseliidu Pärnumaa Malevast arvates 1. juunist s. a. ja
- lipnik Julius Kõrb Kaitseliidu Sakalamaa Malevast arvates 15. juunist s. a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. nr. 767, 768 ja 812.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 96.

Tallinnas, 5. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Võtan tegelikku sõjaväeteenistusse lipnik Eugen Krooni reservist — Tallinna Garnisoni ambulantsi arvates 5. juulist s.a.

Alus: O.T.S. § 55 ja 58 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 97.

Tallinnas, 5. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Heido Maimvere (end. Minski) 1. Jalaväerügemendist — Sidepataljoni arvates 15. juulist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 801.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 98.

Tallinnas, 5. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides kapten Karl Kolbre (end. Kolberg) 4. Suurtükiväegrupist — Sõjaministeeriumi Juriskonsultuuri

juurde ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 6. juulist s. a.

Alus: O.T.S. § 166—168.

Õiendus: Lj. nr. 770.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 99.

Tallinnas, 7. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Kokkuleppel Haridusministriga luban Haridusministeeriumi Koolivalitsusel korraldada alates 15. 07. 37 kuni 14. 08. 37 Sõjaväe Õppeasutiste juures alluvusega sisekorra alal Sõjaväe Õppeasutiste ülemale kursuse koolinoorsoo riigikaitselise kasvatus ja õpetuse õpetajate ettevalmistamiseks.

§ 2.

Kursuse ülemaks Haridusministri määramisel on riigikaitselise kasvatus ja õpetuse nõunik major Mart Haber Haridusministeeriumi Koolivalitsusest.

§ 3.

Kokkuleppel Haridusministriga määrان sõjaväest kursuse õppejõududeks kapten August Kask'i Sõjavägede Staabi V Osakonnast ja kapten Enn Vakkur'i Sõjavägede Staabi II Osakonnast, kelledel ilmuda kursuse ülema käsutusse 15. 07. 37 kell 0800.

Kursuse õppejõududele tasu maksab Haridusministeerium.

§ 4.

Ettevalmistamiseks riigikaitselise kasvatus ja õpetuse õpetaja kutsele käsin lähetada kursusele alljärgnevad tegelikus sõjaväeteenistuses olevad ohvitserid:

Jk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa
---------	--------	-----------------------	--------

1. Diviisist:

1	Leitnant	Kuuse, Avo	1. Jalaväerügement
2	„	Õunas, August-Johannes	4. Üksik Jalaväepataljon
3	„	Lang, Elmar	Soomusrongi-rügement

2. Diviisist:

4	Leitnant	Paats, Ernst	3. Üksik Jalaväepataljon
5	„	Soeson, Elmar-Friedrich	7. Jalaväerügement
6	„	Metsoja, Kristjan . . .	7. „
7	„	Teder, Harald	7. „
8	N.-leitn.	Saarma, Mihkel	3. Suurtükiväegrupp

3. Diviisist:

9	Leitnant	Roosileht, Aleksei . .	Kalevi Üksik Jalaväepat.
10	„	Kivi, Karl-August . . .	9. Üksik Jalaväepataljon
11	„	Karjel, Eduard	6. „
12	„	Multer, Johannes-Leo-	
		pold	5. Suurtükiväegrupp
13	„	Valdin, Ernst	6. Üksik Jalaväepataljon

Loetletud ohvitseridel ilmuda Sõjaväe Õppeasutistesse kursuse ülema käsutusse 15. 07. 37 kell 0900.

§ 5.

Sõjaväe Õppeasutistel anda tasuta kursuse tarvis elamiseks vajalikud ruumid ühes hädavajaliku sisseseadega ja õppetööks ning õppeabinõude paigutamiseks tarvilikud ruumid ja õppeabinõud.

Sõjaväe Õppeasutiste ülemal määrata kursuse varahoidjaks üks üleajateenija-allohvitser ja tööjõuks kaks reameest.

§ 6.

Kursusele vajalikud sõidu- ja veovahendid anda Sõjaväe Õppeasutistel ja Auto-Tankirügemendil. Äratarvitatud bensiini ja õli kulu tasub Haridusministeerium sõjaväes maksvate normide järgi.

§ 7.

Sõjaväest kursusele lähetatud ohvitseridele päevarahad tasuda Sõjavägede Staabi VI Osakonna krediidist Kaitseväelistel kursustel ja staažil viibijate päevarahade seadluse (RT 80 — 1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 100.

Tallinnas, 9. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käesoleva aasta kevadel koolinoorsoole korraldatud riigikaitselise õpetuse eripäevad loen kõigiti hästi korda läinuks.

Riigikaitselise õpetuse eripäevadel on koolinoorsugu end pidanud ülal nii sõjaväelise distsipliini ja korra nõuete kui ka õppetööst innuka ja hoogsa osavõtmise seisukohalt täiesti laitmatult. Rõõmustaval kombel on õppustest puudujaid olnud märksa vähem kui eelmistel aastatel. Koolid, kellede õpilaste juures möödunud aastal võis tähele panna loidust eriti rivilises esinemises ja distsipliini puudust (Minu käskkiri nr. 111 — 1936), on kõik end parandanud, nii et kevadistel eripäevadel tähendatud koolide õpilaskonnad esinesid sama sõjamehelikult julgelt ja distsipliini nõuetele vastavalt kui teistegi koolide õpilaskonnad. Distsipliini ja korraarmastuse ning sõjameheliku esinemise süvenemist koolinoorsoos tuleb eranditult panna koolijuhatajate, õpetajate ja riigikaitselise kasvatuselise ja õpetuse instruktorite ühise töö ja pingutuste arvele meie koolinoorsoo kasvatamisel.

Vaatamata õppejõudude vähesusele kohtadel, oli õppetöö kevadistel eripäevadel igalpool intensiivne ja põhjalik. Erilist püüdlikkust näitasid koolinoored üles laskeasjanduses ja taktikalises ning riivilises ettevalmistuses. Mõnelpool õppejõud polnud küllaldaselt praktiliselt ette valmistatud õppuste teostamiseks, mistõttu mõnede küsimuste käsitlemine muutus teoreetiliseks. Pedagoogiumide õpilased reservohvitserid ja -allohvitserid esinesid instruktoritena kõigiti rahuldavalt. Eriti hästi olid ette valmistatud õppejõud Viljandi koolides. Juhin sõjaväeringkondade ülemate tähelepanu õppejõudude ettevalmistamisele nii enne kevadisi eripäevi kui ka nende kestel.

Mõnes kohas, nagu Tõrvas ja Viljandis, võtsid õppetöö jälgimisest osa koolijuhatajad, mida pean eriti rõõmustavaks nähteks, kuna see aitab tunduvalt tõsta õppuste edukust.

Käesoleva aasta kevadiste riigikaitselise õpetuse eripäevade hea kordamineku puhul loen oma kohuseks tänada teenistuse nimel kõiki sõjaväeringkondade ülemaid, riigikaitselise kasvatus ja õpetuse nõunikku ja instruktoreid ning abiõppejõude, kes tegid kõik õppuste heaks kordaminekuks, samuti ka naiskodukaitse liikmeid, kes kaasa aitasid koolinoorsoo toitlustamisel õppustel. Eriti aga avaldan kiitust õppustest osavõtnud koolinoorsoole hea distsipliini ja korra eest õppustel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 101.

Tallinnas, 9. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada suurtükiväe portupei-aspirantide kursuse 19.07—27.08.37. 3. Diviisi Jägala laagris alluvusega suurtükiväe inspektorile minu poolt 9. juulil s.a. kinnitatud „Juhend õppetöö korral-

damiseks ja teostamiseks suurtükiväe portupei-aspirantide kursusel 1937. a.“ alusel.

§ 2.

Kursuse komplekteerimise ja organiseerimise panen Sõjavägede Staabi ülema peale.

§ 3.

Kursuse ülemaks määran kapten Eduard A n a r i 1. Suurtükiväe-grupist ja kursuse ülema abiks kapten Enn L a a s i n g'i (end. Kla-sing) 3. Suurtükiväegrupist.

§ 4.

Kursuse õppejõududeks määran alljärgnevad ohvitserid:

Jk.nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa	Õppeaine
1	Kapten	<i>Anari</i> , Eduard	1. Suurtü- kiväegrupp	Patarei tegevus lahingus. Laskeharjutused. Lahin- gulaskmised.
2	„	<i>Laasing</i> (end. Kla- sing), Enn	3. „	Patarei tegevus lahingus. Laskeettevalmistus. Instruktorlikud õppused.
3	Leitn.	<i>Vinson</i> , Edmund	1. „	Suurtüki tegevus lahingus. Vaatlusteenistus. Laske- ettevalmistus. Laske- harjutused. Instruktor- likud õppused.
4	„	<i>Maanema</i> (end. Peterson), Ni- gul	2. „	Luure- ja sideteenus. Laskeettevalmistus. Instruktorlikud õppused.

§ 5.

Kursuse õppejõududele luban maksta tasu „Kaitseväeliste erikursuste õppejõudude tasu seadluse“ (RT 58 — 1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 102.

Tallinnas, 9. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada alates 15.06.37. kuni 01.09.37. Merejõududes alluvusega Merejõudude juhatajale mereväe aspirantide ettevalmistamise erialakursuse. Õppetöö kursusel viia läbi minu poolt 13. augustil 1936. a. kinnitatud õppekava „Mereväe aspirantide ettevalmistamiseks erialal“ järgi.

§ 2.

Kursuse ülemaks määran mereväe õppekompani ülema kapten-major Hermann Liikane.

§ 3.

Kursuse õppejõududeks määran alljärgnevad Merelaevastiku Divisjoni ohvitserid, kelledel täita õppeülesandeid oma otseste teenistuskohuste täitmise kõrval:

Jk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Õppeaine
1	Kapten-major	<i>Sääsk, Kusti</i>	Lootsia.
2	Leitnant	<i>Bärengrub, Verner</i>	Meteoroloogia, miini- ja traaliasjandus.
3	„	<i>Vassiljev, Aleksei</i>	Navigatsioon, signalisatsioon ja suurtükiasjandus.
4	N.-leitnant	<i>Jurri, Albert-August</i>	Merepraktika.

§ 4.

§ 3 määratud õppejõududele luban maksta tasu „Kaitseväeliste erikursuste õppejõudude tasu seadluse“ (RT 58 — 1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 103.

Tallinnas, 9. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Kapten Voldemar K ö h l e r Tallinna Garnisoni Komandantuurist ja Vahipataljonist lugeda viibinuks läkitamisel Siseministri käsutuses ajutiseks teenimiseks 3. juulist kuni 6. juulini s.a.

Alus: O.T.S. § 166—168.

Õ i e n d u s: Lj. nr. 810.

§ 2.

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul noorem-leitnant Eduard-Johannes H e n n Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist arvates 1. juunist s.a.

Õ i e n d u s: Lj. nr. 805.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 104.

Tallinnas, 16. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käesoleva aasta juunikuus reservlastele korraldatud õppuste puhul selgus, et õppuste heaks kordaminekuks aitasid kaasa: õppustele kutsutud reservlased, kes ilmusid määratud kogumiskohtadesse õigeaegselt ja korralikult, kõik kodanikud, kes andsid sundkorras kasutamisele õppusteks vajalikke veo- ja liiklemisvahendeid ning rõhuvas enamuses ka vastavad omavalitsusasutised, kes tegid eeltöid reservlaste õppustele kutsumise ning veo- ja liiklemisvahendite sundkorras kasutamisele võtmise alal.

Sellest nähtub, et kodanikud ja omavalitsusasutised suhtuvad riigikaitse-küsimustesse täie teadvusega ja tõsiselt.

Veo- ja liiklemisvahendite sundkorras kasutamisele võtmise alal täitsid oma ülesande eriti hästi järgmised vallad:

Harjumaal — Hageri, Rapla ja Varbola,

Viljandimaal — Holstre, Kabala, Lustivere, Tarvastu ja Uue-Võidu.

Tähendatud valdade valitsustele avaldan eeskujuliku kohustetäitmise eest tänu.

Seoses reservlaste õppustega tuli teostada ka suuremaid vedusid raudteel. Raudtee-ametkonna poolt olid kõik need vedod ette valmistatud väga hästi ning viidi läbi suure täpsusega ja ilma äpardusteta.

Eeskujulikult teostatud sõjaväe ešelonide veo eest, mis nõudis palju pingutavat tööd, avaldan tänu Raudteevalitsuse Eksploatatsiooni-ametile, Viljandi, Tamsalu, Orava, Veriora, Petseri, Tallinna ja Toila jaamaülematele, jaamateenijatele ning samuti ešelonide veduri- ja rongimeeskondadele.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 105.

Tallinnas, 16. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kaitseministri ksk. nr. 183—1936. a. p. 8 osaliseks muutmiseks määratud Õhukaitse Suurtükiväegruppi määratud noorte ajateenistusse astumise tähtajaks 1. novembri 1937 asemele 1. oktoobri 1937.

Alus: Sõjaväeteenistuse seaduse § 54.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 106.

Tallinnas, 16. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides noorem-leitnant Martin-Voldemar Sõster'i Aegnasaare Komandantuurst — Merelaevastiku Divisjoni arvates 16. juulist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 91.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 107.

Tallinnas, 22. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada leitnant Harald K ü n n a p'i Auto-Tankirügemendist — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonda teenistusalaste kogemuste omandamiseks kuni korralduseni arvates 22. juulist s.a.

Alus: O.T.S. § 161 — 165.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 108.

Tallinnas, 22. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uuteks nimedeks ja perekonnanimedeks:

— leitnant Andrei Elfer'ile 2. Üksikust Jalaväepataljonist — „Ravo Kuura“,

— leitnant Eugen (Eduard) Reiman'ile Õhukaitse Suurtükiväegrupist — „Enn Raendi“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 2.

Riigiteenija Jüri Niksman'ile II Diviisi orkestrist on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks — „Kuru“.

Õiendus Lj. nr. 49.

§ 3.

Lipnik Johannes St a m m b e r g'ile Sõjakoolist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks „T a m m i s t u“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 4.

Koolivelsker-leitnant Herni U u k'ile 1. Jalaväerügemendist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks „H e n n“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 5.

Lugeda lipnik Johannes T a m m i s t u (end. St a m m b e r g) Sõjakoolist õigeks nimeks — „J u h a n“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 109.

Tallinnas, 22. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväcteenistusest tervislikkudel põhjustel leitnant V a l t e r B ü r g e r'i 7. Jalaväerügemendist arvates 22. juulist s.a.

Alus: O.T.S. § 187.

Õiendus: Lj. nr. 18.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 110.

Tallinnas, 22. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Avaldan teadmiseks Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali komitee poolt korraldatava esimese sõjateaduslikkude kirjatööde võistluse tingimused.

Lisa: nimetatud.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

SÕJATEADUSLIKU KIRJANDUSE EDENDAMISE KAPITALI (S.K.E.K.) KOMITEE POOLT KORRALDATAVA ESIMESE SÕJATEADUSLIKKUDE KIRJATÖÖDE VÕISTLUSE TINGIMUSED.

Alus: Sõjateadusliku kirjanduse edendamise kapitali põhikiri (RT 76 — 1936) § 4 p. 4.

§ 1. Eesti algupärase sõjakirjanduse rikastamiseks ja sõjateadusliku mõtlemisviisi edendamiseks tähtsamates ja akuutsemates riigikaitselistes küsimustes S.K.E.K. komitee käesolevaga kuulutab välja avaliku kirjatööde võistluse teemal:

„Soomusjõud võitlusvahendina kaasaja lahingus ja võitlus nende vastu“.

§ 2. Võistlusest võivad võtta osa kõik Eesti Vabariigi kodanikud.

Üksikasjalikke teateid võistluste kohta võib saada kas suuliselt või kirjalikult S.K.E.K. komitee sekretärit Sv. Staabi VI Osakonnast.

§ 3. Võistlusest osavõtjad peavad esitama valmiskirjutatud käsikirja S.K.E.K. komiteele hiljemalt 1. detsembriks 1938. a. aadressil: S.K.E.K. komitee. Sõjavägede Staabi VI Osakond. Tallinn, Pagari 1.

§ 4. Eelmises paragrahvis tähendatud käsikiri peab olema masinal trükitud harilikuks ametialaliseks kirjavahetuseks tarvitatavate lehtede (21×30 cm) ühel küljel. Iga lehekülje vasak serv $\frac{1}{4}$ lehekülje laiuselt peab olema vaba. Käsikirja suurus 200 — 300 lehekülge. Käsikiri tuleb esitada kolmes eksemplaris, käsikirja juurde kuuluvad lisad, nagu joonised, tabelid jne. — ühes eksemplaris.

§ 5. Võistlusest osavõtjad peavad esitama käsikirjad ja lisad kinnises märgusõnaga varustatud ümbrikus. Sama märgusõnaga varustatud teises ümbrikus peab olema sedel autori täieliku nime ja aadressiga.

§ 6. Auhindamata tööd antakse S.K.E.K. komitee poolt märgusõna vastu tagasi.

Auhindamata tööd hoitakse komitees alal 6 kuud pärast kirjatööde võistluse tagajärgede avalikku väljakuulutamist. Tööd, mis pärast antud tähtaega ei ole autorite poolt tagasi võetud, langevad tasuta S.K.E.K. komitee omanduseks ja komiteel jääb õigus neid

oma äranägemise järele kasutada ja tarbe korral ka trükkis avaldada. Nende käsikirjade autorite nime ja aadressi sisaldavad ümbrikud jäävad avamata ja hävitatakse komitee istungil.

§ 7. Auhinnatud käsikirjade autoritele S.K.E.K. komitee annab välja kiituskirjad ja järgmised rahalised auhinnad:

- I auhind — 1000 krooni,
- II „ — 500 „

Juhul, kui S.K.E.K. komitee ei leia võistlusele esitatud tööde hulgast rahalise auhinna väärilisi töid, võivad rahalised auhinnad jääda välja andmata.

Kirjatööde võistluste tagajärjed avaldatakse Sõjavägede Juhataja käsikirjas ja sõjaajakirjas „Sõduris“.

§ 8. S.K.E.K. komitee jätab omale õiguse auhinnatud tööde autoreid esitada Sõjavägede Juhatajale:

- a) ettepanemiseks teenetemärkide saamiseks;
- b) läkitamiseks välismaale hariduse täiendamiseks;
- c) stipendiumi määramiseks auhinna saajale kodu või välismaal edasiõppimise võimaldamiseks.

§ 9. Kiituskirjad ja rahalised auhinnad antakse välja hiljemalt üks kuu pärast auhinna vääriliseks tunnustatud tööde autorite nimede selgumist.

§ 10. Võistlusel auhinnatud teose autor, kellele on määratud rahaline auhind, loovutab eritasuta oma autoriõigused S.K.E.K. komiteele.

§ 11. Käsikirja esitamisega S.K.E.K. komiteele autor avaldab oma täieliku nõusoleku kõigi eelpooltoodud paragrahvide kohta.

N. Reek,
kindral-major,
esimees.

Liikmed: **H. Brede,** kindral-major, **A. Kasekamp,** kolonel,
K. Tiitso, kolonel-leitnant, **A. Luts,** major.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 111.

Tallinnas, 28. juulil 1937.

(Sõjaprokuratuur).

Annan Sõjaringkonnakohtu alla Skouts Üksiku Jalaväepataljoni ülema kolonel-leitnant Rudolf Johani p. Krappe, keda süüdistatakse KrS § 141¹ lõik 1 järgi.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 112.

Tallinnas, 28. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Määrán teenistuse huvides Sõjavägede Staabi VI Osakonna juurde kuuluva ajakiri „Sõduri“ toimetaja major Juhan Madise — Sõjavägede Staabi käskudetäitjaks ohvitseriks arvates 15. augustist s.a.

Alus: O.T.S. § 93 p. 2, 121 p. 2 ja 133 p. 1.

§ 2.

Käsin läkitada major Juhan Madise Sõjavägede Staabist hariduse täiendamiseks Poola Kõrgemasse Sõjakooli arvates 15. augustist s.a.

Alus: O.T.S. § 158—159.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 113.

Tallinnas, 31. juulil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant August-Voldemar V a h a r'i
Skouts Üksikust Jalaväepataljonist — 9. Üksikusse Jalaväepataljoni
arvates 1. augustist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 967.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk. nr. 114 — 1937. on salajane.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 115.

Tallinnas, 10. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Avaldan käesoleva käskkirja lisas Juhised kiidu- ja karistusraamatute pidamiseks ja kiidu- ja karistusraamatu ning kaebuste raamatu vormid.

§ 2.

Sõjaministri käskkirja nr. 649 — 1925. a. lisas avaldatud vormide järgi võib kiidu- ja karistusraamatuid ja kaebuste raamatuid pidada kuni kõneallevate vormide järgi valmistatud raamatute tagavarade lõppemiseni, kusjuures aga raamatute edaspidine pidamine peab teostuma käesoleva käskkirja lisas avaldatud juhiste järgi. Tarvitusel olevate raamatute seniseid sissekandeid ei ole vaja kokku kõlastada uute juhistega.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Kinnitan.
10. augustil 1937.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sv. Ülemjuhataja.

L i s a
Sv. Ülemjuhataja ksk.
nr. 115 — 1937.

Juhised kiidu- ja karistusraamatute pidamiseks.

1. Kiidu- ja karistusraamatute tähestikkudesse kantakse kõik väeosa (asutise) nimekirjas olevad sõjaväelased:

- a) Ajateenijad — perekonnanimede tähestikulises järjekorras noortekutsete kaupa, jättes sama tähega algavate perekonnanimede gruppide vahele vajaliku ruumi hiljem juurde tulevate sama kutse ajateenijate sissekandmiseks. Kui varutud ruumist ei jätku juurdetulijate sissekandmiseks, siis viimased kantakse noortekutse nimestiku lõppu väeossa ilmumise järjekorras.
- b) Ohvitserid, sõjaväeametnikud ja üleajateenijad — perekonnanimede tähestikulises järjekorras, jättes samatäheliste nimegruppide vahele vajaliku ruumi hiljem juurde tulevate sõjaväelaste sissekandmiseks (arvestades seejuures perekonnanimede algtähtede esinemise sagedust jne.). Kui teatava algtähega perekonnanimede varutud ruum tähestikus lõpeb, siis tuleb tähestiku lõpus järgneval vabal leheküljel avada selle tähega algavate perekonnanimede jaoks uus ruum. Seejuures kõnealoleva tähega algavate perekonnanimede lõpul tehakse märged, millisel leheküljel selle algtähega perekonnanimed jätkuvad ja uue lehekülje alguses — märged, millisel leheküljel on nende nimede algus. Näiteid: „A“ tähega algavate perekonnanimede järg lhk. nr. 17; „A“ algtähega perekonnanimede algus lhk. nr. 2.

2. Tähestikku kantakse sõjaväelase perekonnanimi ja nimi. Auastet tähestikku ei kanta.

3. Kui sõjaväelasele avaldatakse esimene kiitus või määratakse esimene karistus, siis avatakse temale kiidu- ja karistusraamatus kaks järjekordset vaba kõrvutiasuvat lehekülge, täites esimese lehekülje

alguses olevad lahtrid nõutavate andmetega ja kandes tema kiituse või karistuse vastavatesse lahtritesse. Esimese lehekülje number ühtlasi märgitakse tähestikku sõjaväelase nime järele lahtrisse „Lhk. nr.“. Analoogiliselt talitatakse sõjaväelasele enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist määratud kohtulikkude karistuste sissekandmisel.

Kui sõjaväelasele kiituste või karistuste sissekandmiseks avatud leheküljed saavad täis, jätkatakse kiituste ja karistuste sissekandmist järgneval kahel vabal kõrvutiasuval leheküljel, kusjuures täissaanud lehekülje lõppu ja uue esimese lehekülje algusesse tehakse vastavad märkmed. Näiteid: täissaanud lehekülje lõpus — „Järg lhk. nr. 88“; uue lehekülje alguses — „Algas lhk. nr. 32“. Uuel leheküljel täidetakse ainult lahter „Auaste, nimi ja perekonnanimi“.

4. Teistest väeosadest ületoodud või juurdeläkitatud sõjaväelased kantakse tähestikku p. 1 ja 2 määratud korras ja nende endised kiitused ja karistused neile avatud lehekülgedele väljavõtete järgi vastavate väeosade kiidu- ja karistusraamatutest, kusjuures sissekannete juurde ei märgita väljavõtete tõestajaid ega seda, et sissekanded on tehtud eeltähendatud väljavõtetest.

5. Kiidu- ja karistusraamatu lehekülgede lahtrid täidetakse järgnevalt:

a) Lahtrisse „Auaste, nimi ja perekonnanimi“ kantakse sõjaväelase auaste, milline tal on temale lehekülgede avamisel, nimi ja perekonnanimi.

b) Lahtrisse „Väeossa ilmunise aeg“ kantakse:

— ajateenijate kohta — väeossa ilmunise aeg ja juhul, kui ajateenija on varem teeninud teises väeosas, siis sulgudesse ka ajateenistusse astumise aeg; näiteid: „01.06.37.“; „15.09.37. (01.06.37).“;

— ohvitseride, sv.-ametnikkude ja üleajateenijate kohta — väeossa ilmunise aeg.

c) Lahtrisse „Auastmes kõrgendamised“ kantakse sõjaväelase auastmes kõrgendamised, mis teostuvad pärast temale lehekülgede avamist. Näiteid: „Kapralks 01.08.37.“; „Noorem-allohviteriks 03.10.37.“.

Väljavõttele kiidu- ja karistusraamatust lahtrisse „Auaste, nimi ja perekonnanimi“ märgitakse see sõjaväelase auaste, mis tal on väljavõtte tegemise ajal, kuna eelmisi auastmes kõrgendamisi väljavõttele ei kanta.

Samuti kantakse uue raamatu tarvitusele võtmisel uue raamatu vastavasse lahtrisse sõjaväelase auaste, mis tal sel ajal on, kuna eelmised kõrgendamisid auastmes jäävad üle kandmata.

- d) Lahtrisse „Kohtulikud karistused enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist“ kantakse kõik kohtu poolt seadusejõusse läinud otsustega enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist määratud karistused, mis täide viidud enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist, vaatamata karistuse liigile. Need enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist määratud kohtulikud karistused, mis viiakse täide tegelikus sõjaväeteenistuses olles, märgitakse kiidu- ja karistusraamatu vastavatesse lahtritesse kronoloogilises järjekorras distsiplinaarkaristustega.

Kohtu poolt määratud karistuste sissekandmisel lahtrisse „Kohtulikud karistused enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist“, märgitakse karistuse määramise aeg (kuupäev ja aasta), millise kohtu poolt karistus määratud, karistuse nimetus ja määr ning seaduse paragrahvid, mille alusel karistus määratud; näiteks: „25.04.38. Tallinna 2. jaoskonnakohtuniku poolt karistatud 1-kuuse arestiga Kr.S. § 254 ettenähtud süüteo eest“. Kohtulikkude karistuste kandmisel distsiplinaarkaristuste lahtritesse kantakse vastavatesse lahtritesse samad andmed, mis kantakse lahtrisse „Kohtulikud karistused enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist“, ja karistuse täideviimise aeg.

Vastavate kohtulikkude karistuste puudumisel jääb lahter „Kohtulikud karistused enne tegelikku sõjaväeteenistusse astumist“ tühjaks.

- e) Lahtrisse „Kiituse avaldamise või karistuse määramise kuupäev ja aasta ning käskkirja või eeskirja nr. ja aasta“ kantakse kiituse avaldamise või karistuse määramise kuupäev ja aasta ning käskkirja või eeskirja, milles avaldatud kiitus või määratud karistus, number ja aasta ning vajaduse korral ka eeskirja kuupäev. Näide: „03.05.37.;

- f) Kiituse või karistuse nimetus ja karistuse määr kantakse vastavasse lahtrisse lühidalt Sv. distsiplinaarkaristuste seadluses ettenähtud nimetustega. Näiteid: „Noomituse käskkirjas“, „3 ööpäeva kasarmuaresti“, „Kiitus“ jne.
- g) Lahtrisse „Kiituse või karistuse põhjus“ kantakse Sv. distsiplinaarkaristuste seadluses (§ 52) määratud korras kiituse avaldamist põhjistanud asjaolud või üleastumised, millede eest karistus määratud.
- h) Karistuse täideviimise aeg märgitakse vastavasse lahtrisse karistuse kandmise alguse ja lõpu kuupäevade äratähendamisega; näiteks: „10.07.38. kuni 15.07.38.“ Kui karistuse täideviimine teostus ühel päeval või vaheaegadega mitmel päeval (näiteks, ühe või mitme karistus-töötoimkonna kandmine), siis märgitakse kõnealiolevasse lahtrisse karistuse kandmise kuupäevad. Näiteid: „27.08.39.“; „27., 28. ja 30.04.38.“ Kellaaegasid karistuse täideviimise lahtrisse ei märgita.

Tingimisi määratud karistuste sissekandmisel märgitakse lahtrisse „Karistuse täideviimise aeg“ see tähtaeg, milleni karistus on tingimisi määratud; näiteks: „Tingimisi kuni 01.08.35.“ Kui tingimisi määratud karistus Sv. distsiplinaarkaristuste seadluse alusel täide viiakse, märgitakse kõnealiolevasse lahtrisse eeltähendatud märkme alla karistuse täideviimine. Näide: „Karistus täide viidud 07.11.37. — 17.11.37.“

Kui distsiplinaarkaristus jääb täide viimata seadustes või seadlustes ettenähtud põhjustel, tehakse lahtrisse „Karistuse täideviimise aeg“ märga, millise seaduse või seadluse alusel jäi karistus täide viimata. (V. Sõjaväeteenistuse seaduse § 20 viimane lõige, Sv. distsiplinaarkaristuse seadluse § 20).

Kiituse või noomituse sissekandmisel jääb kõnealiolev lahter tühjaks.

- i) Lahtrisse „Kiituse avaldaja või karistuse määraja ametinimetus, auaste ja perekonnanimi“ märgitakse kiituse avaldanud või karistuse määranud ülema ametinimetus, auaste, nime esimene täht ja pere

konnanimi. Seejuures kompaniülema (komandoülema) ja kõrgemate ülemate ametinimetused märgitakse täielikuna, kuna kompaniülemast (komandoülemast) madalamate ülemate ametinimetuses ei märgita rühma ega jao numeratsiooni. Näiteid: „20. Üksiku Jalaväepataljoni ülem major E. Vihma“; „12. Üksiku Jalaväepataljoni 1. kompani ülem kapten A. Sepp“; „8. Jalaväerügemendi 3. kompani rühmaülem leitnant A. Jõgi“; „15. Üksiku Jalaväepataljoni 2. kompani rühmavanem v.a.o. K. Kesa“; „3. Jalaväerügemendi 1. kompani jaoülem n.a.o. P. Püss“.

- j) Üksikute kiituste või karistuste sissekannete vahele tuleb jätta vaba ruumi umbes kaks joonevahet sissekannete üksteisest hõlpsamaks eraldamiseks, võimalikkude märkmete tegemiseks revideerijate poolt, kiituste ja karistuste kustutamismärkmete tegemiseks jne.

6. Sõjaväelaste nimede või perekonnanimede muutmisel tuleb toimida järgnevalt:

- a) nime muutmisel tuleb endine nimi tähestikus ja vastavas lahtris läbi kriipsutada ja endise nime peale kirjutada uus nimi;
- b) kui uus perekonnanimi algab sama tähega, millega algab endine perekonnanimi, kirjutatakse tähestikus ja vastavas lahtris endise perekonnanime peale uus perekonnanimi ja endise perekonnanime ette lühendsõna „end.“ ning endine perekonnanimi ühes tähendatud lühendsõnaga asetatakse sulgudesse;
- c) kui uus perekonnanimi ei alga sama tähega, millega algab endine perekonnanimi, kantakse sõjaväelane tähestikku uue perekonnanime algtähe all, märkides uue perekonnanime järele sulgudesse ka endise perekonnanime ühes lühendsõnaga „end.“ ja kriipsutades läbi tähestikku endise perekonnanime algtähe all sissekantud endise perekonnanime ja nime; vastavas lahtris kirjutatakse endise perekonnanime peale uus perekonnanimi ja endise perekonnanime ette lühendsõna „end.“ ning endine perekonnanimi ühes tähendatud lühendsõnaga asetatakse sulgudesse.

Pärast ühe aasta möödumist perekonnanime muutmise avaldamisest vastava ülema käsikirjas kriipsutatakse sulgudesse asetatud endine perekonnanimi tähestikus ja vastavas lahtris läbi ja pärast seda enam ei kanta endist perekonnanime väljavõttele kiidu- ja karistusraamatust ega uude kiidu- ja karistusraamatusse.

Nimede ja perekonnanimede muutmise puhul kiidu- ja karistusraamatus tehtud eeltähendatud parandusi ei ole vaja tõestada allkirjaga. Parandused tehakse samavärvilise tindiga, millega on tehtud sissekanded.

7. Sv. distsiplinaarkaristuste seadluses määratud kiidu- ja karistusraamatute revideerijad kirjutavad revideerimise tulemused:

a) üldise märkme revideerimise kohta raamatu viimasele lehele, näiteks: „Revideerinud 04.07.37. N.N. kolonel, X Sõjaväeringkonna ülem“;

b) vajalikud sisulised märkmed üksikute puuduste kohta raamatu vastavatele lehekülgedele, kinnitades märkmed oma allkirjaga.

Üldine märges kiidu- ja karistusraamatu revideerimise kohta tehakse ka siis, kui pärast eelviimast revideerimist uusi kiitusi või karistusi raamatusse ei ole kantud.

8. Kiidu- ja karistusraamatusse kantud kiituste ja karistuste Sv. distsiplinaarkaristuste seadluse alusel kustutamisel kriipsutatakse kiituse või karistuse sissekanne punase joonega läbi ja sissekande lõppu (lahtrisse, kus on vaba ruumi) tehakse hariliku tindiga märges, mis alusel ja millal on karistus kustutatud. Märges tõestatakse raamatut pidava ametiisiku allkirjaga. Näide: „Karistus kustutatud Sv. distsiplinaarkaristuste seadluse § 52 5. lõike põhjal. 01.10.37. N.N. kapten, 3. Üksiku Jalaväepataljoni adjutant“.

9. Iga kiituse või karistuse sissekanne kiidu- ja karistusraamatusse tõestatakse sissekande all vastavalt kompaniülema, adjutandi, jaoskonnaülema või neile vastava ametiisiku allkirjaga (nime esimene täht, perekonnanimi, auaste ja ametinimetus). Allkirja juurde märgitakse ka sissekande tegemise kuupäev.

Kiidu- ja karistusraamatu üksikute sissekannete tõestavaid allkirju ei märgita väljavõttele kiidu- ja karistusraamatust, vaid kõik kiitused ja karistused väljavõttel tõestatakse väljavõtte tõestaja (kompani-ülem, adjutant, v.t.) allkirjaga.

Kiituste ja karistuste sissekanded kiidu- ja karistusraamatusse väljavõtete järgi teiste väeosade (allüksuste) või asutiste tähendatud raamatutest tõestatakse kiidu- ja karistusraamatu pidaja ühise allkirjaga.

10. Sõjaväelase vabastamisel tegelikust sõjaväeteenistusest, üleviimisel teise väeosas või tagasiläkitamisel oma väeosas kriipsutatakse tema perekonnanimi ja nimi tähestikus läbi ja temale avatud leheküljel sissekannete lõpus tehakse vastav märg, kus tähendatakse väeosast lahkumise põhjus ja aeg. Näiteks: „Vabastatud tegelikust sõjaväeteenistusest 30.05.36.“ Eeltähendatud läbikriipsutust ja märget ei ole tarvis allkirjaga tõestada.

11. Kiidu- ja karistusraamatute leheküljed nummerdatakse ja nende arv tõestatakse väeosajärgi ja adjutandi allkirjadega.

05. augustil 1937.

N. Reek,
kindral-major,
Sõjavägede Staabi ülem.

A. Rehtlane,
kolonel-leitnant,
IV Osakonna ülem a. k. t.

Arhiivis hoida kuni „—“ 19—

(väeosa või asutise või väeosa ja allüksuse nimetus)

(ohvitseride, üleajateenijate või ajateenijate)

KIIDU- JA KARISTUSRAAMAT

Alatud

Lõpetatud

T ä h e s t i k

Perekonnanimi ja nimi	Lhk. nr.	Perekonnanimi ja nimi	Lhk. nr.

1	2	3	4	5

Arhiivis hoida kuni „____“ _____ 19____

(väeosa ja allüksuse või asutise nimetus)

K A E B U S T E R A A M A T

Alatud _____

Lõpetatud _____

Kuupäev ja aasta, millal on avalda- tud kaebus	Allohvitseride või sõdurite poolt aval- datud suulised kaebused või kirja- likkude kaebuste ära kirjad	Tehtud korraldused ja otsused kaebuste lahendamiseks

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 116.

Tallinnas, 12. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul:

- kapten Peeter Teemus — Sõjavägede Staabi juurde kuuluvast Topo-Hüdrograafiaosakonnast arvates 26. juulist s. a.
- leitnant Paul Karu — 7. Jalaväerügemendist arvates 16. juulist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1009 ja 961.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk. nr. 117 — 1937 on salajane.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 118.

Tallinnas, 14. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Sõjakooli ohvitserideklasside jalaväeklassi lõpetasid 15. augustil s. a.

a) Hästi:

- lipnik Evald-Johann Pirnimäe,
- lipnik Arnold Pesti,
- lipnik August Mae,
- lipnik Karl-Friedrich Kildmaa;

b) Rahuldavalt:

- lipnik Oskar Makke,
- lipnik Juhan Tammistu (end. Stammberg),
- lipnik Eero Saag,
- lipnik Otto Tamm,
- lipnik Aleksander Bürger,
- lipnik Arseni Palu,
- lipnik Artur-Johannes Tammaru (end. Eichenbaum),
- lipnik Arvid-Johannes Johanson,
- lipnik Harald Riipalu,
- lipnik Martin Terts,
- lipnik Erich Palk,
- lipnik Julius Väljataga,

- lipnik Aksel-Nikolai O h a k a,
- lipnik Eduard-Aleksander L e p p.

Alus: Väeliigi ohv. ettevalmistamise seadl. § 67.

§ 2.

§ 1 loetletud ohvitserid luban erakorralisele puhkusele 15. kuni 26. augustini s. a.

Alus: O. T. S. § 182 p. 1 lit. d.

§ 3.

§ 1 loetletud ohvitserid viin üle teenistuse huvides arvates 15. augustist s. a.

Sõjakoolist — 1. Jalaväerügementi:

- lipnik Oskar M a k k e,
- lipnik Aleksander B ü r g e r,
- lipnik Artur-Johannes T a m m a r u,
- lipnik Harald R i i p a l u,
- lipnik Erich P a l k;

Sõjakoolist — 7. Jalaväerügementi:

- lipnik Otto T a m m,
- lipnik Arvid-Johannes J o h a n s o n,
- lipnik Julius V ä l j a t a g a;

K. L. Tallinna Malevast — 7. Jalaväerügementi:

- lipnik Aksel-Nikolai O h a k a;

Sõjakoolist — Pioneerpataljoni:

- lipnik Arnold P e s t i,
- lipnik Karl-Friedrich K i l d m a a;

Sõjakoolist — Sidepataljoni:

- lipnik Juhan T a m m i s t u;

Sõjakoolist — Üksikusse Lennuväedivisjoni nr. 1:

- lipnik Martin T e r t s,
- lipnik Eduard-Aleksander L e p p;

Sõjakoolist — Üksikusse Lennuväedivisjoni nr. 2:

— lipnik August M a e;

Sõjakoolist — Üksikusse Lennuväedivisjoni nr. 3:

— lipnik Eero S a a g,

— lipnik Arseni P a l u;

Sõjakoolist — Õhukaitse Suurtükiväegruppi:

— lipnik Evald-Johann P i r n i m ä e.

A l u s: O. T. S. § 133 p. 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 119.

Tallinnas, 14. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Tallinna Tehnikainstituuti keemiat õppima läkitatud 4. Suurtükiväegrupi leitnant Ruudu Martma lugeda läkitatuks õppetööde jätkamiseks Tartu Ülikooli juurest Tallinna Tehnikainstituudi juurde arvates 1. juunist s. a.

Õiendus: Minu ksk. 26.01. s. a. nr 10 p. 1 ja lj. nr. 1024.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 120.

Tallinnas, 14. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Lipnik August Treier'ile Sõjaväe Tehnikakoolist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks — „Agu Aarna“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 2.

Lipnik Richard A a m a n n'ile Sõjaväe Tehnikakoolist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks — „Aardma“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 121.

Tallinnas, 19. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada kapten Voldemar Köhler'i Tallinna Garnisoni Komandantuurist ja Vahipataljonist — Siseministri käsutusse ajutiseks teenimiseks üheks kuuks arvates 20. augustist s. a.

Alus: O. T. S. § 166 — 168.

Õiendus: Lj. nr. 810.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 122.

Tallinnas, 19. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada topo-hüdrograafia kursuse lõppkatsed edukalt sooritanud lipnik Voldemar Maasik'u ja lipnik Heino Oru Sõjakooli ohvitseride jalaväeklassi kaadriohvitserikutsele ettevalmistamiseks arvates 25. augustist s. a.

Alus: Topo-hüdrograafia kutseliigi ohv. ettevalmistamise seadlus § 21.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 123.

Tallinnas, 24. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin teenistuse huvides kutsuda tagasi Sõjavägede Staapi Haridusministeeriumile alluvatesse õppeasutistesse läkitatud alljärgnevad riigikaitselise kasvatuse ja õpetuse instruktorid arvates 1. septembrist s.a.:

- kapten Johannes Ein'i,
- kapten Oskar-Eduard Randmaa,
- kapten Villem Vainsalu,
- leitnant Johannes Lest'i ja
- leitnant Meinhard Leetmaa.

Alus: O.T.S. § 215 p. 2-a.

Õiendus: Lj. nr. 1075.

§ 2.

Viin üle teenistuse huvides Sõjavägede Staapi läkitamiseks Haridusministeeriumile alluvatesse õppeasutistesse riigikaitselise kasvatuse ja õpetuse instruktoriteks arvates 1. septembrist s.a.:

- kapten August Tars'i Soomusrongi-rügemendist,
- leitnant Eduard Karjeli 6. Üksikust Jalaväepataljonist,

- leitnant Karl-August Kivi 9. Üksikust Jalaväepataljonist,
- leitnant Ernst Paatsi 3. Üksikust Jalaväepataljonist ja
- leitnant Avo Kuuse 1. Jalaväerügemendist.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2, 133 p. 1 ja 210.

Õiendus: Lj. nr. 1075.

§ 3.

Luban alljärgnevatel ohvitseridel anda riigikaitsealise kasvatus- ja õpetuse tunde kesk- ja kutsekoolides 1937/1938 õppeaastal, milleks vastavatel ülematel vabastada neid ohvitseride tundide andmise ajaks otsekooste ametikohuste täitmisest.

Jrk. nr.	Auaste	Ees- ja perekonnanimi	Väcosa	Õppekeskus, milles annab tunde
a) Sõjaväest:				
1	Leitnant	Harald Teder	7. Jalaväerügement	Võru
2	„	Kristjan Metsoja	7. Jalaväerügement	Võru
3	„	Ervin Kivi	3. Üks. Jalaväepat.	Valga
4	„	Julius Liivak	3. Üks. Jalaväepat.	Valga
5	„	Heinrich-Johannes Kell	6. Üks. Jalaväepat.	Pärnu
6	„	Johannes-Leopold Multer	5. Suurtükiväegr.	Viljandi
7	Nr.-ltn.	Mihkel Saarma	3. Suurtükiväegr.	Petseri
b) Kaitseliidust:				
8	Kapten	Oskar Puusep VR II/3	Valga Maleva	Valga
9	„	Eduard Reitkam	Järva Maleva	Tooma
10	Leitnant	Paul Suup	Tartumaa Maleva	Mustvee
11	„	Paul Pärtel	Lääne Maleva	Vigala
12	„	Karl-Oskar Kerjan	Harju Maleva	Rapla

Õiendus: Lj. nr. 1075.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 124.

Tallinnas, 23./24. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin Sõjakoolis:

— avada ohvitseride mereväeklass ja vastu võtta esimene lend õpilasi alates 1. septembrist 1938;

— vastu võtta järjekordne lend õpilasi ohvitseride jalaväeklassi alates 1. septembrist 1938.

Alus: Väeliigi ohvitseride ettevalmistamise seadluse (RT 92 — 1935) § 55 ja 56.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 125.

Tallinnas, 26. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viim üle teenistuse huvides Sõjavägede Staabist arvates 1. septembrist s. a.:

- kapten Johannes Ein'i 9. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- kapten Oskar-Eduard Randmaa Soomusrongi-rügementi,
- kapten Villem Vainsalu 3. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Johannes Lest'i 6. Üksikusse Jalaväepataljoni ja
- leitnant Meinhard Leetmaa 2. Üksikusse Jalaväepataljoni.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1075 ja minu ksk. 24.08. s. a. nr. 123 § 1.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 126.

Tallinnas, 31. augustil 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kustutada Side-eeskirja II osa § 294 tema praeguses redaktsioonis ja võtta tarvitusele sama § alljärgnevas redaktsioonis:

„§ 294. Šifrogrammi aadressi ei šifreerita.

Raadioteel edasiantava šifrogrammi aadress kooditakse raadiojaamas — selleks määratud erikoodi abil.“

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 127.

Tallinnas, 3. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest vanaduse tõttu kaptenleitnant Eustaatus Miido VR II/3 Merelaevastiku Divisjonist arvates 15. novembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 191.

Õiendus: Lj. nr. 1087.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad.

Nr. 128.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada Ratsaväe inspektori käsutusse 10. kuni 14. septembrini s.a.:

- Ratsarügemendi ülema kolonel-leitnant Jaan Kurvits'a VR II/3,
- kolonel-leitnant Martin-Friedrich Bergmann'i VR II/3 Ratsarügemendist,
- kolonel-leitnant Konstantin Reiteli VR II/3 Viru-Järva Sõjaväeringkonna Staabist,
- kapten Sander Luudi 4. Suurtükiväegrupist,
- kapten Arvid-Johannes Kongas'e Ratsarügemendist,
- kapten Valdo Veske 5. Suurtükiväegrupist.

Alus: O.T.S. § 166-168.

Õiendus: Lj. nr. 1135.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 129.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest enese soovil kapten-major Johannes-Rudolf Taimsalu Sõjavägede Staabist arvates 1. oktoobrist 1937.

Alus: O.T.S. § 187 p.l.

Õiendus: Rügivanema otsus nr. 465, 03. 09. s.a.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 130.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides arvates 10. septembrist 1937:

— Sõjavägede Staabi käskudetäitja ohvitseri major Kosti
Veelma — Sõjakooli,

— kapten Richard Purre Sõjakoolist — Lahingukooli ja
— kapten Evald-Otto Plisnik'u Lahingukoolist — Sõjakooli.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2. ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1973.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 131.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Jakob Ernits'a Kuperjanovi Partisanide Pataljonist — Sõjakooli arvates 8. septembrist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1090.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 132.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides arvates 10. septembrist s.a.:

- kapten Osvald Hansen'i VR II/3 Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist — Sakala Partisanide Pataljoni,
- kapten Robert-Aleksander Kald'i Sakala Partisanide Pataljonist — Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Eduard-Nikolai Neemi (end. Elstein) Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist — 6. Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Johannes Lest'i 6. Üksikust Jalaväepataljonist — Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant August Kõdar'i Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist — Skouts Üksikusse Jalaväepataljoni,
- leitnant Heino-Gustav Elken'i Skouts Üksikust Jalaväepataljonist — Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 3-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 133.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

- Viin üle teenistuse huvides leitnant Richard Riitsaare 7. Jalaväerügemendist — II Diviisi Staapi arvates 10. septembrist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 775.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 134.

Tallinnas, 8. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uuteks perekonnanimedeks:

— administratiiv-kapten Eduard Mihkelson'ile (Michelson)

2. Suurtükiväegrupist — „Muinast“,

— leitnant Udo Paukson'ile 3. Üksikust Jalaväepataljonist — „Parrest“,

— leitnant Johannes Paddar'ile Kuperjanovi Partisanide Pataljonist — „Padari“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 2.

Lugeda leitnant Johannes Padari (end. Paddar) Kuperjanovi Partisanide Pataljonist õigeks nimeks „Juhan“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 135.

Tallinnas, 10. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Erich-Johannes Matteus'e Pioneerpataljonist — 7. Jalaväerügementi arvates 16. septembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 993.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 136.

Tallinnas, 10. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Võtan tegelikku sõjaväeteenistusse leitnant Rudolf Raudsepp'a reservist — Kaitseliidu Peastaapi arvates 16. septembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 232 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1122.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 137.

Tallinnas, 13. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest enese soovil kapten Otto Raud'i Lennubaasist arvates 1. detsembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 187 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1153.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 138.

Tallinnas, 17. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Luban määrata arst Ernst Mahlapuu riigiteenija-vabateenijana 7. Jalaväerügemendi nooremarsti ametikohale arvates 17. septembrist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1068.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 139.

Tallinnas, 17. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Lipnik Heino Margk'ile Sõjaväe Tehnikakoolist on perekonnaseisumetniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks — „Maidre“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 2.

Lipnik Aleksei Jürgens'ile Sõjakoolist on perekonnaseisumetniku otsusega määratud uueks nimeks ja perekonnanimeks — „Kalle Laik“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 3.

Lipnik Karla-Eduard Kurs'ile Sõjakoolist on perekonnaseisumetniku otsusega määratud uueks nimeks — „Kaarel“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 140.

Tallinnas, 17. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Sõjaväe Tehnikakooli vanuseks lugeda 2. märts 1920, milline kuupäev on ühtlasi tähendatud kooli aastapäevaks.

Õiendus: Sõjainistri ksk. nr. 1191—1920. a. ja lj. nr. 1142.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 141.

Tallinnas, 27. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Tallinna Tehnikainstituuti keemiat õppima läkitatud Sv. Staabi käskudetäitja ohvitser kapten Sergei Urba lugeda läkitatuks õppetööde jätkamiseks Tartu Ülikooli juurest Tallinna Tehnikainstituudi juurde arvates 16. septembrist s. a.

Õiendus: Minu ksk. 26. 01. s. a. nr. 10 § 1 ja lj. nr. 1024.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 142.

Tallinnas, 27. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides sõjaväcametnik Roger-Artur-Emil Luik'i 4. Suurtükiväegrupist — Arsenali teenistuslaste kogemuste omandamisaks 3 kuuks arvates 29. septembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 161 — 165.

Õiendus: Lj. nr. 3-s.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 143.

Tallinnas, 27. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant Peeter-Arnold Astmäe 7. Jalaväerügemendist — Sõjaväe Õppeasutistesse ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 29. septembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 166 — 168.

Õiendus: Lj. nr. 1150.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 144.

Tallinnas, 27. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides kapten Voldemar Tepper'i 3. Üksikust Jalaväepataljonist — Soomusrongi-rügementi arvates 1. oktoobrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja § 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1149.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 145.

Tallinnas, 27. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides arvates 27. septembrist s. a.:

— kapten Karl Viil'i Merekindluste Staabist — Sõjaväe Varustusvalitsuse Relvastusosakonda ja

— leitnant Rudolf-Elmar Lenzius'e Soomusrongi-rügemendist — Merekindluste Staapi.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1088.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 146.

Tallinnas, 29. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Leo Ranniti (end. Raudberg) Sidepataljonist — Sõjaväe Tehnikakooli arvates 1. oktoobrist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 3-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 147.

Tallinnas, 29. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest tervislikkudel põhjustel kapten Hugo Kulveri'i Auto-Tankirügemendist arvates 1. oktoobrist s. a.

Alus: O.T.S. § 187 p. 3.

Õiendus: Lj. nr. 910.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 148.

Tallinnas, 29. septembril 1937.
(Sõjavägede Staap).

Luban keskkooli ja sellest kõrgema haridusega vabatahtlikkude sõjaväeteenistuseks kõlblikkuse järelevaatust sõjaväeteenistus-komisjonides teostada 1938. aastal peale järjekorraliste kutsealuste järele-
vaatuseks ettenähtud aja ka mai- ja juunikuul jooksul. Täpse aja
tähendatud vabatahtlikkudele sõjaväeteenistus-komisjoni ilmumiseks
määravad sõjaväeringkondade ülemad.

Alus: Sõjaväeteenistuse seaduse § 45.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 149.

Tallinnas, 29. septembril 1937.
(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada reservohvitseridele ja kaitseliidus kindla pal-
gata ametikohtadel teenivaile tegeliku sõjaväeteenistuse ohvitseridele
auastmes kõrgendamise katsed käesoleval aastal 11. novembrist
14. novembrini Sõjaväe Õppeasutiste juures.

§ 2.

§ 1 tähendatud katsete läbiviimiseks määran komisjoni järg-
mises koosseisus:

esimees: kolonel-leitnant Artur-Friedrich Simson VR II/3 —

Lahingukoolist;

liikmed: major Juhan Vermet (end. Värnik) — Sõjakoolist;

—, — Johannes-Leopold Vaimel — —, — ;

—, — Jaan Tamm — —, — ;

—, — Johannes Tammeväli — Auto-Tan-
kirügemen-
dist;

major	Johannes-Richard Aro	— Kalevi Üksikust Jala- väepataljonist;
kapten	Herbert-Arnold Deklau	— Sõjakoolist;
—, —	Ottomar-Raimund Hind- per	— Lahingukoolist;
—, —	Villiam Nortman	— —, — ;
—, —	Andreas-Alfred Ilves	— 10. Üksikust Jala- väepataljonist;
—, —	Arnold-Herman Koppel	— 10. Üksikust Jala- väepataljonist;
—, —	Erich Möldre	— Pioneripataljonist;
v.-ltm.	Bruno-Aleksander Linne- berg VR II/3	— Merejõudude Staa- bist.

Peale selle katsekomisjoni töödest võtta osa:

- Sõjavägede Staabi esindajal Sõjavägede Staabi ülema määramisel ja
- kaitseliidu esindajal kaitseliidu ülema määramisel.

§ 3.

Abijõud erialasteks katseteks ja tarbe korral meeskonnad katsete läbiviimiseks määrata 3. Diviisi ülemal, Sõjaväe Õppeasutiste ülemal, Merejõudude juhatajal ja Sidepataljoni ülemal komisjoni esimehe ettepanekul.

§ 4.

Katsete läbiviimiseks tarvilikud ruumid, õppeplatsid, laskerajad ja abinõud anda Sõjaväe Õppeasutistele.

§ 5.

Katsete korraldamiseks ja läbiviimiseks üksikasjalikke juhtnõure anda Sõjavägede Staabi ülemal.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 150.

Tallinnas, 29. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada leitnant Elmar Lang'i Soomusrongirügemendist alates 30.09.37 kuni 16.10.37 Haridusministeeriumi korraldusse, määramiseks ajutiseks tunniandjaks riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse alal, kordamisõppustele kutsutud Väike-Maarja riigikaitsealise kasvatuse ja õpetuse instruktori reservlipnik Juhan Nõges'e asemele.

Õiendus: Lj. nr. 582.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 151.

Tallinnas, 29. septembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada 1. oktoobrist 1937 kuni 30. aprillini 1938 auto-tanki alal üleajateenijate-allohvitseride ettevalmistamise kursuse Auto-Tankirügemendi juures Tallinnas, alluvusega Auto-Tankirügemendi ülemale.

§ 2.

Kursuse ülemaks määran major Johannes Tammevälja, tema abideks — kapten Karl Vildma ja kapten Hans Pütsepp'a — kõik Auto-Tankirügemendist.

§ 3.

Kursuse õppejõududeks määratud alljärgnevad ohvitserid, kellel täita õppeülesandeid ühes otseste teenistuskohuste täitmisega.

Jk. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa	Õppeaine
1	2	3	4	5
1.	Kol-ltn.	<i>Remmel</i> , Johannes VR II/2 ja 3	Sõjavägede Staap	Taktika. Praktiliste tundide juhatamine.
2.	Major	<i>Tammeväli</i> , Johannes	Auto-Tankirügement	Võitlus lahingumasinatega. Praktiliste tundide juhatamine.
3.	—, —	<i>Pinding</i> , Johannes-Karl	—, —	{ Allüksuste riivi- ja majandus-ala raamatute pidamine ja kirjavahe- tus. Garaažid. Auto-õpetus. Õppesõit autol. Praktiliste tundide ja tööde juhata- mine. Lahingu-ma- sinate ja teiste jõuvankrite juhtide tege-vus MM-osade koosseisus. Prakt. tundide juhatamine.
4.	—, —	<i>Simonlatser</i> , Voldemar	—, —	
5.	—, —	<i>Viikmann</i> , Leonid	—, —	
6.	Kapten	<i>Masik</i> , Karl-Trofim	—, —	
7.	—, —	<i>Vildma</i> , Karl-Roland	—, —	Lahingu-ma- sinate ja teiste jõuvankrite juhtide tege-vus MM-osade koosseisus. Prakt. tundide juhatamine.
8.	—, —	<i>Raudna</i> , Paul	—, —	
9.	—, —	<i>Martsoo</i> , Mihkel	—, —	

1	2	3	4	5
10.	Kapten	<i>Sillar, Boris</i>	Auto-Tan- kirügement	Soomusauto taktikaline väljaõpe. Praktiliste tundide juha- tamine.
11.	—, —	<i>Pütsepp, Hans</i>	—, —	Tanki ja tan- keti taktika- line väljaõpe. Auto-õpetus.
12.	—, —	<i>Mardiste, Eduard-Johannes</i>	—, —	Mootorratta- õpetus. Õppe- sõit mootor- rattal.
13.	—, —	<i>Just al. Joost, Eduard</i>	—, —	Tanki-õpetus. Õppesõit tan- kil.
14.	—, —	<i>Parisalu, Kaarel</i>	—, —	Optilised abi- nõud. Gaasias- jandus. Laskeasjan- dus.
15.	Leitnant	<i>Tekkel, Hans-Erich</i>	—, —	
16.	—, —	<i>Piirsalu, Riho</i>	—, —	
17.	—, —	<i>Mikumägi, Rudolf</i>	—, —	
18.	—, —	<i>Roomet, August-Roman</i>	—, —	
19.	—, —	<i>Uukkivi, Heinrich</i>	—, —	
20.	—, —	<i>Randla, Jüri VR I/3</i>	—, —	Allüksuste tehnilise ala raamatute pi- damine ja kir- javahetus. Praktiliste tööde juhata- mine.

1	2	3	4	5
21.	Leitnant	<i>Stamm</i> , Eduard-Friedrich	Auto-Tankirügement	Pioneriasjandus. Sideasjandus. Tehnised joonised.
22.	—, —	<i>Mölder</i> , Herman	—, —	Elektrotehnika. Tanketiõpetus. Õppestiit tanketil.
23.	—, —	<i>Rikand</i> , Viljam	—, —	Soomusautoõpetus. Õppestiit soomusautol.
24.	—, —	<i>Vinni</i> , Herman-Leonhard	—, —	Jalaväe rivi.
25.	—, —	<i>Rannamäe</i> , Osvald	—, —	Kehaline kasvatus.
26.	—, —	<i>Issako</i> , Voldemar	Sidepataljon.	D-tüüpi raadiojaam.

§ 4.

Kursuse kestusel korraldada õpilastele katsed õppekavas ettenähtud ainetes.

§ 5.

Kursusele määrata Auto-Tankirügemendist 10 üleajateenijat-allohvitseri ja väljaspoolt lähetada üleajateenijaid-allohvitsere järgmiselt:

— 1 üleajateenija-allohvitser	— 4. Suurtükiväegrupist;
— 2 üleajateenijat-allohvitseri	— Pioneripataljonist;
— 1 üleajateenija-allohvitser	— Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljonist.

§ 6.

Kursusele lähetatud üleajateenijad-allohvitserid peavad ilmuma Auto-Tankirügemendi kursuse ülema käsutusse Tallinna 1. oktoobril s. a. kell 09.00.

§ 7.

Kursuse õppejõududele luban maksta tasu „Kaitseväeliste erikursuste õppejõudude tasu seadluse“ (RT 58 — 1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

152-159, 159-174

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 152.

Tallinnas, 12. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant Otto Särgava Sõjaväe Õppeasutiste Staabist — Sõjakooli juurde juhtimise staaži omandamiseks arvates 12. oktoobrist s.a.

Alus: O.T.S. § 161—165 ja K.S.S. § 6.

Õiendus: Lj. nr. 1231.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 153.

Tallinnas, 12. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vanem-leitnant Bruno-Aleksander Linneberg VR II/3 Merejõudude Staabist ja vanem-leitnant Johannes Santpank VR II/3 Merejõudude Baasist on lõpetanud Soome Kõrgema Sõjakooli Mersõja Osakonna kursuse 20. septembril s.a.

Õiendus: Lj. nr. 1256.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 154.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Sõjavägede Staabi VI Osakonna C jaoskonna ülem major Nikolai-Aleksander Riiberk lugeda läkitatuks Saksa Sõjaakadeemiasse arvates 1. oktoobrist s. a.

Alus: O. T. S. § 158—159.

Õiendus: Lj. nr. 1277.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 155.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Pioneerpataljoni major Nikolai-Elmar Thar'i läkitamist Inse-
neriväe Inspektuuri juurde pikendan kuni korralduseni arvates
12. oktoobrist s. a.

Alus: O. T. S. § 166—168.

Õiendus: Minu ksk. 9. 06. s. a. nr. 88 § 2 ja lj.
nr. 1139 — 1936.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 156.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest vanaduse tõttu kap-
ten Rudolf-Martin Intal'i — 5. Üksikust Jalaväepataljonist arvates
1. detsembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 191 ja 191¹.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 157.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.
(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uuteks nimedeks:

- kapten Ferdinand-Rudolf Kivimägi'le Vabadussõja Ajaloo Komitee Töökomisjonist — „Rein“,
- leitnant Hermann-Leonhard Vinni'le Auto-Tankirügemendist — „Jaak“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 2.

Lugeda major Karel-Rudolf Tammekand'i VR II/3 Auto-Tankirügemendist õigeks nimeks — „Kaarel-Rudolf“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 158.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.
(Sõjavägede Staap).

Lugeda võetuks tegelikku sõjaväeteenistusse kindla kuupalgata ametikohale Kaitseliidu Valga Malevasse reserv-major Eduard Kaljuver VR I/3 arvates 20. oktoobrist s. a.

Alus: O. T. S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.
Õiendus: Lj. nr. 1293.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 159.

Tallinnas, 20. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lugeda võetuks tegelikku sõjaväeteenistusse kindla kuupalgata ametikohale Kaitseliidu Järva Malevasse reserv-lipnik Ott Vellner arvates 16. oktoobrist s. a.

Alus: O. T. S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1327.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk. nr. 160 — 1937. a. on salajane.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad.

Nr. 161.

Tallinnas, 27. oktoobril 1937.

(Ratsaväe Inspektor).

§ 1.

Sv. Juhataja ksk. nr. 3 — 10. 05. 37 alusel korraldatud VIII üleriigilistel sõjaväe ratsavõistlustel tulid kohtadele ja omandasid auhindu järgmised paremuse järjekorras loetletud osavõtjad.

Koht	Ratsanik	Hobune	Väeosa	Karistus- punkte
1	2	3	4	5
Terarelva käsitsemine ratsa B 1.				
1	V.-a.-o. J. Sild	„Kaim“	Lahingukool	0
2	„ H. Sark	„Ekspert“	Ratsarügement	0
3	„ A. Ottensen	„	„	9
4	Allkonst. A. Ausmaa	„Toddi“	T.-H. Pref-tuur	10
5	V.-a.-o. E. Raklas . .	„Kaim“	Lahingukool	11
6	Veltv. K. Peetov . .	„Jabur“	5. Suurtv.-gr.	12
Takistussõit A 2.				
SÕJAMINISTRI AUHIND.				
1	Ltn. M. Soots	„Agamedes“	4. Suurtv.-gr.	1,25
2	„ V. Aalperk	„Egiir“	Lahingukool	4
3	„ F. Võsu	„Nikita“	3. Suurtv.-gr.	4
4	„ V. Aalperk	„Oppi“	Lahingukool	8
5	„ H. Vari	„Silva“	4. Suurtv.-gr.	8
6	„ E. Reinmaa	„Solon“	Lahingukool	8
7	„ F. Võsu	„Norrak“	3. Suurtv.-gr.	8
8	„ E. Sillaots	„Niksi“	Ratsarügement	8
9	„ M. Soots	„Printsess“	4. Suurtv.-gr.	8
10	„ B. Taar	„Kunks“	Ratsarügement	11
11	„ V. Pärilin.	„Puppe“	„	11,25

1	2	3	4	5
Takistussõit B 3.				
RIIGIVANEMA AUHIND.				
1	Veltev. K. Peetov . . .	„Jabur“	5. Suurtv.-gr.	0—0*)
2	V.-a.-o. A. Paalse . . .	„Siuru“	Lahingukool	0—0
3	„ P. Kiiin . . .	„Orav“	1. Suurtv.-gr.	0—0
4	N.-a.-o. R. Hanneste . .	„Säinas“	4. Suurtv.-gr.	0—0
5	V.-a.-o. A. Vari . . .	„Jaska“	2. „	0—0
6	„ A. Ottensen . . .	„Jumekas“	Ratsarügement	0—0
7	N.-a.-o. V. Krup . . .	„Saul“	Lahingukool	0—0
8	V.-a.-o. J. Vilumets . .	„Linder“	Ratsarügement	0—0
9	N.-a.-o. V. Parker . . .	„Niikon“	Lahingukool	0—0
10	V.-a.-o. A. Mark . . .	„Luule“	4. Suurtv.-gr.	0—0
11	V.-kordn. E. Rannu . . .	„Neeger“	T.-H. Pref-tuur	0—0
12	V.-a.-o. H. Säinas . . .	„Neid“	Ratsarügement	0—0
13	„ E. Artna . . .	„Iris“	„	4—4

Terarelvä käsitsemine ratsa B 5.

RATSAVÄE INSPEKTORI AUHIND

1	V.-a.-o. H. Sark . . .	„Ekspert“	Ratsarügement	0
2	„ E. Raklas . . .	„Kaim“	Lahingukool	8
3	„ A. Ottensen . . .	„Ekspert“	Ratsarügement	14
4	N.-a.-o. A. Toomingas . .	„Bajadeere“	„	20,2
5	V.-a.-o. J. Sild	„Kaim“	Lahingukool	28

Jahivõidusõit A 9. 2500 m.

SV. ÜLEMJUHATAJA KINDRAL-LEITN. J. LAIDONER'I VR I/1, III/1 AUHIND.

				Aeg m.:sek.
1	Ltn. A. Ots	„Roman“	7. Jal.-rüg.	4: 0,75
2	„ N. Baratašvili . .	„Order“	Lahingukool	4: 1,25
3	„ B. Taar	„Morgan“	Ratsarügement	4: 2

Takistussõit B 4.

Takistuste arv

1	N.-a.-o. R. Hanneste . .	„Säinas“	4. Suurtv.-gr.	31
2	V.-a.-o. A. Paalse . . .	„Siuru“	Lahingukool	11
3	„ A. Mark	„Luule“	4. Suurtv.-gr.	6
4	Veltev. K. Peetov . . .	„Jabur“	5. „	6
5	V.-a.-o. A. Vari	„Jaska“	2. „	6

*) Teistkordne märkimine tähendab lisaraskustega lisavõistlust.

Koht	Ratsanik		Hobune	Karistuspunkte				Lõplik tagajärg	Individaalselt võitlaid
				I haru	II haru	Tempo eest	Kokku		
I	4. Suurtükiväegrupp								
	Ltn. <i>H. Vari</i>	„Silva“	12	4	—	16	44	II	
	„ <i>A. Kübar</i>	„Kane“	12	4	—	16			
	„ <i>M. Soots</i>	„Printsess“	8	12	—	20 ³⁾			
	„ <i>H. Vari</i>	„Boy“	8	4	—	12			
II	Ratsarügement								
	Ltn. <i>P. Piirisild</i>	„Puppe“	12	12	—	24	76	I	
	„ <i>H. Palm</i>	„Paruness“	4	4	—	8			
	„ <i>A. Kahu</i>	„Salme“	166	8	—	174 ³⁾			
	„ <i>B. Taar</i>	„Masurka“	24	20	—	44			
III	Lahingukool								
	Ltn. <i>V. Aalperk</i>	„Oppi“	154	140 ¹⁾	—	294 ³⁾	450,25	III	
	„ <i>E. Reinmaa</i>	„Solon“	0	12 ¹⁾	0,25	12,25			
	Kpt. <i>R. Hindper</i>	„Jeremiit“	15	140 ²⁾	3	158			
	Ltn. <i>V. Aalperk</i>	„Egiir“	140 ³⁾	140 ²⁾	—	280			
IV	I Diviisi suurtükivägi								
	Kpt. <i>F. Gerst</i>	„Orinoko“	271	259	—	530 ³⁾	629,75		
	Ltn. <i>A. Poolus</i>	„Riia“	159	149	—	308			
	„ <i>E. Steinbärk</i>	„Mutt“	8	140 ²⁾	0,5	148,5			
	„ <i>A. Kimmel</i>	„Säde“	33	140 ²⁾	0,25	173,25			
V	5. Suurtükiväegrupp								
	Kpt. <i>A. Puurand</i>	„Bachus“	259	140 ²⁾	—	399	724		
	Ltn. <i>A. Tomp</i>	„Samuel“	20	140 ³⁾	0,75	160,75			
	„ <i>O. Jaakson</i>	„Danzig“	24	140 ²⁾	0,25	164,25			
	„ <i>M. Pillman</i>	„Osman“	259	140 ²⁾	—	399 ³⁾			
VI	3. Suurtükiväegrupp								
	Ltn. <i>V. Hannula</i>	„Pupsik“	259	140 ²⁾	—	399 ³⁾	733		
	Kpt. <i>V. Lomp</i>	„Ojasson“	149	140 ²⁾	—	289			
	Ltn. <i>H. Lessel</i>	„Mann“	140	140 ²⁾	—	280			
	„ <i>F. Võsu</i>	„Nikita“	24	140 ²⁾	—	164			

1) Vigastus kukkumisel. 2) Ei startinud edasi. 3) Lõppkokkuvõttes ei arvestata. 4) Jätkas sõitu individuaalauhinnaile.

Galopivõidusõit A 11. 1200 m.
SIHTAS. HIPODROOMI AUHIND.

Koht	Ratsanik	Hobune	Väeosa	Aeg m:sek.
1	2	3	4	5
1	Kpt. K. Nortmaa	„Peeter“	Ratsarügement	1:33
2	„ F. Kurg VR II/3	„Jasmiin“	„	1:33,25
3	Ltn. N. Baratašvili	„Karmen“	Lahingukool	1:33,75

Härdelvõidusõit B 10. 1000 m.
KAITSELIIDU ÜLEMA AUHIND.

1	V.-a.-o. J. Vilumets	„Mirra-Bianka“	Ratsarügement	1:24,25
2	Allkonst. J. Kivimägi	„Surtau“	T.-H. Prefektuur	1:24,75
3	V.-a.-o. H. Sark	„Bobi“	Ratsarügement	1:25

Härdelvõidusõit A 7. 1200 m.
TALLINNA LINNA AUHIND.

1	Kpt. F. Kurg	„Tuli“	Ratsarügement	1:41,25
2	Ltn. M. Pillman	„Osmann“	5. Suurtv.-gr.	1:41,75
3	„ B. Taar	„Talja“	Ratsarügement	1:42

Galopivõidusõit B 8. 1000 m.
„PÄEVALEHE“ AUHIND.

1	V.-a.-o. J. Vilumets	„Mirra-Bianka“	Ratsarügement	1:18,75
2	„ J. Sild	„Tiiger“	Lahingukool	1:19,25
3	Allkonst. J. Kivimägi	„Surtau“	T.-H. Prefektuur	1:19,5
4	V.-a.-o. H. Säinas	„Livoonia“	Ratsarügement	1:21
5	„ H. Sark	„Bobi“	„	1:21,5

Lohutus-takistussõit B 13.

				Karistus- punkte
1	V.-a.-o. A. Paalse	„Niikon“	Lahingukool	0
2	„ H. Säinas	„Bolkan“	Ratsarügement	0
3	„ J. Vilumets	„Linder“	„	0
4	„ E. Artna	„Iris“	„	4

1	2	3	4	5
Lohutus-takistussõit B 13.				Karistus- punkte
5	N.-a.-o. <i>R. Hanneste</i>	„Päike“	4. Suurtv.-gr.	4
6	V.-a.-o. <i>E. Räni</i>	„Nugis“	1. „	4
7	„ <i>R. Roover</i>	„Olander“	3. „	4
8	„ <i>M. Tedrekin</i>	„Mairoos“	1. „	4
9	N.-a.-o. <i>V. Parker</i>	„Tempo“	Lahingukool	4
Lohutus-takistussõit A 14.				
1	Ltn. <i>M. Pillman</i>	„Osman“	5. Suurtv.-gr.	0
2	„ <i>E. Reinmaa</i>	„Maksim“	Lahingukool	4
3	Kpt. <i>A. Puurand</i>	„Bachus“	5. Suurtv.-gr.	4,25
4	Ltn. <i>E. Steinbärk</i>	„Mutt“	1. „	4,25
5	„ <i>J. Edor</i>	„Priske“	Ratsarügement	4,25
6	„ <i>J. Edor</i>	„Lauk“	„	4,5
7	„ <i>V. Pärkin</i>	„Kuller“	„	4,75
8	„ <i>V. Aalperk</i>	„Jeremiit“	Lahingukool	8

§ 2.

1. Riigihoidja Konstantin Päts'i kapa võitis 4. Suurtükiväe-grupp jäädavalt (A 6).

2. Sv. Ülemjuhataja kindral-leitnant Johan Laidoneri karika (rändauhind) võitis ltn. A. Ots — 7. Jalaväerügemendist esimest korda (A 9).

3. Riigivanema rändauhinna võitis veltv. K. Peetov — 5. Suurtükiväegrupist esimest korda (B 3).

4. Sõjaministri rändauhinna võitis ltn. M. Soots — 4. Suurtükiväegrupist esimest korda (A 2).

5. Ratsaväe inspektori rändauhinna võitis v.-a.-o. H. Sark — Ratsarügemendist esimest korda (B 5).

6. Hobuseasjanduse Armastajate ja Arendajate Ühingu rändauhinna edukamale väeosale võitis Ratsarügement esimest korda.

7. Kaitseliidu ülema rändauhinna võitis esimest korda v.-a.-o. J. Vilumets — Ratsarügemendist (B. 10).

8. Tallinna linnapea rändauhinna võitis kapten F. Kurg — Rat-sarügemendist esimest korda (A 7).

9. „Päevalehe“ rändauhinna võitis v.a.-o. J. Vilumets — Rat-sarügemendist esimest korda (B 8).

10. Suurtükiväe inspektori rändauhinna edukamale suurtüki-väegrupile võitis 4. Suurtükiväegrupp esimest korda.

11. Hr. dir. Kersoni rändauhinna edukamale ohvitserile võitis ltn. E. Reinmaa — Lahingukoolist esimest korda.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 162.

Tallinnas, 29. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viim üle teenistuse huvides leitnant Herman Treier'i 7. Jala-väerügemendist — Piirivalvesse arvates 1. novembrist s.a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 266.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 163.

Tallinnas, 29. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan Sakalamaa Maleva pealiku abi Heinrich Lauri tema seniselt ametikohalt Kaitseliidus ja määran ta Tartumaa Maleva pealiku abiks arvates 6. oktoobrist s.a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 39.

Õiendus: Lj. nr. 1337.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 164.

Tallinnas, 30. oktoobril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Määrab tagasi Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali (S.K.E.K.) komitee liikmeks S.K.E.K. komitee koosseisust loosi järgi välja langenud kindral-major Herbert Brede VR I/2.

Alus: Sõjateadusliku Kirjanduse Edendamise Kapitali põhikiri (RT 76 — 1936) § 2.

Õiendus: Minu ksk. nr. 202 — 1936.

§ 2.

Määrab välismaale hariduse täiendamiseks läkitatud Sõjavägede Staabi VI Osakonna „C“-jaoskonna ülema major Nikolai-Aleksander Riiberk'i asemele Sõjakirjanduse Edendamise Kapitali komitee liikme asetäitjaks Sõjavägede Staabi käskudetäitja ohvitseri kapten Sergius Laks'i.

Õiendus: Minu ksk. nr. 202 — 1936.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 165.

Tallinnas, 2. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Pikendan Lahingukooli põhikursusele rk-klassi lähetatud alljärgnevate ohvitseride lähetusaega kuni 4. detsembrini s.a., kusjuures alates 01. 11. kuni 08. 11. 37 võtta läbi täiendavalt õhukaitsekuu-

lipildujate alal käsitlemis- ja kasutamiseõppused ja alates 08. 11. kuni 04. 12. 37 — raskekuulipilduja alal praktilised tööd Sv. Vv. Relvastusosakonna relvalaotöökojas:

1.	Kapten	<i>Sild, Aksel-Nikolai</i>	— 1. Jalaväerügemendist.
2.	Leitnant	<i>Köbler, Jaan</i>	— 7. „
3.	„	<i>Sallo, Leopold</i>	— Ratsarügemendist.
4.	„	<i>Pirn, Osvald</i>	— Kuperjanovi Partisani-
de Pataljonist.
5.	N.-leitnant	<i>Mulgi, Hans</i>	— Kalevi Üksikust Jala-
väepataljonist.

Õiendus: Sõjavägede Juhataja ksk. nr. 16 — 1937,
§ 2 ja lj. nr. 160.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 166.

Tallinnas, 3. novembril 1937.
(Sõjavägede Staap).

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant Martin Soots'i ja leitnant Ruudu Martma 4. Suurtükiväegrupist — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonda teenistusalaste kogemuste omandamiseks kuni kuueks kuuks arvates 10. novembrist s.a.

Alus: O.T.S. § 161—165.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkiri

Nr. 167.

Tallinnas, 3. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Avaldan siinjuures teadmiseks ja käsitlemiseks Juhendi reservlastele riigi üldkasutatavatel liiklemisvahenditel sõidusoodustuse andmiseks (J.R.S.).

Alus: Reservlastele riigi üldkasutatavatel liiklemisvahenditel sõidusoodustuse andmise ning reservlastele tasuta sõidu õiguse tõendamiseks antavate tunnistuste ja teadaannete vormide määruse (RT 27 — 1937) § 5.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Kinnitan.
3. novembril 1937.

Lisa Sv. Ülemjuh. ksk.
nr. 167—1937. a.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Juhend

**reservlastele riigi üldkasutatavatel liiklemisvahenditel
sõidusoodustuse andmiseks**
(J.R.S.).

Alus: Reservlastele riigi üldkasutatavatel liiklemisvahenditel sõidusoodustuse andmise ning reservlastele tasuta sõidu õiguse tõendamiseks antavate tunnistuste ja teadaannete vormide määrus (RT 27 — 1937) § 5.

§ 1.

Reservohvitseridele, kes on kaitseliidu tegevliikmed või koon-
dunud reservohvitseride-sektsioonidesse, antakse sõidusoodustusena riigi
raudteedel ja laevadel ning kõigil muudel riigi üldkasutatavatel liik-
lemisvahenditel 50% sõiduhinna-alandust reisijateveotariifides ette-
nähtud kõigist veomaksumääradest ühekordselt kestusega kaksteist
(12) kuud, kui nad on:

1) sooritanud Ohvitseride teenistuskäigu seadluse (RT 85 —
1931) § 238—243, 245 ja 304—307 tähendatud auastmes kõrgenda-
mise katsed või

2) täitnud edukalt Sv. Ülemjuhataja poolt 13. novembril 1936
kinnitatud Juhendis reservohvitseride sektsioonide õppetööks
(J.R.S.Õ.) ettenähtud kõik korralised õppused ja õppetöö nõuded
vastavalt reservlaste väeliikidesse ja erialadesse kuuluvusele.

§ 2.

Reservsõjaväeametnikkudele ja ohvitseride ametikohtadele määratavatele muudele reservlastele, kes on kaitseliidu tegevliikmed või koondunud reservohvitseride-sektsioonidesse, antakse sõidusoodustusena riigi raudteedel ja laevadel ning kõigil muudel riigi üldkasutatavatel liiklemisvahenditel 50% sõiduhinna-alandust reisijateveotariifides ettenähtud kõigist veomaksumääradest ühekordselt kestusega kaksteist (12) kuud, kui nad on edukalt täitnud Sv. Ülemjuhataja poolt 13. novembril 1936 kinnitatud Juhendis reservohvitseride sektsioonide õppetööks (J.R.S.Õ.) ettenähtud kõik korralised õppused ja õppetöö nõuded vastavalt reservlaste väeliikidesse ja erialadesse kuuluvusele.

§ 3.

Sõjaministeeriumi või sõjaväe asutistes ja üksustes või kaitseliidus § 1 p. 2 ja § 2 tähendatud õppuste läbiviimiseks koostatakse õppekavad vastavalt reservlaste väeliikidesse ja erialadesse kuuluvusele Juhendis reservohvitseride sektsioonide õppetööks toodud nõuete kohaselt kogu õppeaasta peale.

Sõjaministeeriumi või sõjaväe asutistes ja üksustes koostatud õppekavad kinnitatakse vastavalt alluvusele — vastava lähema väekoondise või sõjaväeringkonna või keskasutise ülema ning kaitseliidus kaitseliidu ülema poolt.

Kinnitatud õppekavadest saadetakse Sõjavägede Staapi kaks eksemplari iga aasta 1. novembriks.

§ 4.

Õppetöö korraldamine, juhtimine ja järelevalve lasub eelmise §-i teises lõikes tähendatud ülematel.

§ 5.

Iga aasta, 30 päeva pärast § 3 tähendatud õppekava läbivõtmist, saadetakse Sõjavägede Staapi nimekirjaga sõidusoodustuse vää-

riliseks tunnustatud reservohvitseride, -sõjaväeametnike ja ohvitseride ametikohtadele määratavate muude reservlaste kohta.

§ 6.

Käesolevat juhendit kohaldatakse arvates 1. novembrist 1937

N. Reek,
kindral-major,
Sõjavägede Staabi ülem.

A. Luts,
major,
VI Osakonna ülema kt.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad

Nr. 168.

Tallinnas, 5. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Alfred-Voldemar Kuuskla
2. Suurtükiväegrupist — Kaitseliidu Harju Malevasse arvates 5. novembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1255.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 169.

Tallinnas, 12. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lääne-Saare Sõjaväeringkonna Staabi ülemale kolonel-leitnant
Aleksander Kulbusch'ile VR I/3 on perekonnaseisuametniku otsu-
sega määratud uueks perekonnanimeks „Kulgver“.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 170.

Tallinnas, 13. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Riigivanema käskkirjaga Piirivalvele 10. 11. s. a. nr. 1 on võetud tegelikku sõjaväeteenistusse kapten-major Alfred Valge VR II/3 reservist — Piirivalvesse arvates 1. detsembrist s. a.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 171.

Tallinnas, 16. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Luban määrata Evald PISA riigiteenija-vabateenijana Aegna-saare Komandantuuri mehaaniku kohustetäitjaks arvates 16. novembrist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1457.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 172.

Tallinnas, 16. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lugeda vabastatuks tegelikust sõjaväeteenistusest kindla kuupalgata ametikohtadelt enese soovil:

— kapten Paul Mühliwerk VR I/3 Kaitseliidu Tallinna Malevast arvates 10. novembrist s. a.

— lipnik Herbert Rünne Kaitseliidu Järva Malevast arvates 1. novembrist s. a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1446.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 173.

Tallinnas, 19. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Käsin 6. Üksikust Jalaväepataljonist Sv. Õppeasutistesse läkitatud leitnant Ernst Valdini läkitada teenistuse huvides Vabadussõja Ajaloo Komitee Töökomisjoni juurde ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 20. novembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 166 — 168.

Õiendus: Lj. nr. 1459.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 174.

Tallinnas, 19. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest enese soovil leitnant Rein Raudvee Sakala Partisanide Pataljonist arvates 1. jaanuarist 1938.

Alus: O.T.S. § 187 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1471.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 175.

Tallinnas, 19. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest teenistuse huvides lipnik Emil-Reinhold Samm'i Sv. Staabi juurde kuuluvast Topo-Hüdrograafia Osakonnast arvates 19. novembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 188 p. 3.

Õiendus: Lj. nr. 61-s.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad.

Nr. 176.

Tallinnas, 22. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest teenistuse huvides kapten Nikolai Roguste Aegnasaare Komandantuurst arvates 22. novembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 188 p. 3.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 177.

Tallinnas, 22. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Määrän Mihkel Hansen'i Kaitseliidu Sakalamaa Maleva pealiku abiks arvates 22. novembrist s. a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 39.

Õiendus: Lj. nr. 1464.

§ 2.

Lugeda vabastatuks tegelikust sõjaväeteenistusest kindla kuupalgata ametikohtadelt arvates 16. novembrist s. a.:

- noorem-leitnant August Tõrv Kaitseliidu Järva Malevast;
- lipnik Ernst Grosberger Kaitseliidu Järva Malevast.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1464.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 178.

Tallinnas, 22. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kapten Eduard-Martin Müllerstein'ile 1. Jalaväerügemendist on perekonnaseisuametniku otsusega määratud uueks perekonnanimeks „Mullart“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk. nr. 179 — 1937. a. on salajane.

Nr. 180.

Tallinnas, 25. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest vanaduse tõttu kapten Peep Maiste Merekindluste Staabist arvates 1. detsembrist s.a.

Alus: O.T.S. § 188 p. 1 ja § 191.

Õiendus: Lj. nr. 1508.

§ 2.

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest enese soovil nooremleitnant Adolph Lõhmus'e Soomusrongi-rügemendist arvates 1. detsembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 187 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1509.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 181.

Tallinnas, 25. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin korraldada alates 1. detsembrist s.a. kuni 15. märtsini 1938. a. Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnas laskemoona-ladude ja laskemoona-töökoja meistrite ja aidameeste kursuse alluvusega Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna ülemale.

§ 2.

Kursuse ülemaks määran n.-leitnant Egon-Eduard-Kristjan Nurmet'i — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnast ja kursuse ülema abiks riigiteenija-vabateenija Herbert-August Leesmaa — Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoona-töökojast.

Kursuse õppekava koostada Sv. Varustusvalitsusel ja esitada minule kinnitamiseks.

§ 3.

Kursuse õppejõududeks määran alljärgnevad ohvitserid ja riigiteenijad-vabateenijad, kellel täita õppeülesandeid oma otseste teenistuskohuste täitmise kõrval:

Jr. nr.	Auaste	Ees- ja perekonnanimi	Asutis	Õppeala
1	2	3	4	5
1.	Leitnant	Aleksei Feofanov	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakond	Laskemoon
2.	N.-leitnant	Boris Nartsissov	„	Gaasiasjand.
3.	„	Egon-Eduard-Kristjan Nurmet	„	Tehnoloogia Laskemoona-tööstusmasinad
4.	Sv.-ametnik	Johann Vatter	Sv. Varustusv. Relvastusosak. laskemoonalaod	Arvepidamine
5.	Riigiteenija-vabateenija	Valdo Telmet	Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakond	Tehniline joo- nestamine
6.	„	Herbert-August Leesmaa	Sv. Varustusv. Relvastusosak. laskemoona-töökoda	Laskemoon Elektrotehnika ja elektriseaded

1	2	3	4	5
7.	Riigiteenija- vabateenija	Harald-August <i>Ühtegi</i>	Sv. Varustusv. Relvastus- osak. laskemoona-töökoda	Lõhkeained
8.	„	Nikolai <i>Andresson</i>	Sv. Varustusv. Relvastus- osak. laskemoonalaod	Õhkimistööd
9.	Veltveebel	Rudolf <i>Aimla</i> VR III/3	Sv. Varustusvalitsuse Ehitus-Korteriesakond	Tuletõrje- harjutused

§ 4.

Kursusele käsin määrata Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonna laskemoonaladudest ja -töökojast üleajateenijaid, riigiteenijaid, vabateenijaid ja päevatöölisi kuni 30 isikut.

§ 5.

Õpperuumid ja õppetöö korraldamiseks vajalikud õppevahendid, kirjandus ja materjal anda Sv. Varustusvalitsuse Relvastusosakonnale.

§ 6.

Kursuse õppejõududele luban maksta tasu Kaitseväeliste erikursuste õppejõudude tasu seadluse (RT 58—1935) alusel.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 182.

Tallinnas, 26. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Vabastan tegelikust sõjaväeteenistusest vanaduse tõttu kapten Harri Toomaste 5. Üksikust Jalaväepataljonist arvates 1. jaanuarist 1938.

Alus: O.T.S. § 188 p. 1 ja § 191.

Õiendus: Lj. nr. 1510.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 183.

Tallinnas, 26. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lugeda vabastatuks tegelikust sõjaväeteenistusest kindla kuupalgata ametikohalt enese soovil leitnant Rudolph Sommer Kaitseliidu Tartumaa Malevast arvates 9. novembrist s. a.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1505.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 184.

Tallinnas, 30. novembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Aleksander Konno
1. Jalaväerügemendist — Lennukooli arvates 1. detsembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1476.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sv. Ülemjuhataja ksk. nr. 185 — 1937 a. trükist ei ilmu.

Nr. 186.

Tallinnas, 2. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Alfred Kriisk'i Üksikust Lennuväedivisjonist nr. 3 — Lennukooli arvates 30. novembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1550.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 187.

Tallinnas, 2. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Edgar Kohk'i Sakala Partisanide Pataljonist — Kaitseliidu Tallinna Malevasse arvates 3. detsembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1465.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 188.

Tallinnas, 2. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Lugeda võetuks tegelikku sõjaväeteenistusse kindla kuupalgata ametikohtadele Kaitseliidu Tallinna Malevasse arvates 3. detsembrist s. a.:

— reservkapten Jaan Põdra,

- reservleitnant Valter-Andreas-Georg Taliste (end. Thalheim) VR II/2 ja 3,
- reserv-noorem-leitnant Edgar Villig,
- reserv-noorem-leitnant Kuno Karunga,
- reserv-noorem-leitnant Udo-Evald Riga,
- reservlipnik Friedrich Milles.

Alus: O. T. S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.
Õiendus: Lj. nr. 1422.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 189.

Tallinnas, 2. detsembril 1937.
(Sõjavägede Staap).

Alljärgnevad kaitseliidu- ja reservohvitserid sooritasid käesoleval aastal järgmisse auastmesse kõrgendamise katsed:

Jr. nr.	Auaste	Perekonna- ja eesnimi	Mis väeliigi ja erialal katsed sooritanud		Katsete hinne
			Väeliik	Eriala	
1	2	3	4	5	6

1. Kaitseliidus teenivad ohvitserid.

a) Kaitseliidus kindla palgata ametikohtadel tegelikus sõjaväeteenistuses olijaist:

1	N.-leitn.	<i>Liivik, August</i>	Jalaväe	Laskuri	Hea
2	Lipnik	<i>Erik, Ferdinand-Johannes</i> .	„	„	Hea
3	N.-leitn.	<i>Ohtra, Eduard</i>	„	„	Rahuldav
4	„	<i>Kalda, Ants</i>	„	„	Rahuldav
5	Lipnik	<i>Piir, Viktor</i>	„	„	Rahuldav
6	„	<i>Parts, Julius</i>	„	„	Rahuldav
7	„	<i>Aru, Kaarel</i>	„	„	Rahuldav
8	„	<i>Malm, Johannes</i>	„	„	Rahuldav
9	„	<i>Laul, Johannes-Friedrich</i> .	„	„	Rahuldav
10	Leitnant	<i>Lell, Nikolai VR II/3</i> . . .	„	Rk	Hea
11	Lipnik	<i>Rand, Ilmar</i>	„	„	Rahuldav

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

b) Kaitseliidus tegelikus sõjaväeteenistuses mitte-olijaist:

1	Leitnant	Meriloo, August	Jalaväe	Laskuri	Hea
2	N.-leitn.	Päärson, Mart	"	"	Hea
3	"	Puussaar, Karl	"	"	Hea
4	Lipnik	Prison, Johannes-Eduard	"	"	Hea
5	"	Kuuske, Eduard	"	"	Hea
6	"	Jams, Hans	"	"	Hea
7	"	Metsky, Volemar	"	"	Hea
8	"	Voll, Johann	"	"	Hea
9	"	Talve, Rein	"	"	Hea
10	"	Pirand, Vohlrat	"	"	Hea
11	"	Pärl, Sergei	"	"	Hea
12	"	Ründva, Henn	"	"	Hea
13	"	Parts, Jaan	"	"	Hea
14	"	Tasuja, Reinhold	"	"	Hea
15	"	Mirt, Nikolai	"	"	Hea
16	"	Rehe, Vilhelm-Eduard	"	"	Hea
17	Leitnant	Palo, Jaan	"	"	Rahuldav
18	N.-leitn.	Triimann, Mihkel	"	"	Rahuldav
19	"	Väljak, Enn	"	"	Rahuldav
20	Lipnik	Raudla, Artur	"	"	Rahuldav
21	"	Klaar, Aleksander	"	"	Rahuldav
22	"	Kurm, Johannes-Leopold	"	"	Rahuldav
23	"	Alakivi, Juhan	"	"	Rahuldav
24	"	Vaher, Albert	"	"	Rahuldav
25	"	Peil, August	"	"	Rahuldav
26	"	Tael, Alo	"	"	Rahuldav
27	"	Laani, Georg	"	"	Rahuldav
28	"	Rebane, Henn	"	"	Rahuldav
29	Leitnant	Tiikoja, Feliks	"	Rk	Hea
30	Lipnik	Mölder, Julius	"	"	Rahuldav
31	"	Lwig-Luigas, August	"	"	Rahuldav
32	"	Kaarsoo, Alfred	"	"	Rahuldav
33	"	Kukk, Vladimir	"	Suusk-ratturi	Hea
34	"	Orav, Elmar	"	"	Hea
35	"	Veske, Elmar	"	Side	Hea
36	Leitnant	Oksenberg, Jaan	Suur-tükiväe	Suurtüki	Hea
37	"	Green, Evald	"	"	Hea
38	N.-leitn.	Tart, Evald	"	"	Hea

1	2	3	4	5	6
39	Lipnik	<i>Kaldröö, Toivo</i>	Suurt.-væ	Suurtüki	Hea
40	Leitnant	<i>Hein, Boris</i>	„	„	Rahuldav
41	N.-leitn.	<i>Õunapuu, Arnold</i>	„	„	Rahuldav
42	Lipnik	<i>Lange, Hardy-Esgad</i>	„	„	Rahuldav
43	„	<i>Karunga, Robert</i>	„	„	Rahuldav
44	„	<i>Tenter, Hans</i>	„	„	Rahuldav
45	„	<i>Võsu, Viktor</i>	„	„	Rahuldav
46	„	<i>Laanso, Arnold</i>	„	„	Rahuldav
47	„	<i>Kangro, Boris</i>	„	„	Rahuldav
48	„	<i>Raudkivi, Aarne</i>	„	„	Rahuldav
49	„	<i>Rajari, Jaan</i>	Insene- rivæ	Side	Hea
50	„	<i>Vainola, Valentin</i>	„	„	Rahuldav
51	„	<i>Kraut, Theodor-Jakob</i>	„	„	Rahuldav
52	„	<i>Kristal, Karl</i>	„	„	Rahuldav
53	„	<i>Laks, Siegfried</i>	„	„	Rahuldav
54	„	<i>Lõoke, Jaan-Osvald</i>	Soomus- væ	Laskuri	Rahuldav
55	„	<i>Värtnõu, Arnold</i>	„	Rk	Hea
56	N.-leitn.	<i>Kull, Alfred</i>	„	Suurtüki	Rahuldav
57	Lipnik	<i>Nõmm, Voldemar</i>	„	Tanki	Hea
58	„	<i>Kask, Friedrich</i>	Ratsavæ	Laskuri	Hea
59	N.-leitn.	<i>Bergmann, Hugo</i>	„	„	Rahuldav
60	„	<i>Pärilin, Juhan</i>	„	„	Rahuldav

2. Reservohvitserid.

1	Lipnik	<i>Kari, Handu</i>	Jalavæ	Laskuri	Hea
2	N.-leitn.	<i>Ernesaks, Rudolf</i>	„	„	Rahuldav
3	Lipnik	<i>Luide, Peeter</i>	„	„	Rahuldav
4	„	<i>Peebus, Erich</i>	„	„	Rahuldav
5	„	<i>Kolle, Leonid</i>	„	„	Rahuldav
6	„	<i>Sakala, Vassili</i>	„	„	Rahuldav
7	„	<i>Rebane, Otto</i>	„	Rk	Rahuldav
8	„	<i>Võrendik, Paul</i>	Suur- tükivæ	Suurtüki	Hea
9	„	<i>Silla, Arnold</i>	„	„	Rahuldav
10	„	<i>Randrüüt, Johannes</i>	Insene- rivæ	Side	Hea
11	„	<i>Nolk, Otto-Karl</i>	„	„	Rahuldav
12	„	<i>Lauk, Gustav</i>	„	„	Rahuldav
13	„	<i>Leemann, Robert</i>	„	„	Rahuldav

1	2	3	4	5	6
14	Lipnik	<i>Isok, Raimund</i>	Ratsaväe	Laskuri	Hea
15	„	<i>Pipar, Hans</i>	„	„	Rahuldav
16	„	<i>Pehka, Heinrich</i>	„	„	Rahuldav

Õiendus: Minu ksk. nr. 149 — 1937, lj. nr. 166 — 1937
ja 329 — 1936.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad.

Nr. 190.

Tallinnas, 15. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Viin üle enese soovil leitnant Arvid Vasa'r'i Kuperjanovi Partisanide Pataljonist — Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni arvates 20. detsembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 133 p. 2.

Õiendus: Lj. nr. 1585.

§ 2.

Käsin läkitada teenistuse huvides leitnant Arvid Vasa'r'i Kalevi Üksikust Jalaväepataljonist — Tallinna Garnisoni Komandantuuri ja Vahipataljoni ajutiseks teenimiseks kuni korralduseni arvates 20. detsembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 166 — 168.

Õiendus: Lj. nr. 1585.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 191.

Tallinnas, 15. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides lipnik Otto Tamme 7. Jalaväerügemendist — Lennubaasi arvates 23. detsembrist s. a.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1476.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 192.

Tallinnas, 17. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kokkuleppel postiametkonnaga luban sõjaväe-telefonivõrku kuuluvaile abonentidele isiklikkude lihtkeelsete sisemaiste telegrammide üleandmist telefoni teel vastavatesse postiametkonna posti-telegraafi-telefoni kontoritesse võla peale. Iga üksiku abonendi võlg postiametkonnale ei või ületada 20 kr. kuus.

Isiklikkude telegrammide arved saadetakse kohalikust posti-telegraafi-telefoni kontorist vastava garnisoni sideülemale. Viimane saadab need abonentide teenistuskoha järgi väeosade ja asutiste majandusülematele, kes arvete järgi abonentidelt tasu vastuvaidlemata korras sisse nõuavad ja edasi saadavad postiametkonnale.

Telegrammide arved tasutakse postiametkonnale koos kaugedkõnede arvetega iga möödunud kuu eest hiljemalt järgneva kuu 25. päeval.

Arvete tasumisest teatab majandusülem garnisoni sideülemale, kellelt arved saadud.

Õiendus: Telegraafimäärustiku (RT 53 — 1936) § 128.

Posti-Telegraafi-Telefoni Valitsuse direktori
v/k. nr. 73, 18. 11. 37.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 193.

Tallinnas, 18. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Valdemar-August Veelmaa 1. Jalaväerügemendist — 5. Üksikusse Jalaväepataljoni arvates 1. jaanuarist 1938.

Alus: O.T.S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 3-s.

J. Laidoner,

kindral-leitnant,

Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 194.

Tallinnas, 18. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Kustutada ohvitseride nimekirjast surma puhul lipnik Antoni Kivi Sv. Tehnikakoolist arvates 30. novembrist s. a.

Õiendus: Lj. nr. 1563.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 195.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides leitnant Arnold-Johannes Koger'i 7. Jalaväerügemendist — Aegnasaare Komandantuuri arvates 1. jaanuarist 1938.

Alus: O. T. S. § 121 p. 2 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1555.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 196.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Viin üle teenistuse huvides sv.-ametnik Roger-Artur-Emil Luik'i 4. Suurtükiväegrupist — Arsenali arvates 23. detsembrist s. a.

Alus: O. T. S. § 121 p. 1 ja 133 p. 1.

Õiendus: Lj. nr. 1141.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 197.

Tallinnas, 22. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Lugeda vabastatuks tegelikust sõjaväeteenistusest kindla kuupalgata ametikohalt enese soovil leitnant Valdik Kaldamäe VR I/3 Võru Malevast arvates 1. jaanuarist 1938.

Alus: Kaitseliidu põhikiri § 13.

Õiendus: Lj. nr. 1627.

§ 2.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uuteks perekonnanimedeks:

- kapten Ottomar-Raimund Hindpere'ile Lahingukoolist — „Hindpere“,
- leitnant Eduard Ehrlich'ile Pioneerpataljoni — „Ehand“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

§ 3.

Alltähendatud ohvitseridele on perekonnaseisuaametniku otsusega määratud uuteks nimedeks:

- veterinaar-leitnant Johannes Kukk'ele 3. Suurtükiväegrupist — „Jaak“,
- leitnant Viljam Rikand'ile Auto-Tankirügemendist — „Vello“.

Õiendus: Lj. nr. 49.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Sõjavägede Ülemjuhataja käskkirjad.

Nr. 198.

Tallinnas, 30. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

Määrán ajateenistusse vastuvõetud kodanikkude ajateenistusse astumise tähtaegadeks 1938. a. peale:

1) jalaväkke määratutele:

a) Kalevi Üksikusse Jalaväepataljoni . . 4. jaanuari;

b) teistesse üksikutesse jalaväepataljo-
nidesse 1. märtsi, 1. juuli ja
1. novembri;

2) Auto-Tankirügementi määratutele . . 4. jaanuari ja 1. sep-
tembri;

3) Ratsarügementi määratutele 1. märtsi ja 1. oktoobri;

4) Soomusrongirügementi ja Pioneeripa-
taljoni määratutele 1. märtsi ja 1. novembri;

5) Suurtükiväkke ja Sidepataljoni mää-
ratutele , . . . 1. aprilli ja 1. oktoobri;

6) Õhukaitse Suurtükiväegruppi määra-
tutele 1. aprilli ja 4. oktoobri;

7) Merväkke ja Merekindlustesse mää-
ratutele 1. aprilli ja 1. novembri.

Suurtükiväkke, Ratsarügementi, Soomusrongirügementi ja Pioneeripataljoni võib Sõjakooli aspirantideklassi komplekteerimise ots-

tarbel määrata vajalikul arvul vastavaid noori ka 1. juulil 1938 Sõjavägede Staabi ülema korraldusel.

Alus: Sõjaväeteenistuse seaduse (RT 15 — 1937) § 54.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 199.

Tallinnas, 30. detsembril 1937.

(Sõjavägede Staap).

§ 1.

Käsin läkitada erialaste teadmiste täiendamiseks sideala ametikohtadel teenivaid või sideala ametikohtadele määrata kavatsitavaid üleajateenijaid-allohvitsere Sidepataljoni õppekompani kursuse läbivõtmiseks alljärgnevalt:

Jk. nr.	Au-aste	Perekonna- ja eesnimi	Väeosa	Missugusesse klassi
1	V.-a.-o.	Pärn, Ants	Suurupi Komandantuur	Raadiokl.
2	„	Elvelt, Arseni	Üksik Lennuväediv. nr. 3	„
3	„	Tärkve, August	Lennubaas	„
4	„	Raspel, Valentin	1. Suurtükiväegrupp	„
5	„	Ertis, Johannes	10. Üksik Jalaväepatalj.	„
6	„	Sepp, Paul	2. Suurtükiväegrupp	Telefonikl.
7	„	Eglon, Vilhelm	Aegnasaare Komandant.	„

Kursusele määratud üleajateenijatel-allohvitserialal ilmuda Sidepataljoni ülema käsutusse 4. jaanuaril 1938 kell 0800.

§ 2.

Kursuse kestuseks määratakse telefoni alal — 3, telegraafi alal — 4 ja raadio alal — 6 kuud.

Vajalikud juhised õppetöö läbiviimiseks anda Sõjavägede Staabi ülemal.

§ 3.

Kursusele lähetatud üleajateenijatele-allohvitseridele päevaraha tasutakse Sõjavägede Staabi VI Osakonna eelarve § 2-a krediidist Kaitseväelistel kursustel ja staažil viibivate päevarahade seadluse alusel (RT 80 — 1935).

§ 4.

Kursusele lähetatud üleajateenijatele-allohvitseridele elamiseks vajalikud ruumid anda Sidepataljonil.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

Nr. 200.

Tallinnas, 30. detsembril 1937.
(Sõjavägede Staap).

Lugeda võetuks tegelikku sõjaväeteenistusse kindla kuupalgata ametikohtadele Kaitseliidu Petseri Malevasse arvates 1. jaan. 1938:

- reservlipnik Albert-Verner Jensen ja
- reservlipnik August Raidma.

Alus: O.T.S. § 232 p. 2 ja Kaitseliidu põhikiri § 13.
Õiendus: Lj. nr. 1645.

J. Laidoner,
kindral-leitnant,
Sõjavägede Ülemjuhataja.

